

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΒΑ)**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**«Ανάλυση και Αξιολόγηση των νοσοκομείων ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.– ΟΜΙΛΟΥ
ΙΑΣΩ για τα έτη 2018-2019-2020»**

Επιβλέπων Καθηγητής: Παπαναστασόπουλος Γεώργιος

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Κυριαζή Παρασκευή (ΜΔΕ 2027)

Παράρτημα Β: Βεβαίωση Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

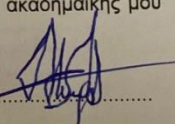
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Διοίκηση Επιχειρήσεων : MBA» με τίτλο «Ανάπτυξη και Προώθηση των Υποστηρικτικών Υπηρεσιών Έκδοσης και Λήξης των Ορίων Έκδοσης τα Έτη 2018-2019-2020» έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή/ τριας.....

Όνοματεπώνυμο..... Κυριακή Παράσχει

Ημερομηνία..... 29/03/2023

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον καθηγητή κ. Γεώργιο Παπαναστασόπουλο για την πολύτιμη βοήθεια του σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Παράλληλα θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την αμέριστη στήριξη και βοήθεια που μου προσέφερε στην πορεία των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Αφιερώνεται στην οικογένειά μου

Περιεχόμενα

Κατάσταση διαγραμμάτων	6
Κατάσταση πινάκων	7
Κατάσταση οικονομικών καταστάσεων	8
Περίληψη	9
Εισαγωγή	10
Κεφάλαιο 1: Η Οικονομική Κατάσταση Στην Ελλάδα Τα Έτη 2018-2019-2020	12
Κεφάλαιο 2: Ο Κλάδος Της Υγείας	15
Κεφάλαιο 3: ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ	25
Κεφάλαιο 5: Όμιλος Ιασώ	28
Κεφάλαιο 6: Εισαγωγικοί όροι.....	30
Κεφάλαιο 7: Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων	33
Κεφάλαιο 8: Χρηματοοικονομική Ανάλυση Με Αριθμοδείκτες	34
Κεφάλαιο 9: Εφαρμογή Αριθμοδεικτών Στις Οικονομικές Καταστάσεις Νοσοκομείων	45
Συμπεράσματα	78
Παράρτημα	81
Παραπομπές	91

Κατάσταση διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Η μείωση του αριθμού των ανέργων τα έτη 2018-2018-2020	18
Διάγραμμα 2: Γενική ρευστότητα	46
Διάγραμμα 3: Άμεση ρευστότητα	48
Διάγραμμα 4: Ταμειακή ρευστότητα	50
Διάγραμμα 5: Ξένα/Ίδια	51
Διάγραμμα 6: Δανειακό χρέος	53
Διάγραμμα 7: Κάλυψη τόκων	55
Διάγραμμα 8: Κέρδη ανά μετοχή	56
Διάγραμμα 9: Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού	58
Διάγραμμα 10: Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού	59
Διάγραμμα 11: Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων	61
Διάγραμμα 12: Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών	63
Διάγραμμα 13: Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων	64
Διάγραμμα 14: Μέση διάρκεια αποθεμάτων	66
Διάγραμμα 15: Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	68
Διάγραμμα 16: Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	70
Διάγραμμα 17: Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	71
Διάγραμμα 18: Περιθώριο μικτού κέρδους	73
Διάγραμμα 19: Περιθώριο καθαρού κέρδους	75
Διάγραμμα 20: Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού	77

Κατάσταση πινάκων

Πίνακας 1: Γενική ρευστότητα Ομίλου Ιασώ.....	46
Πίνακας 2:Γενική Ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	46
Πίνακας 3:Άμεση ρευστότητα Ομίλου Ιασώ	47
Πίνακας 4: Άμεση ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	47
Πίνακας 5:Ταμειακή ρευστότητα Ομίλου Ιασώ	49
Πίνακας 6:Ταμειακή ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	49
Πίνακας 7:Ξένα/Ιδια κεφάλαια Ομίλου Ιασώ	51
Πίνακας 8:Ξένα/Ιδια κεφάλαια Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	51
Πίνακας 9: Δανειακό χρέος Ομίλου Ιασώ	52
Πίνακας 10: Δανειακό χρέος Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	52
Πίνακας 11:Κάλυψη τόκων Ομίλου Ιασώ	54
Πίνακας 12: Κάλυψη τόκων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	54
Πίνακας 13: Κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου Ιασώ	56
Πίνακας 14: Κέρδη ανά μετοχή Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	56
Πίνακας 15:Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού Ομίλου Ιασώ.....	57
Πίνακας 16:Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	57
Πίνακας 17:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού Ομίλου Ιασώ	58
Πίνακας 18:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	59
Πίνακας 19:Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων Ομίλου Ιασώ	60
Πίνακας 20:Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	60
Πίνακας 21: Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών Ομίλου Ιασώ	62
Πίνακας 22:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	62
Πίνακας 23: Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων Ομίλου Ιασώ	63
Πίνακας 24:Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	64
Πίνακας 25: Μέση διάρκεια αποθεμάτων Ομίλου Ιασώ.....	65
Πίνακας 26:Μέση διάρκεια αποθεμάτων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	65
Πίνακας 27: Μέση Διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων Ομίλου Ιασώ	67
Πίνακας 28:Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	67
Πίνακας 29:Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων Ομίλου Ιασώ.....	69
Πίνακας 30:Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	69
Πίνακας 31:Απόδοση ιδίων κεφαλαίων Ομίλου Ιασώ.....	71
Πίνακας 32:Απόδοση ιδίων κεφαλαίων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	71
Πίνακας 33:Περιθώριο μικτού κέρδους Ομίλου Ιασώ.....	72
Πίνακας 34:Πειθώριο μικτού κέρδους Ιατρικού Κέντρου Αθηνών	72
Πίνακας 35:Περιθώριο καθαρού κέρδους Ομίλου Ιασώ	74
Πίνακας 36:Περιθώριο καθαρού κέρδους Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	74
Πίνακας 37: Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού Ομίλου Ιασώ	76
Πίνακας 38:Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών.....	76

Κατάσταση οικονομικών καταστάσεων

Οικονομική κατασταση 1: Ισολογισμός Ομίλου Ιασώ 2018	81
Οικονομική κατασταση 2: Αποτελέσματα Ομίλου Ιασώ 2018	82
Οικονομική κατασταση 3:Ισοζιγισμός Ομίλου Ιασώ 2019-2020.....	83
Οικονομική κατασταση 4:ΑποτελέσματαΟμίλου Ιασώ 2019-2020.....	84
Οικονομική κατασταση 5:Ισολογισμός Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018	86
Οικονομική κατασταση 6:Αποτελέσματα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018	87
Οικονομική κατασταση 7:Ισολογισμός Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2019-2020	89
Οικονομική κατασταση 8:Αποτελέσματα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2019-2020.....	90

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η ανάλυση του κλάδου της υγείας στην Ελλάδα και ειδικότερα του ιδιωτικού τομέα, καθώς και δύο εκ των κορυφαίων νοσοκομειακών μονάδων της χώρας, του Ομίλου Ιασώ και του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών. Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η χρηματοοικονομική ανάλυση των δύο οικονομικών μονάδων, αποτελεί αδήριτη ανάγκη να εξετασθούν σχολαστικά οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των δύο εταιριών. Στην συνέχεια, θα χρησιμοποιηθούν οι απαραίτητοι χρηματοοικονομικοί δείκτες που θα μας παράσχουν την οικονομική πληροφόρηση, η οποία απαιτείται για να γίνει αντιληπτή η χρηματοοικονομική θέση του κάθε εξεταζόμενου οργανισμού. Τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών μας οδηγούν σε ασφαλή συμπεράσματα για την οικονομική επίδοση των οργανισμών, δεδομένου των πληροφοριών που μας παρέχονται από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, χωρίς να έχουμε ουδεμία εσωτερική πληροφόρηση.

Ο τομέας της υγείας, ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, αποτελεί πόλο έλξης πολλών μελετητών και οικονομικών αναφορών. Η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των πόρων που διατίθενται στις μονάδες υγείας είναι καταλυτικός παράγοντας για την οικονομική επίδοση και ευημερία των νοσοκομείων, που αποτελούν με την σειρά τους οικονομικές μονάδες. Η οικονομική επίδοση ενός οργανισμού προκύπτει από την συστηματική μελέτη και αξιολόγηση διάφορων χρηματοοικονομικών δεικτών, που μπορούν να προσφέρουν ποίκιλη πληροφόρηση για την οικονομική ευημερία των οργανισμών.

Αυτό που φαίνεται να αντιμετωπίζει κάθε νοσοκομειακή μονάδα είναι η σημαντική διαφορά μεταξύ των δαπανών και των διαθέσιμων πόρων. Οι δαπάνες των νοσοκομείων είναι τεράστιες σε μέγεθος έχοντας πολύ περιορισμένους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψη τους. Για πολλά χρόνια, το ΕΣΥ βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης με προβλήματα στην αποτελεσματικότητα όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, την οργάνωση, τη δομή, τη διαχείριση, την έλλειψη εκτιμήσεων σκοπιμότητας και στην σημαντική έλλειψη εργατικού δυναμικού. Ως εκ τούτου, και για την αντιμετώπιση του ανωτέρου προβλήματος, κρίνεται απαραίτητο να μελετηθούν με ακρίβεια και ενδελεχή προσοχή οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που μας οδηγήσουν με ευκολία στην καλύτερη διαχείριση του προβλήματος, ξεκινώντας πρώτα από την ανάλυση του κλάδου χρησιμοποιώντας το Υπόδειγμα Porter και του γενικευμένου περιβάλλοντος με την ανάλυση PEST. Με βάση τα παραπάνω επιχειρηματικά εργαλεία και την χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών θα εξάγουμε συμπεράσματα για τον Όμιλο Ιασώ και το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών που με την σειρά τους θα βοηθήσουν τις οικονομικές μονάδες να βαδίσουν προς την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία τους.

Σημαντικοί όροι: κλάδος υγείας, ανταγωνισμός, Υπόδειγμα Porter, αριθμοδείκτες, Όμιλος Ιασώ, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, χρηματοοικονομική ανάλυση, χρηματοοικονομική αξιολόγηση, ετήσιες λογιστικές καταστάσεις

Εισαγωγή

Η συγκεκριμένη εργασία εκπονείται στα πλαίσια της ολοκλήρωσης των σπουδών μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα MBA του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να γίνει μια πλήρης και επαρκής περιγραφή του κλάδου της υγείας στην Ελλάδα εστιάζοντας κυρίως στο ιδιωτικό τομέα διαμέσου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και με την βοήθεια αριθμοδεικτών να εξάγουμε χρήσιμα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα για τις οικονομικές μονάδες Ιατρικό Κέντρο Αθηνών και Όμιλος Ιασώ για τα έτη 2018-2019-2020. Στην αρχή της ανάλυσης παρουσιάζονται θεωρητικά τα δύο νοσοκομεία αναφοράς και δίνεται μία θεωρητική προσέγγιση στους χρηματοοικονομικούς αριθμοδείκτες.

Πριν την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών κρίνεται αναγκαίο να προσδιορίσουμε το γενικευμένο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται ο κλάδος της υγείας, καθώς και τον υφιστάμενο ανταγωνισμό που υπάρχει σε αυτόν χρησιμοποιώντας χρήσιμα εργαλεία του στρατηγικού σχεδιασμού, όπως την ανάλυση PEST και το Υπόδειγμα Porter. Στην συνέχεια της συλλογιστικής πορείας, και αφού έχουμε κατανοήσει με σαφήνεια στον κλάδο που υπάγονται οι δύο επιχειρήσεις που θα εξετάσουμε, με την βοήθεια των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων θα προχωρήσουμε στην εφαρμογή των χρηματοοικονομικών δεικτών για να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα τόσο για τους εσωτερικούς χρήστες(μετόχους, εργαζομένους,κ.λ.π.) όσο και για τους εξωτερικούς χρήστες(επενδυτές, τράπεζες,κ.λ.π).

Μετά την εφαρμογή των χρηματοοικονομικών δεικτών για τις δύο επιχειρήσεις και σύμφωνα πάντα με την πληροφορία η οποία είναι διαθέσιμη προς εμάς, οδηγούμαστε στα εξής συμπεράσματα:

Όσον αφορά τον Όμιλο Ιασώ διαπιστώνουμε πώς οι δείκτες ρευστότητας είναι αρκετά ικανοποιητικοί σε σύγκριση με τους αντίστοιχους δείκτες του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών, γεγονός που φανερώνει ότι ο Όμιλος Ιασώ είναι σε ευνοϊκότερη θέση από το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών στην αποπληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του και ενισχύοντας έτσι την πιστοληπτική του ικανότητα.

Η δεύτερη κατηγορία χρηματοοικονομικών δεικτών είναι αυτοί της κεφαλαιακής διάρθρωσης. Οι τιμές αυτών των δεικτών φανερώνουν πως ο Όμιλος Ιασώ δεν βασίζεται σε ξένα κεφάλαια αλλά αντιθέτως χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο ίδια κεφάλαια. Στην αντίπερα όχθη, βρίσκεται το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, το οποίο φαίνεται να χρησιμοποιεί ξένα κεφάλαια.

Η Τρίτη κατηγορία δεικτών είναι αυτοί της αποτίμησης, όπου ο σημαντικότερος δείκτης είναι αυτός των κερδών ανά μετοχή. Οι τιμές των δεικτών και για τις δύο επιχειρήσεις έχουν πτωτικές τάσεις, καθιστώντας τες μη εκλυστικές στους επενδυτές.

Στην τέταρτη κατηγορία δεικτών, στους δείκτες δραστηριότητας παρατηρούμε πως και οι δύο εταιρίες πραγματοποιούν υψηλές πωλήσεις χρησιμοποιώντας λιγότερο το κυκλοφορούν ενεργητικό, ενώ παράλληλα διαπιστώνουμε πως και οι δύο χρησιμοποιούν εντατικά το πάγιο ενεργητικό για να πραγματοποιούν πωλήσεις.

Στην Πέμπτη και τελευταία κατηγορία δεικτών, στους δείκτες αποδοτικότητας συμπεραίνουμε ότι ο δείκτης απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων είναι αρνητικός για τον Όμιλο Ιασώ, καθώς δεν αξιοποιεί επαρκώς τα κεφάλαια των μετόχων, ενώ για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι θετικός. Τέλος, ο δείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους είναι ιδιαίτερα χαμηλός και για τις δύο εταιρίες, προκαλώντας δυσaréσκεια των επενδυτών.

Αποτελεί λοιπόν, η ανάλυση και αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων αδήριτη ανάγκη προκειμένου ένας οικονομικός οργανισμός να εντοπίσει τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες του και να προχωρήσει άμεσα στην επίλυση τους. Έτσι, και στην συγκεκριμένη περίπτωση των δύο νοσοκομείων μετά την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών η διοίκηση των νοσοκομείων θα είναι σε θέση να επέμβει και να βελτιώσει ορισμένες δυσλειτουργίες που θα εντοπιστούν, ενώ παράλληλα οι επενδυτές θα είναι ενημερωμένοι για την οικονομική πορεία των δύο εταιριών.

Κεφάλαιο 1: Η Οικονομική Κατάσταση Στην Ελλάδα Τα Έτη 2018-2019-2020

Η Ελλάδα ανήκει στις αναπτυσσόμενες οικονομικά χώρες και απολαμβάνει υψηλό βιοτικό επίπεδο και πολύ υψηλό δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης. Οι κύριοι μεγάλοι κλάδοι δραστηριοποίησης της Ελληνικής οικονομίας είναι ο τουρισμός, η ναυτιλία, η βιομηχανική παραγωγή τροφίμων και η επεξεργασία καπνού, η υφαντουργία, τα χημικά, τα προϊόντα μετάλλου, η μεταλλευτική και οι μονάδες διύλισης πετρελαίου.(ΕΛΣΤΑΤ) Η Ελληνική οικονομία βασίζεται κατά 80% στις υπηρεσίες, με σημαντικότερους κλάδους τον τουρισμό και την ναυτιλία. Με 18 εκατομμύρια διεθνείς τουρίστες το 2013, η Ελλάδα ήταν η 7η πιο επισκεπτόμενη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η 16η στον κόσμο. Το Ελληνικό Εμπορικό Ναυτικό είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο, ενώ τα πλοία που ανήκουν στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το 15% της παγκοσμίως το 2013. Είναι πανθομολογούμενο, ότι η Ελληνική Οικονομία παρουσίασε ιδιαίτερη πρόοδο το διάστημα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με αποκορύφωμα την ένταξη της χώρας το 2002 στην Ενιαία Νομισματική Ένωση. Το Εθνικό Εγχώριο Ακαθάριστο Προϊόν συνέχισε να αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς ως και το 2005, λόγω των υποδομών που κατασκευάζονταν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες που θα φιλοξενούσε η Αθήνα το 2004. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα διαθέτει την μεγαλύτερη οικονομία στα Βαλκάνια, ενώ παράλληλα αποτελεί και τον ισχυρό επενδυτή στην περιοχή. Επιπροσθέτως, ο Ελλαδικός χώρος εξαπανέκαθεν αποτελεί το εμπορικό σταυροδρόμι τριών Ηπείρων, κατατάσσοντάς την σε σπουδαίο γεωπολιτικό κέντρο.(Οικονομικό Επιμελητήριο Της Ελλάδας)

Το 2009, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η οποία παρουσιάστηκε, ο ρυθμός ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας άρχισε να μειώνεται δραματικά. Έτσι λοιπόν, η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με την μεγαλύτερη οικονομική κρίση από το 1993 και μετά, με υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα. Όλα τα παραπάνω οδήγησαν σε υψηλό κόστος δανεισμού, που προκάλεσε μια σοβαρή οικονομική κρίση με σοβαρές συνέπειες για την κοινωνία και την οικονομία, όπως πολιτική αστάθεια και οικονομική αβεβαιότητα.

Μετά από 14 συνεχή έτη οικονομικής ανάπτυξης, η Ελλάδα εισήλθε σε ύφεση το 2008. Μέχρι το τέλος του 2009, η ελληνική οικονομία αντιμετώπιζε το υψηλότερο δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος % του ΑΕΠ στην ΕΕ. Η οικονομική αστάθεια, η οποία παρουσιαζόταν στην Ελληνική Οικονομία, έχει προκαλέσει μεγάλες αναταραχές στην εγχώρια αγορά, με μεγάλες ανησυχίες και φόβους για το μέλλον. Τον Μάιο του 2010 υπεγράφη Μνημόνιο με το ΔΝΤ, την ΕΕ και την ΕΚΤ, ώστε να καλυφθούν οι δανειακές ανάγκες της χώρας. Επεξηγηματικά, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) είναι ένας διεθνής οργανισμός, ο οποίος επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα παρακολουθώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα ισοζύγια πληρωμών και προσφέροντας οικονομική και τεχνική βοήθεια

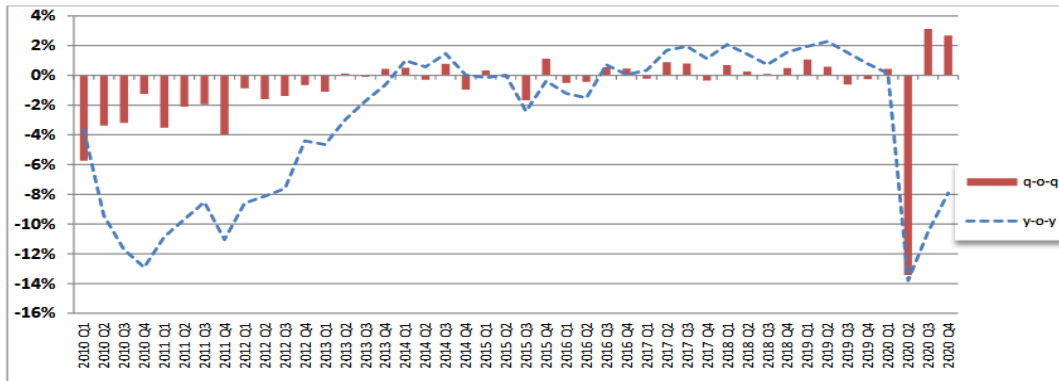
όταν του ζητηθεί, ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι η κεντρική τράπεζα για το ευρώ και διαχειρίζεται τη νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης.

Η Ελληνική Οικονομία κατά τα έτη 2018-2019 παρουσίασε μια πασιφανής ανάπτυξης εκτός των προγραμμάτων στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δείχνοντας ελπίδες για μελλοντικές επενδύσεις και αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π). Ωστόσο, το 2020, η ελληνική οικονομία βρέθηκε πάλι υφεσιακή, λόγω της πανδημίας covid-19, η οποία ξεκίνησε από την χώρα της Κίνας στα τέλη του 2019. Σε αυτό το σημείο είναι αδήριτη ανάγκη να αναφέρουμε ότι από το 2020 και έπειτα πολλές επιχειρήσεις τέθηκαν σε αναστολή λειτουργίας με απώτερο σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα επιχειρήσεων αποτελεί ο κλάδος της εστίασης, ο οποίος το μεγαλύτερο διάστημα του 2020 βρισκόταν σε αναστολή λειτουργίας. Η πανδημία, η οποία έπληξε σημαντικά και την χώρα μας, αποτελεί ένα σημαντικό γεγονός για την πορεία της οικονομίας. Τα δημόσια έσοδα μειώθηκαν σημαντικά εξαιτίας της μη λειτουργίας των επιχειρήσεων και των συνεχόμενων lockdown. (Ελληνική Στατιστική Αρχή) Το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων τέθηκε και αυτό σε αναστολή, με την ελληνική κυβέρνηση να προσπαθεί να αποζημιώσει ένα μέρος από τον μηνιαίο μισθό τους. Με το ίδιο σκεπτικό ενήργησε η κυβέρνηση και για την στήριξη των επιχειρήσεων που τέθηκαν σε αναστολή δημιουργώντας της επιστρεπτές προκαταβολές και τις αποζημιώσεις ειδικού σκοπού.(Taxheaven)

Επιπροσθέτως, η πανδημία επέφερε σημαντικές αλλαγές και στην κοινωνία και την ανθρώπινη συμπεριφορά. Οι άνθρωποι ένιωθαν διαρκώς ένα αόρατο κίνδυνο δίπλα τους αρνούμενοι να έρχονται σε κοινωνικές συναναστροφές με άλλους και συνήθισαν στην απομόνωση. Αν και ο άνθρωπος από την φύση του είναι κοινωνικό όν σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, παρά ταύτα απομονώθηκε και έχασε για μεγάλο χρονικό διάστημα την κοινωνικότητα του. Καταλαβαίνουμε εύλογα λοιπόν, ότι τα κοινωνικά πρότυπα έχουν μεταβληθεί λόγω του παγκόσμιου φαινομένου της πανδημίας. (Ινστιτούτο Σετε)

[Ενσωματώνουμε στην εργασία το ακόλουθω Διάγραμμα και Πίνακα σχετικά με το ετήσιο Α.Ε.Π, το οποίο αντλήθηκε από την ΕΛΣΤΑΤ]

Διάγραμμα 1: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους όγκου
Στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση (Έτος Αναφοράς: 2015)
Μεταβολές (%) ανά τρίμηνο (q-o-q³) και έτος (γ-o-γ⁴)
2010-2020

Πίνακας 7. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

(Αλυσωτοί δείκτες όγκου)

Ποσοστιαία μεταβολή ως προς το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε αγοραίες τιμές	2018	2019				2020			
	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Προσέγγιση παραγωγής	1,6%	1,9%	2,3%	1,5%	0,8%	0,1%	-13,8%	-10,5%	-7,9%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (σε βασικές τιμές)	1,2%	0,8%	1,8%	2,0%	0,2%	-0,8%	-14,0%	-10,0%	-6,4%
+ Φόροι επί των προϊόντων	4,2%	3,4%	8,0%	3,0%	2,3%	1,1%	-17,5%	-10,9%	-9,1%
- Επιδότησεις επί των προϊόντων	-4,2%	-0,2%	-0,7%	0,5%	-2,4%	-7,1%	-19,2%	-14,8%	-16,3%
Προσέγγιση δαπάνης	1,6%	1,9%	2,3%	1,5%	0,8%	0,1%	-13,8%	-10,5%	-7,9%
Τελική καταναλωτική δαπάνη	-0,3%	0,1%	1,9%	1,4%	2,5%	0,5%	-10,9%	0,2%	-2,2%
Νοικοκυριών & ΜΚΙΕΝ	1,1%	1,5%	1,0%	1,5%	2,5%	0,2%	-12,9%	-1,6%	-4,7%
Γενικής Κυβέρνησης	-6,6%	-0,7%	7,7%	-1,2%	-0,8%	1,4%	-2,6%	4,8%	7,3%
+ Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	15,0%	14,3%	-8,2%	-12,1%	-3,1%	2,0%	6,3%	35,3%	-19,0%
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-10,6%	-7,6%	-18,8%	2,9%	-3,8%	-3,5%	4,4%	-1,1%	1,6%
+ Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	10,9%	5,7%	4,0%	10,7%	-1,2%	1,2%	-30,1%	-41,9%	-13,4%
- Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	6,6%	5,3%	2,8%	3,0%	1,4%	0,7%	-13,0%	-5,8%	-9,5%

Στην συγκεκριμένη μελέτη θα ασχοληθούμε με τον κλάδο της υγείας στην Ελληνική Οικονομία, και ειδικότερα με τα νοσοκομεία Ιατρικό Κέντρο Αθηνών και Ομίλου Ιασώ. Θα αναλύσουμε την οικονομική θέση των δύο ανωτέρω επιχειρήσεων και πώς αυτή μεταβλήθηκε τα έτη 2018-2019-2020 με βάση τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις των δύο εταιριών.

Κεφάλαιο 2: Ο Κλάδος Της Υγείας

Με τον όρο <<υγεία>> αναφερόμαστε στην κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι μόνο στην απουσία ασθένειας ή αναπηρίας. Έτσι λοιπόν, διαπιστώνουμε ότι η υγεία ενός ατόμου επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες, όπως η οικονομία, η ευημερία και η ψυχοσωματική σύνθεση του ατόμου.

Την τελευταία δεκαετία παρατηρείται έντονα περιορισμός των δημόσιων δαπανών στον κλάδο της υγείας, γεγονός που απορρέει από διάφορες αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα. Αναλυτικότερα, το 2011 ιδρύθηκε ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) με τον νόμο 3918/2011, ενώ την λειτουργία του άρχισε το 2012. Το παραπάνω γεγονός, συνέβαλε στην μείωση των πολυάριθμων ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και κατά συνέπεια στην μείωση των δημόσιων δαπανών.

Από την λειτουργία του ΕΟΠΥΥ και έπειτα άρχισε να οριοθετείται ο αριθμός ατόμων που θα αποζημιώνονταν από τον κρατικό φορέα, έχοντας ως συνέπεια οι ασθενείς να μην μπορούν να εξυπηρετηθούν και να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι το 2016 η κυβέρνηση θεσμοθέτησε την ελεύθερη είσοδο στις νοσοκομειακές μονάδες των ανασφάλιστων, καθώς και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Παράλληλα, το εθνικό σύστημα υγείας άρχισε να επικεντρώνεται στην αποδοτική και αποτελεσματική παροχή υγείας χρησιμοποιώντας ειδικούς ιατρούς ανά ειδικότητα.

Στην Ελλάδα η ασφάλιση ενός ατόμου είναι υποχρεωτική και αυτό προκύπτει τόσο από την νομοθεσία που ισχύει για τους μισθωτούς εργαζόμενους όσο και για τους αυτοαπασχολούμενους. Επεξηγηματικά, κάθε άτομο το οποίο έχει εξαρτημένη σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου, μερικής ή πλήρους απασχόλησης με μία επιχείρηση στην Ελλάδα, υποχρεούται σε παρακράτηση ενός ποσοστού επί των μικτών αποδοχών του για την ασφάλιση του. Το πόσο αυτό από την παρακράτηση το καταβάλει ο εργοδότης πλέον με την δική του συνεισφορά για την ασφάλιση του εργαζομένου του στο αρμόδιο ασφαλιστικό ταμείο. Μέσω της εφαρμογής του e-ΕΦΚΑ Υποβολή Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης, ο εργοδότης αποστέλλει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία για την υποβολή των ασφαλιστικών εισφορών τόσο του εργοδότη, όσο και του εργαζομένου του. (Πρασάς Β.202). Επιπλέον, κατά την έναρξη εργασιών ενός φυσικού προσώπου είναι επιτακτική και θεσμοθετημένη ανάγκη να πραγματοποιήσει εγγραφή του στο αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα και να αποπληρώνει μηνιαίως τις ασφαλιστικές του εισφορές. Ακόμη και στην έναρξη εργασιών νομικών προσώπων είναι υποχρεωτική η εγγραφή των εταίρων-μελών της επιχείρησης στα ασφαλιστικά ταμεία. (ΦΕΚ Α43/ΕΦΚΑ)

Είναι γνωστό πως η πολιτεία έχει την υποχρέωση να φροντίζει για την υγεία των μελών της κοινωνίας μέσω του εθνικού συστήματος υγείας. Το Ελληνικό Σύστημα Υγείας στηρίζει την χρηματοδότηση του από τα ασφαλιστικά ταμεία, καθώς μπορεί να διαχειριστεί τις ασφαλιστικές εισφορές. Υπεύθυνος για την διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Υγείας είναι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ενώ υπεύθυνος για την διαχείριση των ασφαλιστικών ταμείων είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Είναι πασιφανές πως αυτά τα δύο υπουργεία της Ελληνικής Κυβέρνησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους και βρίσκονται σε συνεχή ενημέρωση μεταξύ τους, καθώς το ένα αποτελεί πηγή χρηματοδότησης για το άλλο. Αξίζει να επισημάνουμε, ότι εκτός από τια ασφαλιστικές εισφορές αποτελούν και οι φόροι πηγή χρηματοδότησης για το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Έτσι λοιπόν, και το Υπουργείο Οικονομικών συμβάλει στην χρηματοδότηση και στην έγκριση κεφαλαίων προς επένδυση στον κλάδο της υγείας.

Η οικονομική και κοινωνική πρόοδος μιας χώρας ταιριάζει απόλυτα με την εξέλιξη των υπηρεσιών υγείας. Ενώ στην Ευρώπη είχαν ξεκινήσει νωρίς οι μετασχηματισμοί στα συστήματα υγείας στην Ελλάδα υπήρχε μια αξιόλογη χρονική καθυστέρηση. Η αναφερόμενη αργοπορία καταλογίζεται κυρίως σε πολιτικούς και ιδεολογικούς συντελεστές. Ως το 1974, η Ελλάδα βρισκόταν υπό δικτατορικό καθεστώς, ούσα αδύναμη να ξεκινήσει μεταρρυθμιστικές διαδικασίες στον κλάδο της υγείας.

Στην συνέχεια δημοσιεύονταν κατά καιρούς διάφορες εκθέσεις, οι οποίες παρουσίαζαν τις ελλείψεις και τα λάθη του Εθνικού Συστήματος Υγείας, καθώς και τρόπους αντιμετώπισης τους.

Το έτος 1992 ψηφίζεται νόμος για την αλλαγή στη φιλοσοφία του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το κράτος δεν έχει πλέον την αποκλειστική ευθύνη στην παροχή και χρηματοδότηση των δημόσιων υπηρεσιών υγείας αλλά δημιουργείται ελευθερία στην επιλογή έχοντας ο πολίτης την δυνατότητα να καταφεύγει στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα κάνοντας χρήση του ατομικού του βιβλιαρίου υγείας.

Όπως επισημαίνεται από εκπροσώπους της αγοράς, σήμερα λειτουργούν 70 Ιδιωτικές Γενικές Κλινικές, 15 Ειδικές (Μαιευτικές, Καρδιολογικές, Παθολογικές) και 35 Ψυχιατρικές. Σύμφωνα λοιπόν με μελέτη της Deloitte, οι 8 κορυφαίοι ιδιωτικοί πάροχοι υγειονομικής δευτεροβάθμιας περίθαλψης αντιπροσώπευαν περίπου το 66% του συνολικού κύκλου εργασιών ενώ διαχειρίζονταν το 44% των συνολικών κλινών όλων των γενικών κλινικών στην Ελλάδα. Οι τρεις δε από αυτούς αντιπροσώπευαν σχεδόν το 52% του μεριδίου αγοράς του κλάδου ιδιωτικών γενικών κλινικών. Αντίστοιχα δύο πάροχοι κάλυψαν περίπου το 58% της αγοράς των μαιευτηρίων και τρεις πάροχοι το 35% των διαγνωστικών κέντρων. Συνολικά η Deloitte εκτιμά τα εξής μερίδια: Ιατρικό Αθηνών 23%, Υγεία 18%, Metropolitan 12%, Euromedica 7%, Άγιος Λουκάς 6%, Ευρωκλινική 6%, MetropolitanGeneral 5%, Ντυνάν 4%, Mediterraneo 4%, Βιοκλινική 2% και λοιποί 15%.(Deloitte)

Στο σημείο αυτό θα αναφερθούμε στους τύπους των νοσοκομειακών μονάδων και πώς αυτές διαχωρίζονται με βάση τα χαρακτηριστικά τους.

Γενικά Νοσοκομεία: Αποτελούν τον πλέον διαδεδομένο τύπο νοσοκομειακών μονάδων, στα οποία μπορούν να αντιμετωπιστούν διαφορετικών ειδών ασθένειες. Στα συγκεκριμένα νοσοκομεία υπάρχει σίγουρα μία μονάδα επείγοντων περιστατικών. Τα Γενικά Νοσοκομεία αποτελούν τα κύρια νοσηλευτικά ιδρύματα ανά περιοχή.

Εξειδικευμένα Νοσοκομεία: Στα εξειδικευμένα νοσοκομεία περιλαμβάνονται τα κέντρα αποκατάστασης, τα νοσοκομεία παιδιών, οι κλινικές αποτοξίνωσης.

Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία: Στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία συνδιάζεται η αντιμετώπιση των ασθενειών με την εκπαίδευση των φοιτητών Ιατρικής.

Κλινικές: Οι κλινικές αποτελούν μικρότερες εγκαταστάσεις σε μέγεθος από αυτές των νοσοκομείων και βρίσκονται είτε υπό δημόσιο έλεγχο είτε ιδιωτικό.

Προκειμένου να μελετήσουμε το εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων του κλάδου υγείας, θα χρησιμοποιήσουμε την ανάλυση PEST. Η ανάλυση PEST είναι ένα στρατηγικό εργαλείο, που χρησιμοποιείται για την ανάλυση του Μακροπεριβάλλοντος μίας επιχείρησης. Με την έννοια του περιβάλλοντος δεν εννοούμε το φυσικό περιβάλλον αλλά τα συστήματα και τις δομές, που περιβάλλουν μία επιχείρηση. Έτσι, η ανάλυση PEST αναλύει:

- Το Πολιτικό περιβάλλον (Political)
- Το Οικονομικό περιβάλλον (Economic)
- Το Κοινωνικό περιβάλλον (Social)
- και τέλος το Τεχνολογικό περιβάλλον (Technological) (Γεωργόπουλος Νικ., 2013)

Πολιτικό περιβάλλον

Το πολιτικό κλίμα που επικρατεί στην Ελλάδα τα τελευταία 45 χρόνια χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, με τις εκάστοτε ελληνικές κυβερνήσεις να ενισχύουν κάθε προσπάθεια επένδυσης σε οποιοδήποτε κλάδο. Όσον αφορά τον κλάδο της υγείας, οι κυβερνήσεις ενθαρρύνουν την επένδυση σε μονάδες υγείας, καθώς επιδιώκουν τον εκσυγχρονισμό του συστήματος υγείας εδώ και δεκαετίες.

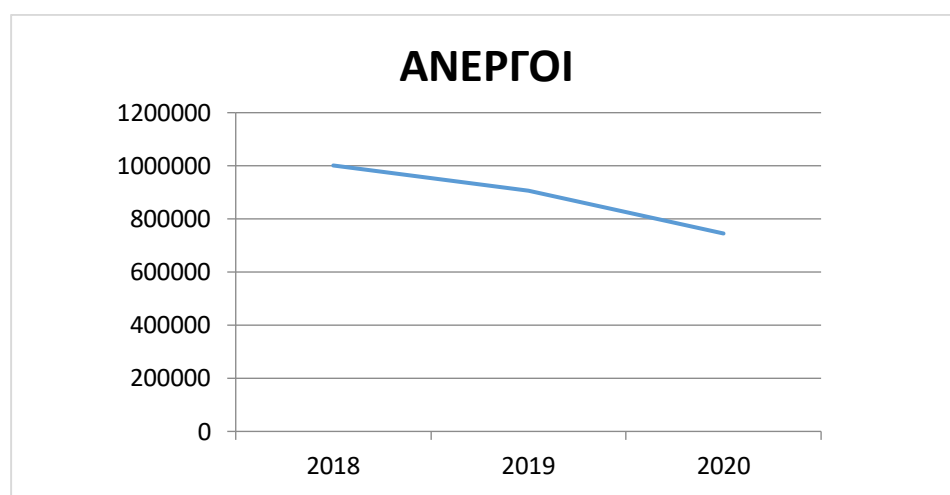
Οικονομικό περιβάλλον

Το κόστος χρηματοδότησης από το τελευταίο τρίμηνο του 2018 αποκλιμακώνεται για το δημόσιο, και σταδιακά, και για τον ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, η άρση της ακραίας αβεβαιότητας, που κυριάρχησε για σχεδόν μία δεκαετία, δηλητηριάζοντας ιδίως τις αποφάσεις για επένδυση σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, η λήξη μίας, συχνά χωρίς πυξίδα, πορείας έχει από μόνη της ευεργετικά αποτελέσματα. Το 2019 αποτέλεσε μία χρονιά, η οποία ήταν στραμμένη στις προκλήσεις του μέλλοντος παρά στα προβλήματα, που κληρονομεί το παρελθόν. Η οικονομία επικεντρώνεται πλέον στην εκμετάλλευση ευκαιριών, κάτι που επικρατεί και στον υγειονομικό τομέα.

Ωστόσο, η εμφάνιση της πανδημίας το πρώτο τρίμηνο του 2020 αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα για τον τομέα των επενδύσεων. Η απαγόρευση κυκλοφορίας, σε συνδυασμό με την αναστολή λειτουργίας των καταστημάτων οδήγησε σε ύφεση των οικονομικών δεικτών.

Όσον αφορά το ποσοστό ανεργίας, αυτό φαίνεται να μειώνεται σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που αντλήθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Χαρακτηριστικά, παρατηρούμε πως το Α' Τρίμηνο του 2018 το συνολικό πλήθος των ανέργων ανερχόταν σε 1.001.200, το Α' Τρίμηνο του 2019 σε 907.100 και το Α' Τρίμηνο του 2020 σε 745.100. Συμπερασματικά, παρατηρούμε μία σχετική μείωση του αριθμού των ανέργων, κάτι που συμβάλει θετικά στην εξέλιξη της οικονομικής ευημερίας του ελληνικού λαού. (Ελληνική Στατιστική Αρχή)

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης, που εξετάζονται οι νοσοκομειακές μονάδες, είναι πασιφανές ότι λόγω της υγειονομικής κρίσης που προέκυψε τα νοσοκομεία βρέθηκαν σε ιδιαίτερη πίεση, ενώ παράλληλα αναζητήθηκε νέο προσωπικό για τις νοσοκομειακές μονάδες που θα βοηθούσε στην κρίση επάρκειας που προέκυψε.

Διάγραμμα 1: Η μείωση του αριθμού των ανέργων τα έτη 2018-2019-2020

Κοινωνικό περιβάλλον

Χαρακτηριστικό παράδειγμα κοινωνικού φαινομένου στον Ελλαδικό χώρο αποτελεί η εμφάνιση και η εξάπλωση της πανδημίας covid-19, η οποία αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα στις διαπροσωπικές σχέσεις των μελών της κοινωνίας. Το Α' Τρίμηνο του 2020 εμφανίστηκε η πανδημία στην χώρα μας κάνοντας τους ανθρώπους να απομονωθούν και να χάσουν κάθε διαπροσωπική επαφή, λόγω του κινδύνου λοίμωξης από τον covid-19. Η κοινωνική αυτή μεταστροφή επέφερε αλλαγές στην οικονομία, στην κοινωνία αλλά και στον κρατικό εκσυγχρονισμό του κρατικού μηχανισμού, έχοντας ως αποτέλεσμα πολλές δραστηριότητες που απαιτούσαν φυσική παρουσία να μπορούν να διευθετηθούν με ηλεκτρονικό τρόπο. Λόγω του παραπάνω κοινωνικού φαινομένου, η πίεση στα νοσοκομεία της ελληνικής επικράτειας άρχισε να εμφανίζεται σταδιακά μέσα στην διάρκεια του 2020.

Τεχνολογικό περιβάλλον

Την σημερινή εποχή η τεχνολογία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την εξέλιξη κάθε κλάδου στην Ελληνική οικονομία. Ο τεχνολογικός παράγοντας διαρκώς εξελίσσεται με γοργούς ρυθμούς, δημιουργώντας νέες προοπτικές βελτίωσης σε κάθε τομέα της οικονομίας. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, της μελέτης των νοσοκομειακών μονάδων, είναι πασιφανές πως η τεχνολογία βοηθάει καταλυτικά στην βελτίωση των παραγόμενων υπηρεσιών προς τους καταναλωτές. Νέες μέθοδοι πλέον, μπορούν να συμβάλλουν στην βελτίωση της υπηρεσίας, όπως των χειρουργικών επεμβάσεων με σημαντική μείωση του πόνου του ασθενούς, καθώς και του χρόνου όπου απαιτείται να νοσηλευτεί κατόπιν της επέμβασης. Όλα τα παραπάνω θα ήταν αδύνατον να πραγματοποιηθούν χωρίς την συμβολή της τεχνολογίας στον τομέα της υγείας και της πρόνοιας.

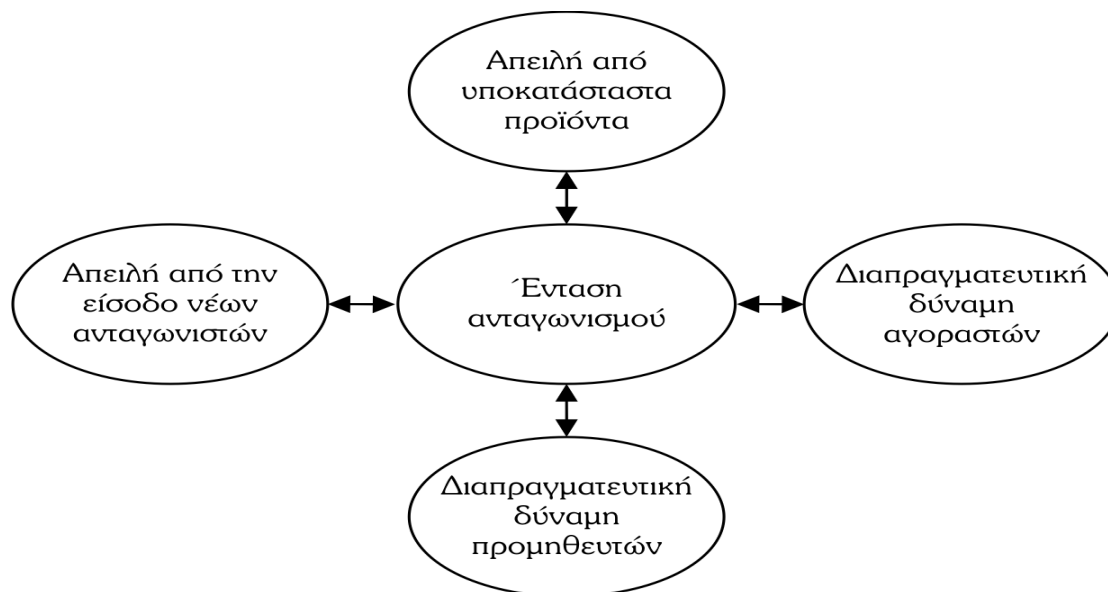
Ανταγωνισμός Στον Κλάδο

Προκειμένου να εξετασθεί η ένταση του ανταγωνισμού στον κλάδο της υγείας θα χρησιμοποιήσουμε το Υπόδειγμα του M.Porter. Σύμφωνα με το υπόδειγμα αυτό οι πέντε δυνάμεις που καθορίζουν την ένταση του ανταγωνισμού στον κλάδο είναι οι ακόλουθες:

1. Η απειλή από νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις στον κλάδο
2. Η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών
3. Η διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών
4. Η απειλή από υποκατάστατα
5. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των υφιστάμενων επιχειρήσεων

Αργότερα, και με την πάροδο του χρόνου, προστέθηκε και μία έκτη δύναμη, η δύναμη των άλλων stakeholders.

Στο σημείο αυτό αξίζει να τονίσουμε ότι το υπόδειγμα του Porter αναφέρεται και εξετάζει όλο τον οριζόμενο κλάδο και όχι κάθε επιχείρηση ξεχωριστά και καταλήγει στο συμπέρασμα αν ένας κλάδος είναι ελκυστικός ή όχι. Ένας κλάδος μπορεί να θεωρηθεί ελκυστικός όταν παρέχει στις υφιστάμενες επιχειρήσεις την δυνατότητα να πραγματοποιούν κέρδη. Αντιθέτως, ένας κλάδος θεωρείται μη ελκυστικός όταν επιφέρει διαρκώς ζημιές στις επιχειρήσεις που τον απαρτίζουν. (Γεωργόπουλος Νικ., 2013)

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε το Υπόδειγμα του Porter για τον κλάδο της υγείας.

1. Απειλή από νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις στον κλάδο

Όπως είναι φυσικό μία νεοεισερχόμενη επιχείρηση σε έναν κλάδο έχει σκοπό να κατακτήσει όσο τον δυνατόν μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά. Όταν μία νέα επιχείρηση προσπαθεί να εισέλθει σε έναν κλάδο προκαλεί την αντίδραση των υφιστάμενων επιχειρήσεων του, έχοντας ως αποτέλεσμα να προκαλούνται φράγματα εισόδου.

Απαιτήσεις σε κεφάλαια:

Στο κλάδο της υγείας απαιτείται από τις επιχειρήσεις να καταβληθούν υψηλά κεφάλαια ίδρυσης, τόσο για τις εγκαταστάσεις αλλά και πολύ περισσότερο για τον εξοπλισμό. Προκειμένου μία επιχείρηση στον κλάδο να είναι πρωτοπόρα θα πρέπει να αποδώσει μεγάλα χρηματικά κεφάλαια σε έρευνα και ανάπτυξη, ένα κόστος προφανώς αρκετά μεγάλο, το οποίο δεν ξέρουν οι επιχειρήσεις αν θα επιφέρει κέρδος.

Οικονομίες κλίμακας:

Σύμφωνα με τον ορισμό των οικονομιών κλίμακας, είναι αυτονόητο ότι η αύξηση της παραγόμενης ποσότητας επιφέρει μείωση του κόστους για κάθε παραγόμενη μονάδα, καθώς επιμερίζεται το σταθερό κόστος σε περισσότερες μονάδες. Στον κλάδο της υγείας συμβαίνει αυτό, διότι όσο περισσότερο κοινό

εξυπηρετεί μια νοσοκομειακή μονάδα τόσο περισσότερο μειώνεται το σταθερό κόστος ανά ασθενή.

Διαφοροποίηση του προϊόντος:

Η διαφοροποίηση του προϊόντος εξαρτάται από το πώς ένας καταναλωτής αντιλαμβάνεται έναν προϊόν. Τα μεγάλα νοσοκομεία έχουν διαμορφώσει ισχυρά ονόματα στον κλάδο κερδίζοντας έτσι πιστούς καταναλωτές με μεγάλο κόστος μετακίνησης σε άλλες νοσοκομειακές μονάδες.

Επομένως, καταλήγουμε εύλογα στο συμπέρασμα ότι αποτελεί δύσκολο έργο το να εισέλθουν νέες επιχειρήσεις στον κλάδο της υγείας.

2. Διαπραγματευτική δύναμη προμηθευτών

Οι προμηθευτές ενός κλάδου είναι όσες επιχειρήσεις βρίσκονται ένα βήμα πίσω στην αλυσίδα αξίας ενός προϊόντος ή υπηρεσίας. Οι προμηθευτές έχουν καθοριστικό ρόλο στον κλάδο της υγείας, καθώς ασκούν σημαντική επιρροή αυξάνοντας τις τιμές ή μειώνοντας τις προσφερόμενες ποσότητες. Για τον κλάδο της υγείας οι προμηθευτές είναι οι φαρμακαποθήκες, οι προμηθευτές υλικών και οι προμηθευτές εξοπλισμού. Συνήθως υπάρχει υψηλό κόστος μετακίνησης σε άλλους προμηθευτές, ενώ από την άλλη μεριά υπάρχει μικρή συγκέντρωση των προμηθευτών.

Σύμφωνα με τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη, αν κρίνουμε κίολας από τον αριθμό τους στην αγορά.

3. Διαπραγματευτική δύναμη αγοραστών

Οι αγοραστές σε έναν κλάδο έχουν σκοπό να αγοράζουν το προϊόν ή την υπηρεσία που παράγεται στον κλάδο με όσον τον δυνατόν μικρότερη τιμή. Έτσι, και στον χώρο της υγείας οι αγοραστές επιδιώκουν να απολαύσουν μία ιατρική υπηρεσία σε όσον τον δυνατόν μικρότερη τιμή. Οι αγοραστές στον κλάδο της υγείας είναι ο μεμονωμένος ασθενής κάθε φορά, οπότε θεωρείται ότι δεν μπορεί μόνος του να ασκήσει μεγάλη διαπραγματευτική δύναμη στον κλάδο. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι η πληροφόρηση των καταναλωτών πλέον είναι μεγάλη, κάτι που τους καθιστά πλήρως ενημερωμένους.

Επομένως, καταλήγουμε πως η διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών είναι χαμηλή ως μέτρια.

4. Απειλή από υποκατάστατα

Ως υποκατάστατα ορίζονται τα προϊόντα εκείνα, τα οποία είναι σε θέση να ικανοποιήσουν παρόμοιες καταναλωτικές ανάγκες με αυτό του κλάδου αλλά με άλλα χαρακτηριστικά. Ως υποκατάστατα των υπηρεσιών του κλάδου της υγείας μπορεί να θεωρηθούν διάφορες φυτικές θεραπείες που δεν χρησιμοποιούν χημικά στοιχεία ή επεμβάσεις. Παρά ταύτα, θεωρούμε πως η

απειλή από υποκατάστατα στον κλάδο της υγείας δεν είναι μεγάλη, καθώς δεν υπάρχει κάποιος ουσιαστικός τρόπος αντιμετώπισης σοβαρών ασθενειών πέρα από αυτόν που προτείνουν οι νοσοκομειακές μονάδες.

5. Ανταγωνισμός μεταξύ υφιστάμενων επιχειρήσεων

Ο κλάδος της υγείας στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικός. Οι μεγαλύτερες εταιρίες στον κλάδο είναι οι ακόλουθες:

1) Ιατρικό Αθηνών 23%,

2) Υγεία 18%,

3) Metropolitan 12%

Ο αριθμός των ανταγωνιστών στον κλάδο είναι μεγάλος και υπάρχουν πολλές εταιρίες που κατέχουν μεγάλα μερίδια στην αγορά.

Παράλληλα, υπάρχει υψηλός ρυθμός ανάπτυξης στον κλάδο, γεγονός που οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εμφάνιση της πανδημίας covid-19.

Τέλος, υπάρχουν υψηλά εμπόδια εξόδου των επιχειρήσεων από τον κλάδο. Παρατηρούμε συχνά το φαινόμενο, όταν μία επιχείρηση δεν έχει κέρδη να συνεχίζει να ανταγωνίζεται στον κλάδο και να μην τον εγκαταλείπει. Και αυτό γιατί υπάρχουν υψηλά εμπόδια εξόδου από τον κλάδο ανταγωνισμού. Για την ίδρυση μίας επιχείρησης στον κλάδο της υγείας, όπως προαναφέρθηκε, απαιτούνται υψηλά κεφάλαια λόγω του μεγάλου εξοπλισμού. Έτσι λοιπόν, σε περίπτωση εξόδου από τον κλάδο υπάρχει περίπτωση να υποστεί μεγάλες ζημιές.

Συνεπώς, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο υφιστάμενος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου είναι ιδιαίτερα έντονος λόγω του μεγάλου αριθμού των επιχειρήσεων και του ρυθμού ανάπτυξης.

Αδυναμίες Συστήματος Υγείας

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει αρκετά προβλήματα τα οποία και θα αναλύσουμε στην συνέχεια. Αρχικά, είναι εμφανές πως υπάρχει άνιση κατανομή των υγειονομικών εγκαταστάσεων, του ιατρικού εξοπλισμού, καθώς και του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, αν συγκρίνουμε τις αστικές περιοχές, οι οποίες φαίνονται πιο ενισχυμένες, με την επαρχία και τις πιο απομακρυσμένες περιοχές της χώρας, οι οποίες παρουσιάζονται ως πιο αδύναμες στην ιατρική περίθαλψη και πρόνοια.

Επιπροσθέτως, ίσως το δεύτερο πιο σημαντικό πρόβλημα, είναι η έλλειψη εργατικού δυναμικού, λόγω της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας το τελευταίο διάστημα. Το πρόβλημα αυτό έγινε ιδιαίτερα αντιληπτό όταν στις αρχές του 2020 ξέσπασε το πρώτο κύμα της πανδημίας covid-19 στην χώρα μας. Οι εισαγωγές των ασθενών στα νοσοκομεία αυξάνονταν με γεωμετρική πρόοδο και το ανθρώπινο δυναμικό ήταν αδύνατον να ανταπεξέλθει στην πρωτόγνωρη αυτή πίεση. Πάραλληλα, οι υγειονομικοί οι οποίοι δεν ήταν πλήρως εμβολιασμένοι κατά του covid-19 τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, έχοντας ως αποτέλεσμα να μειωθεί επιπλέον ο αριθμός του ανθρώπινου δυναμικού(ΦΕΚ 130/23-07-2021).

Επιπλέον, ένα σαφώς ιδιαίτερο και πολύ σημαντικό ζήτημα είναι οι άμεσες πληρωμές, οι οποίες πραγματοποιούν οι ασθενείς και οι συγγενείς αυτών προς τους θεράποντες ιατρούς. Σκοπός αυτών των πληρωμών, οι οποίες επιβαρύνουν οικονομικά τους ασθενείς είναι επειδή πιστεύουν πως θα έχουν καλύτερη αντιμετώπιση από το προσωπικό και καλύτερη παροχή ιατρικής υπηρεσίας. Αυτές λοιπόν, οι άτυπες πληρωμές προς το προσωπικό είναι αδήριτη ανάγκη να σταματήσουν, καθώς ενισχύουν την παραοικονομία στην χώρα μας, η οποία και έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις.

Επίσης, η μειωμένη χρηματοδότηση από τον κρατικό μηχανισμό, η ανεπαρκής διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού και η μειωμένη ποιότητα των παροχών υγείας στοιχειώνουν το Εθνικό Σύστημα Υγείας και το εμποδίζουν ώστε να βελτιωθεί σημαντικά.(*Ινστιτούτο Σετε*)

Τρόποι Βελτίωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, καθώς και Υπηρεσίες Πρόληψης αποτελούν το τροχοπαίδι του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Είναι λοιπόν, επιτακτική ανάγκη να ενισχυθούν προκειμένου να έχουν την δυνατότητα να λειτουργήσουν αποδοτικά και αποτελεσματικά συμβάλλοντας στην αύξηση της ποιότητας της παραγόμενης υπηρεσίας. Είναι πασιφανές, πως σε περιόδους κρίσεως, όπως αυτή που διανύει η χώρα μας σήμερα, η πρωτοβάθμια περίθαλψη, καθώς και οι υπηρεσίες πρόληψης αποτελούν σπουδαίο παράγοντα για την κοινωνία.

Ένας άλλος τρόπος βελτίωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας είναι η συνεχής και κατάλληλη εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού μπροστά στις νέες τεχνολογίες και στις νέες απαιτήσεις των ασθενών. Οι Διοικητές των νοσοκομειακών μονάδων επιβάλλεται διαρκώς να ενθαρρύνουν το ανθρώπινο δυναμικό να συμμετέχει σε ημερίδες και σεμινάρια που θα τους ενισχύσει, ώστε να παρέχουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες προς τους ασθενείς.

Επιπλέον, αποτελεί αδήριτη ανάγκη να ενισχυθεί η χρηματοδότηση του Ε.Σ.Υ., ώστε οι δημόσιες δαπάνες υγείας να αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 6% του Α.Ε.Π.. Ενδεικτικά ένας τρόπος οικονομικής ενίσχυσης είναι η επαναφορά του «εισιτηρίου» για όλες τις δημόσιες υπηρεσίες υγείας, με απαλλαγή όμως ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (άνεργοι, χρόνιοι πάσχοντες, φτωχά στρώματα, κ.ά.).

Επιπροσθέτως, κρίνεται αναγκαίο να προγραμματίσει η βέλτιστη κατανομή πόρων και να τεθεί στο επίκεντρο η ολοκληρωμένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και φροντίδα για κάθε Έλληνα πολίτη, σύμφωνα με τους στόχους της Ε.Ε για το 2020. (Ο.Ε.Α. Διανέοσις)

Τέλος, λόγω της αύξησης των εισαγωγών στα νοσοκομεία και της παράλληλης έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού κρίνεται απαραίτητο να πραγματοποιηθούν προσλήψεις νέου προσωπικού, όπου θα έχει τις ικανότητες να ανταποκριθεί στην υφιστάμενη κατάσταση, η οποία χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη πίεση. (Ινστιτούτο Σετε)

Στην συνέχεια της μελέτης μας θα εστιάσουμε στα δύο ιδιωτικά νοσοκομεία, στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών και στον Όμιλο Ιασώ, και θα εξάγουμε τα συμπεράσματα μας για την οικονομική πορεία των δύο αυτών νοσοκομειακών μονάδων.

Κεφάλαιο 3: ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ

Η ιστορία του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών ξεκινάει το 1987, όταν ο Δρ. Γεώργιος Β. Αποστολόπουλος ιδρύει το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών στο Μαρούσι με κύριο στόχο του, να μην μεταναστεύουν οι Έλληνες σε ξένες χώρες επιζητώντας νοσηλεία. Μετά από σχεδόν δύο χρόνια λειτουργίας του, δημιουργείται το πρώτο νοσοκομειακό εργαστήριο εντός του νοσοκομείου, κάτι που αποτελούσε και ιδιαίτερη πρωτοπορία για την εποχή.

Το 1990 εγκαινιάζεται το πρώτο νοσοκομείο του Ιατρικού στην Μόσχα, παρουσία τόσο Ελλήνων όσο Ρώσων παραγόντων. Ένα χρόνο αργότερα ιδρύεται το Ιατρικό Κέντρο Φαλήρου, ενώ παράλληλα ξεκινά έρευνα για την ανάπτυξη διατάξεων για την πρώιμη διάγνωση του καρκίνου, καθώς και την ανάπτυξη ρομποτικών επεμβατικών συστημάτων. Ως μέλος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Εφαρμοσμένης Έρευνας στην παιδοχειρουργική, το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών λαμβάνει μέρος και εκπονεί προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας και μετεκπαίδευσης.

Το 1995 ο Πρόεδρος του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών με 20μελή ομάδα εξειδικευμένων ιατρών επισκέπτεται τη Λωρίδα της Γάζας για περίθαλψη ασθενών και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ο Παλαιστίνιος ηγέτης, Γιασέρ Αραφάτ, αναθέτει μελέτη οργάνωσης του Παλαιστινιακού Εθνικού Συστήματος Υγείας, της Λωρίδας της Γάζας αλλά και της Δυτικής Όχθης, στο Ιατρικό Αθηνών.

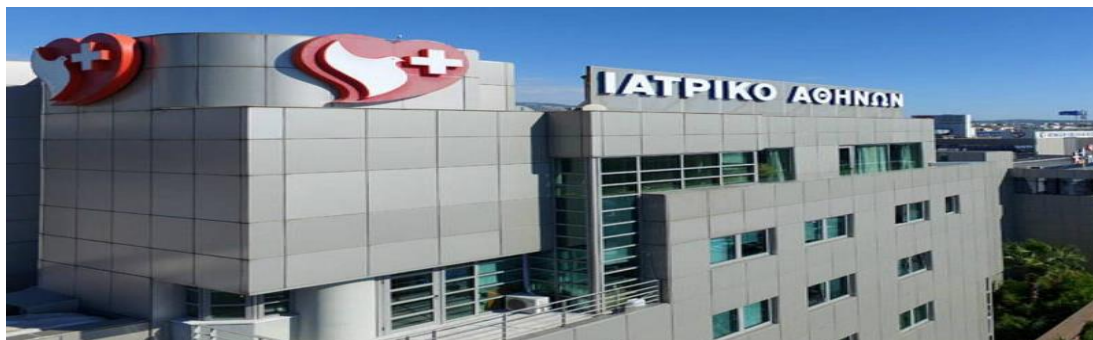
Το 1997 και μετά από μία επιτυχή πορεία του ομίλου στην περιοχή των Βαλκανίων εγκαινιάζεται η λειτουργία του Ιατρικού Κέντρου Ψυχικού. Στην συνέχεια ιδρύεται το Ιατρικό Δάφνης, ενώ παράλληλα ο όμιλος δέχεται εκπληκτικές κριτικές από το περιοδικό FORBES.

Εν συνεχεία της επιτυχημένης πορείας στην πάροδο του χρόνου, Ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών κρίνεται, από την Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων 2004, ως ο καταλληλότερος Ιατρικός Οργανισμός στην Ελλάδα για την παροχή ιατρικών υπηρεσιών στους αθλητές που λαμβάνουν μέρος στους αγώνες. Το 2007 ιδρύεται το Ιατρικό Περιστερίου, ενώ ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών συμπεριλαμβάνεται για δεύτερη φορά στον κατάλογο «Superbrands» ως εξέχουσα αναγνωρίσιμη εμπορική επωνυμία (brand) σε υπηρεσίες και προϊόντα.

Το 2009 ξεκινά η λειτουργία της ΓΑΙΑ Μαιευτικής Γυναικολογικής και ο Όμιλος ανακηρύσσεται ως η εταιρεία με την καλύτερη φήμη στον κλάδο ιατρικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και ως η πέμπτη εταιρεία με την καλύτερη φήμη παγκοσμίως, σύμφωνα με την ανεξάρτητη διεθνή έρευνα GLOBAL PULSE 2009.

Το 2012 πραγματοποιείται συνεργασία του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών με το πανεπιστημιακό νοσοκομείο της Ιατρικής Σχολής του Harvard, Massachusetts

General Hospital (M.G.H). Το 2016 ο Όμιλος Ιατρικού Αθηνών αποσπά τις περισσότερες διακρίσεις στα Healthcare Business Awards, εξασφαλίζοντας συνολικά 5 χρυσά βραβεία, τα οποία τον καθιστούν κυρίαρχο παγκοσμίως στο κλάδο της υγείας.

Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε την σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου του Ομίλου Ιατρικού, καθώς και θα χαρακτηρίσουμε τα μέλη του με βάση τις αρμοδιότητές τους. Πριν προχωρήσουμε όμως, αποτελεί αδήριτη ανάγκη να αναφερθούμε στους ορισμούς των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών.

Τα εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την παροχή πληροφοριών για τις λειτουργίες της επιχείρησης. Τα εκτελεστικά μέλη του ΔΣ θα πρέπει να ασχολούνται με την καθημερινή διοίκηση της εταιρείας και να διατηρούν κάποιας μορφής εργασιακή σχέση με αυτήν. Κάθε άλλο μέλος θεωρείται μη εκτελεστικό.

Τα μη εκτελεστικά μέλη συνεισφέρουν με την αντικειμενικότητα και την εξειδίκευσή τους στην αξιολόγηση και την εποπτεία των αποφάσεων της διοίκησης. Η αμοιβή και οι τυχόν λοιπές αποζημιώσεις των μη εκτελεστικών μελών είναι ανάλογες με το χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις του και την εκπλήρωση των καθηκόντων που τους ανατίθενται. (Ιατρικό Κέντρο Αθηνών)

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

- Γεώργιος Β. Αποστολόπουλος Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτελεστικό μέλος
- Ο Χρήστος Γ. Αποστολόπουλος Α' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτελεστικό μέλος
- Βασίλειος Γ. Αποστολόπουλος Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
- Γεώργιος Ζέρδilas Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
- Γεώργιος Μπουτσιούκος του Σπυρίδωνα, Εκτελεστικό Μέλος
- Αθανάσιος Ασκητής του Ευαγγέλου, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Αλεξάνδρα Μικρουλέα του Περικλή, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Βασιλική Μέγγου του Ιωάννη, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
- Νικόλαος Κορίτσας του Χρήστου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κεφάλαιο 5: Όμιλος Ιασώ

Η κλινική Ιασώ ξεκίνησε την λειτουργία της το 1996 με έδρα την πόλη των Αθηνών. Το 2000 η εταιρία καταφέρνει να εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ενώ στη συνέχεια ιδρύεται το Ιασώ Νοτίων Προαστίων και η μετοχή του Ομίλου εντάσσεται στο Γενικό Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το 2002 ιδρύεται η Ιασώ Παιδιατρική Α.Ε., ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται συνεργασία με γιατρούς στην Θεσσαλία προκειμένου να ξεκινήσει η εγκατάσταση του Ομίλου και στην περιοχή αυτή.

Το 2004 το ΙΑΣΩ επελέγη ως Επίσημος Αδειούχος Υπηρεσιών Υγείας και Φιλοξενίας και στηρίζει ενεργά την εθνική προσπάθεια για την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2004 ως το 2008 η εταιρία δαπάνησε πολλά εκατομμύρια για τον εξοπλισμό και την συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς το ίδιο χρονικό διάστημα είχαν αρχίσει οι εργασίες στο Ιασώ Θεσσαλίας.

Το 2010 ξεκίνησε στην περιοχή της Λάρισας, η λειτουργία της νέας υπερσύγχρονης Γενικής, Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής «ΙΑΣΩ Θεσσαλίας», δυναμικότητας 213 κλινών. Τον επόμενο χρόνο εντάχθηκε στον Όμιλο Ιασώ το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης «Φιλοκτήτης Α.Ε.». Είναι αδήριτη ανάγκη να επισημάνουμε το γεγονός πως όλες οι κλινικές του Ομίλου λειτουργούν με βάση πρότυπα ISO για την ποιότητα των υπηρεσιών και των τροφίμων που παρέχονται.

Το 2012 πραγματοποιήθηκε σύμβαση όλων των κλινικών του Ομίλου με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και με τις περισσότερες ασφαλιστικές εταιρίες. Το 2015 ο Όμιλος ΙΑΣΩ απέσπασε βραβείο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στα επιχειρηματικά βραβεία ΧΡΗΜΑ 2015, ενώ το 2018 απέσπασε το 1ο Επιχειρηματικό Βραβείο στην κατηγορία Βραβείο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στα Επιχειρηματικά Βραβεία ΧΡΗΜΑ 2018. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως ως και σήμερα ο Όμιλος δαπανά μεγάλο μέρος των εσόδων για την εξέλιξη των υπηρεσιών που παρέχονται και την ανακαίνιση των κτιριακών εγκαταστάσεων του.

Το Όραμα του Ομίλου είναι να αποτελεί σημείο αναφοράς για τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρει στον άνθρωπο-ασθενή, ενώ η Αποστολή του είναι να παρέχει υψηλής ποιότητας ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας.

Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε την σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου του Ομίλου Ιασω, καθώς και θα χαρακτηρίσουμε τα μέλη του με βάση τις αρμοδιότητές τους. (Όμιλος Ιασώ)

- Σταματίου Γεώργιος, Πρόεδρος
- Σπυρόπουλος Σπυρίδων, Αντιπρόεδρος
- Δουλγεράκης Εμμανουήλ, Διευθύνων Σύμβουλος
- Παπαμάρκου Μαρία, Μέλος
- Ξεπαπαδάκης Γρηγόριος, Μέλος
- Alvarez – Demalde Federico, Μέλος
- Van Steenkiste James Peter, Μέλος

Κεφάλαιο 6: Εισαγωγικοί όροι

1) Λογιστική

Με τον όρο λογιστική εννοούμε την καταγραφή γεγονότων μέσω λογιστικών εγγραφών και την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών έχοντας ως στόχο την σωστή καθοδήγηση για την λήψη αποφάσεων. Οι πληροφορίες που παρέχονται ενδιαφέρουν τόσο τους εσωτερικούς χρήστες(Δ.Σ., προσωπικό, διευθυντές κ.λ.π.) όσο και εξωτερικούς χρήστες(τράπεζες, επενδυτές, μέτοχοι κ.λ.π.).

Το σύνολο των γεγονότων που καταγράφονται καθημερινά απεικονίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου μέσω του ισολογισμού, της κατάστασης αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών και την κατάσταση διάθεσης συνοδευόμενο από το σχετικό παράρτημα. Οι καταστάσεις αυτές πλέον είναι υποχρεωτικό να αναρτώνται στο ηλεκτρονικό site της κάθε εταιρίας μετά το τέλος της οριζόμενης χρήσης. Υποχρέωση σε δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων είναι οι επιχειρήσεις της μορφής Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε..

Εν συνεχεία θα εξηγήσουμε εν συντομία τις παραπάνω λογιστικές καταστάσεις με ιδιαίτερη αναφορά στην πληροφόρηση την οποία μας προσφέρουν. (Αποστόλου)

2) Ισολογισμός

Προκειμένου να αντιληφθούμε την έννοια του ισολογισμού θα πρέπει να τον θεωρήσουμε σαν μια φωτογραφία που καταγράφει, απαθανατίζει, σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, την οικονομική κατάσταση μίας επιχείρησής. Η οικονομική κατάσταση του Ισολογισμού απαρτίζεται από το ενεργητικό και το παθητικό. Στο ενεργητικό καταγράφονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, τα οποία χωρίζονται σε κυκλοφορούντα και μη κυκλοφορούντα στοιχεία της επιχείρησης. Στο παθητικό καταγράφονται τα κεφάλαια της εταιρίας, ο δανεισμός της, καθώς και οι υποχρεώσεις της. (Αποστόλου)

3) Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης (ΚΑΧ) είναι μια έκθεση που περιέχει συνοπτικές πληροφορίες για έσοδα, κέρδη, έξοδα και ζημιές που έγιναν σε μια συγκεκριμένη λογιστική χρήση. Ένα θετικό λογιστικό αποτέλεσμα χαρακτηρίζεται ως κέρδος ενώ ένα αρνητικό οικονομικό αποτέλεσμα χαρακτηρίζεται ως ζημία. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως έχουμε προσδιορισμό τριών επιμέρους αποτελεσμάτων, εκείνο του μικτού αποτελέσματος, του αποτελέσματος εκμετάλλευσης και εκείνο του αποτελέσματος χρήσης.

Σε αυτή την λογιστική κατάσταση διακρίνουμε τα οργανικά έσοδα/έξοδα και τα μη οργανικά. Στην συνέχεια θα προσδιορίσουμε τους ορισμούς των προαναφερθέντων όρων.

Λειτουργικά Έξοδα είναι όλα όσα γίνονται κατά τη διάρκεια της χρήσης για την λειτουργία της Επιχείρησης και την εξυπηρέτηση των σκοπών της, καθώς και για την επίτευξη των οργανικών της εσόδων.

Μη λειτουργικά έξοδα είναι όσα δεν έχουν σχέση με την ομαλή λειτουργία της Επιχείρησης, καθώς και τα αποτελέσματα που πραγματοποιούνται από εξαιρετικές, έκτακτες και τυχαίες πράξεις και εργασίες.

Λειτουργικά έσοδα είναι όλα όσα γίνονται κατά τη διάρκεια της χρήσης για την λειτουργία της Επιχείρησης και την εξυπηρέτηση των σκοπών της και σχετίζονται με τα οργανικά της έσοδα.

Μη λειτουργικά Έσοδα είναι όσα δεν έχουν σχέση με την ομαλή λειτουργία της Επιχείρησης, καθώς και τα αποτελέσματα που πραγματοποιούνται από εξαιρετικές, έκτακτες και τυχαίες πράξεις και εργασίες. (Αποστόλου)

4) Κατάσταση ταμειακών ροών

Η κατάσταση ταμειακών ροών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων. Η σύνταξη της κατάστασης ταμειακών ροών βασίζεται στην πορεία που ακολουθούν οι ταμειακές κινήσεις και το γεγονός αυτό την καθιστά πιο ευανάγνωστη στους χρήστες που δεν έχουν ιδιαίτερες γνώσεις λογιστικής.

Υπάρχουν τριών ειδών ταμειακές ροές:

1. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες (Cash flow from operating activities),
2. Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες (Cash flow from investing activities) και
3. Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Cash flow from financing activities). (Αποστόλου)

5) Πίνακας διάθεσης

Ο πίνακας Διάθεσης αποτελεί μία λογιστική-οικονομική κατάσταση στην οποία παρουσιάζονται τα μερίσματα που θα διανεμηθούν, με ποιόν τρόπο και σε ποιούς. Μπορεί να αναφέρεται σε μερίσματα της ίδιας χρήσης ή και προηγούμενης. Συνήθως στο τέλος παραμένει αδιανέμητο ένα ποσό κερδών. Πρόκειται για τα κέρδη εις νέον, τα οποία θα ενσωματωθούν στα κέρδη της επόμενης χρήσης, για να προσδιορισθεί το ποσό των κερδών προς διάθεση και τα οποία απεικονίζονται στον ισολογισμό στην κατηγορία των Ιδίων Κεφαλαίων. (Αποστόλου)

6) Προσάρτημα

Το προσάρτημα είναι μία έκθεση, η οποία συνοδεύει την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων μίας εταιρίας. Συμπεριλαμβάνει συνήθως μη μετρίσιμες πληροφορίες που βοηθούν τον χρήστη των οικονομικών καταστάσεων να αντιληφθεί με περισσότερη σαφήνεια την ερμηνεία τους.

Σε ένα προσάρτημα είναι αδήριτη ανάγκη σύμφωνα με τους κανόνες του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Στις μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων
- Στους κανόνες αποτίμησης των στοιχείων του Ισολογισμού
- Στις αγορές, βελτιώσεις, προσθήκες και πωλήσεις παγίων στοιχείων
- Στις μεταβολές των σωρευμένων αποσβέσεων
- Στη συνδεσμολογία και τους κανόνες λειτουργίας των λογαριασμών
- Στις παρεκκλίσεις από καθιερωμένες μεθόδους
- Στο προσωπικό που ασχολήθηκε στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης και τις αποδοχές του (*Taxheaven*)

Κεφάλαιο 7: Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων

Αριθμοδείκτης ονομάζεται μια σχέση μεταξύ δύο χαρακτηριστικών δεδομένων της επιχείρησης, που μας δείχνει την πορεία της καθαρής θέσης, του δυναμικού, της δραστηριότητας ή της αποδοτικότητας των διάφορων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων της οικονομικής μονάδας και σε τελική ανάλυση, της πραγματικής κατάστασης ολόκληρης της εταιρείας ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει αυτή. Η χρησιμοποίηση των χρηματοοικονομικών δεικτών είναι μια αποτελεσματική μέθοδος για να συνοψίσουμε ένα μεγάλο αριθμό χρηματοοικονομικών δεδομένων, προκειμένου να αξιολογήσουμε και να συγκρίνουμε τις επιδόσεις των επιχειρήσεων.

Οι δείκτες χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές για την αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής δομής. Η χρήση των δεικτών εντάσσεται στην χρηματοοικονομική ανάλυση που γίνεται για να προσδιοριστούν οι δυνάμεις και οι αδυναμίες του οργανισμού. Προκειμένου όμως να είναι αξιόπιστος ο αριθμοδείκτης δεν θα πρέπει να συνδυάσουμε δύο οποιαδήποτε μεγέθη για να έχουμε ένα ενδιαφέρον νέο στοιχείο, αλλά πρέπει να υπάρχει και μία λογική συσχέτιση μεταξύ των δύο όρων του αριθμοδείκτη. Πρέπει επίσης, να αναφερθεί ότι με τους δείκτες γίνεται εκτίμηση της φερεγγυότητας και της ποιότητας της διαχείρισης των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου.

Η μελέτη των αριθμοδεικτών αποτελείται και από κάποια σφάλματα που ενδεχομένως να πηγάζουν από τη φύση των αριθμοδεικτών. Πιο συγκεκριμένα, οι αριθμοδείκτες αναφέρονται συνηθέστερα σε δεδομένες καταστάσεις, δεν εξηγούν μια εξέλιξη, απλά την επισημαίνουν, ενώ παράλληλα υπάρχει ανεπαρκής εκτίμηση του παράγοντα χρόνου, γεγονός που πηγάζει από το ότι τα συγκρινόμενα μεγέθη είναι επιδεκτικά συχνών μεταβολών σε μεγάλη αναλογία. Οι Αριθμοδείκτες έχουν χρησιμότητα όταν οι οικονομικές μονάδες οδηγούνται από τις αρχές της ορθολογικής διαχείρισης και διοίκησης και από τη σκοπιμότητα βελτίωσης και συστηματοποίησης της οικονομικής έρευνας και ανάλυσης στον τομέα της δραστηριότητάς τους. (Γκίκας, 2002)

Για να μελετήσουμε τους χρηματοοικονομικούς δείκτες χρησιμοποιούμε οι παρακάτω τέσσερις χρηματοοικονομικές καταστάσεις:

1. Ισολογισμός
2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως
3. Κατάσταση Ταμειακών Ροών
4. Κατάσταση Των Αποθεμάτων

Κεφάλαιο 8: Χρηματοοικονομική Ανάλυση Με Αριθμοδείκτες

1. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Ρευστότητα είναι η ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις πληρωμές της. Οι δείκτες ρευστότητας αναφέρονται στο ύψος και τις σχέσεις των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων που επίκειται η λήξη τους, και στα κυκλοφοριακά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία υποτίθεται ότι αποτελούν την πηγή από την οποία θα ικανοποιηθούν οι υποχρεώσεις.

Η ρευστότητα αποτελεί σημαντικό παράγοντα Σταθερότητας και προόδου για κάθε Επιχείρηση.

- Υπερβολική Ρευστότητα : βλάπτει την Αποδοτικότητα
- Ανεπαρκής Ρευστότητα : επιφέρει ταμειακή στενότητα ικανή να οδηγήσει σε αποσύνθεση.

Η αύξηση της ρευστότητας μπορεί να υλοποιηθεί είτε με αύξηση του κεφαλαίου, είτε με εκποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων είτε με μακροχρόνιο δανεισμό. Αντιθέτως, η μείωση της ρευστότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί αν η επιχείρηση μειώσει το κεφάλαιο της ή πραγματοποιήσει επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό. (Γκίκας, 2002)

1.1 Γενική ρευστότητα

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας μιας επιχείρησης και το περιθώριο ασφαλείας, ώστε αυτή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεων. Επίσης, ο δείκτης αυτός χαρακτηρίζει την επιχειρηματική προσωπικότητα της επιχείρησης (επιθετική ή συντηρητική), ενώ παράλληλα δείχνει αν η επιχείρηση δύναται να αντιμετωπίσει μια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή του κεφαλαίου κίνησης. Η τιμή του δείκτη που κρίνεται επιθυμητή είναι πάνω από δύο. Ένας αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας μεγαλύτερος της μονάδας σημαίνει ότι αυτά που αναμένεται να εισπράξει η εταιρία (το κυκλοφορούν ενεργητικό της) καλύπτουν αυτά που θα πρέπει να πληρώσει (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της).

Ο δείκτης της Γενικής Ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας υπολογίζεται ως ακολούθως:

$$\text{Γενική Ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες}}$$

υποχρεώσεις

Προκειμένου να κριθεί ικανοποιητική η γενική ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας, εξετάζεται ο όρος του κεφαλαίου κίνησης. Το **κεφάλαιο κίνησης** προκύπτει αν από το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού αφαιρέσουμε τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις. Ο δείκτης αυτός αξιολογείται από τράπεζες και πιστωτές προκειμένου να χορηγήσουν πίστωση στην επιχείρηση.

1.2 Άμεση ρευστότητα

Ο δείκτης άμεσης ρευστότητας διαφοροποιείται από τον δείκτη τρέχουσας ρευστότητας κατά το ότι δεν περιλαμβάνει στον αριθμητή τα αποθέματα, επειδή θεωρείται ότι αυτά ρευστοποιούνται με σχετικά μικρότερη ταχύτητα από τα άλλα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Όσο απομακρύνονται οι τιμές του δείκτη γενικής και άμεσης ρευστότητας, τόσο μία επιχείρηση είναι εντάσεως αποθεμάτων στο κυκλοφορούν ενεργητικό της, δηλαδή το μεγαλύτερο μέρος αυτό σε αξία καταλαμβάνεται από τα αποθέματα. Κάτι τέτοιο δεν είναι ευνοϊκό για την ρευστότητα μίας επιχείρησης, καθώς τα αποθέματα είναι κονδύλι του κυκλοφορούντος ενεργητικού που δύσκολα ρευστοποιείται συγκριτικά με τους υπόλοιπους λογαριασμούς και επομένως είναι πιο δύσκολα μετατρέψιμο σε μετρητά χρονικά, αν ζητηθεί από την οικονομική μονάδα. Στόχος του δείκτη, επομένως, είναι να μετρήσει την ικανότητα της επιχείρησης για εξόφληση των υποχρεώσεών της, με χρήση των κατά τεκμήριο ευκολότερα ρευστοποιήσιμων στοιχείων της. Ο Δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της επιχείρησης να εξυπηρετήσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της ρευστοποιώντας τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Αφαιρούνται τα αποθέματα διότι αφ' ενός παρουσιάζουν μεταξύ των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων την μικρότερη ρευστότητα, αφ' ετέρου από την ρευστοποίηση των αποθεμάτων είναι πολύ πιθανό να προκύψει ζημιά. Τα όρια των ικανοποιητικών τιμών του θα μπορούσαν να τεθούν μεταξύ 1 και 2.

Ο δείκτης της Άμεσης Ρευστότητας μίας επιχείρησης απεικονίζεται ως ακολούθως:

$$\text{Άμεση ρευστότητα} = \frac{\text{(κυκλοφορούν ενεργητικό - Αποθέματα)}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

1.3 Ταμειακή ρευστότητα

Ο Δείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης καλύπτουν τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Η ταμειακή ρευστότητα εκφράζει την ικανότητα μίας οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που έχει στη διάθεσή της. Η Τιμή του δείκτη είναι συνήθως <1 , ακόμα και οι Τράπεζες δεν εμφανίζουν ταμειακή ρευστότητα μεγαλύτερη της μονάδας.

Ο δείκτης της ταμειακής ρευστότητας παρουσιάζεται με τον ακόλουθο αριθμητικό τύπο:

Ταμειακή Ρευστότητα = Ταμειακά Διαθέσιμα / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

2. Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Φερεγγυότητας

Η επόμενη κατηγορία δεικτών είναι αυτή της κεφαλαιακής διάρθρωσης. Ουσιαστικά, αναφερόμαστε στην κεφαλαιακή διάρθρωση του παθητικού που ως πηγή χρηματοδότησης συνθέτει το ενεργητικό μίας επιχείρησης. Μας παρέχουν δηλαδή την πληροφορία που χρειαζόμαστε για να κατανοήσουμε ποιες επενδύσεις του ενεργητικού προέρχονται από τους ίδιους τους μετόχους και ποιες από δανεισμών εξωτερικών παραγόντων. Αξίζει να σημειωθεί πως η αναλογία Ξένα προς Ίδια κεφάλαια δεν είναι ο ίδιος για όλες τις οικονομικές οντότητες και για αυτό τον λόγο είναι αδήριτη ανάγκη να μελετάμε την κεφαλαιακή διάρθρωση των επιχειρήσεων. (Γκίκας, 2002)

2.1 Ξένα/Ίδια

Τα **ίδια κεφάλαια** θεωρούνται μόνιμα και επενδύονται, κατά κανόνα, σε μακροχρόνιες επενδύσεις, ενώ παράλληλα δεν έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής,

Αξίζει να σημειωθεί πως τα ίδια κεφάλαια παρέχονται από τους μετόχους και εμπειριέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για τους παρόχους τους (μετόχους).

Τα **ξένα κεφάλαια** παρέχονται από τους εξωτερικούς παράγοντες της επιχείρησης (τράπεζες, ομόλογα κ.λ.π.). Το ποσό του δανεισμού είναι αδήριτη ανάγκη να εξοφληθεί όλο προσαυξημένο με τους τόκους που ορίζει η συμφωνία του οργανισμού με τον δανειστή. Επίσης, τα δανειακά κεφάλαια εξοφλούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και ανεξάρτητα από την οικονομική

κατάσταση της επιχείρησης, κάτι που εμπεριέχει μεγάλο κίνδυνο για την βιωσιμότητα της επιχείρησης, διότι στην περίπτωση που οικονομική μονάδα παρουσιάζει λειτουργική ζημιά, θα πρέπει να συνεχίσει την εξόφληση τόκων και χρεολυσίων, και άρα θα πρέπει να υποστεί ζημιά στα ίδια κεφάλαιά της.

Ο δείκτης αυτός Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια δείχνει κατά πόσο οι συνολικές υποχρεώσεις της επιχείρησης υπερβαίνουν τα Ίδια της Κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Όταν ο δείκτης είναι υψηλότερος της μονάδας σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις της εταιρείας είναι περισσότερες από τα Ίδια της κεφάλαια. Οι δανειστές ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για το δείκτη αυτόν καθόσον αποτελεί γι' αυτούς ένδειξη του βαθμού αβεβαιότητας στην επιστροφή των κεφαλαίων τους. Όταν ο δείκτης αυτός, είναι μεγαλύτερος της μονάδας σημαίνει ότι οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της. Πιο συγκεκριμένα, όσο μεγαλύτερη είναι η παρακάτω σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

Ο δείκτης της δανειακής επιβάρυνσης παρουσιάζεται ως:

$$\text{Δανειακή επιβάρυνση} = \text{Ξένα} / \text{Ίδια}$$

2.2 Ξένα Μακροπρόθεσμα Κεφάλαια / Σύνολο Κεφαλαίων Μεγάλης Διάρκειας

Ο δείκτης της δανειακού χρέους υπολογίζεται με βάση λογιστικές αξίες γεγονός που μερικές φορές μπορεί να απέχει από την πραγματικότητα, καθώς δεν υπολογίζει τις τρέχουσες τιμές. Ουσιαστικά, μας προσφέρει μία πληροφορία σε ποσοστό τι μέρος των ξένων κεφαλαίων αναλογούν στο σύνολο του παθητικού. Το ανεκτό όριο δανειακής επιβάρυνσης διαφέρει ανάλογα με την φύση, την σταθερότητα του κύκλου εργασιών και την αποδοτικότητα της επιχείρησης με τις υπάρχουσες οικονομικές συνθήκες. Αξίζει να σημειωθεί ότι το σύνολο των κεφαλαίων μεγάλης διάρκειας αποτελείται από τα ίδια κεφάλαια προσαυξημένα με τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια. Όσο πιο υψηλός είναι ο δείκτης του δανειακού χρέους τόσο πιο δανεισμένη είναι η οικονομική οντότητα την οποία εξετάζουμε, γεγονός που την δεσμεύει έναντι τρίτων δανειστών ή επενδυτών, που ενδεχομένως μακροπρόθεσμα θα αναζητήσει.

Ο ανωτέρω χρηματοοικονομικός δείκτης απεικονίζεται ακολούθως:

$$\text{Δανειακού χρέους} = \text{Ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια} / \text{Σύνολο κεφαλαίων μεγάλης διάρκειας}$$

2.3 Κάλυψη Τόκων

Ο Δείκτης Κάλυψης Τόκων φανερώνει την ευχέρεια της επιχείρησης να καλύψει τους (χρεωστικούς) τόκους των δανείων της από λειτουργικά πλεονάσματα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη αυτού τόσο μικρότερος θεωρείται ο κίνδυνος αδυναμίας ανταπόκρισης της επιχείρησης στις υποχρεώσεις προς τους δανειστές της. Πρακτικά, όταν ο δείκτης παίρνει τιμές ανώτερες του 3 υπαινίσσεται ευχέρεια κάλυψης των χρεωστικών τόκων.

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης της κάλυψης τόκων παρουσιάζεται εν συνεχεία:

$$\text{Κάλυψη τόκων} = \text{Συνολικά κέρδη} / \text{Χρηματοπιστωτικά έξοδα}$$

3.Αριθμοδείκτες Αποτίμησης

3.1 Κέρδη Ανά Μετοχή

Ο δείκτης κέρδη ανά μετοχή(EPS) μετρά το ποσό του καθαρού εισοδήματος μιας εταιρίας που είναι θεωρητικά διαθέσιμο για πληρωμή στους κατόχους των κοινών μετοχών. Επίσης, επιτρέπει στον επενδυτή να διαπιστώσει, το ποσοστό από τα κέρδη που η επιχείρηση πληρώνει για μερίσματα και το ποσοστό το οποίο ξαναεπενδύει σε αναπτυξιακά προγράμματα. Σε περίπτωση που η εταιρεία καθυστερήσει να δώσει μερίσματα, για επενδυτικούς λόγους, τα μελλοντικά κέρδη θα πρέπει να είναι πολύ μεγαλύτερα για να αποζημιώσουν τους μετόχους. Είναι πολύ χρήσιμο να παρακολουθείται ο δείκτης κερδών ανά μετοχή της εταιρίας σε μια γραμμή τάσης. Αν η τάση είναι θετική, τότε η εταιρεία είτε δημιουργεί ένα αυξανόμενο ποσό των κερδών είτε αγοράζει πίσω τις μετοχές της. Αντίθετα, μια πτωτική τάση μπορεί να σηματοδοτήσει στους επενδυτές ότι μια εταιρεία αντιμετωπίζει προβλήματα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της τιμής των μετοχών

Ο δείκτης κέρδη ανά μετοχή παρουσιάζεται με τον αριθμητικό τύπο:

$$\text{(Καθαρά έσοδα μετά από φόρους - Προτιμώμενα μερίσματα μετοχών)} \div \text{Μέσος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία}$$

4. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας συνδυάζουν στοιχεία του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης, ενώ παράλληλα μας δίνουν μία εικόνα για την πιστωτική πολιτική που ακολουθούν οι επιχειρήσεις. Οι αριθμοδείκτες της κυκλοφοριακής ταχύτητας αξιολογούν το πόσο εύκολα σε φορές ένας λογαριασμός του Ισολογισμού κινείται μέσα στην χρήση δημιουργώντας ένα αποτέλεσμα εσόδου ή εξόδου. Η κατηγορία αυτή των χρηματοοικονομικών δεικτών σχετίζεται με την κινητικότητα κάποιων λογαριασμών του Ισολογισμού εξαγοντας συμπεράσματα για το πόσο χαμηλή ή υψηλή είναι η κινητικότητα τους στο διάστημα μίας διαχειριστικής χρήσης. (Γκίκας, 2002)

4.1 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης δείχνει πόσες φορές το σύνολο των στοιχείων του κυκλοφορούντος ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων σε μία χρήση. Μία υψηλή τιμή του δείκτη αυτού φανερώνει ότι η επιχείρηση επιτυγχάνει αυξημένες πωλήσεις με ένα σχετικά μικρό ύψος από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος.

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού απεικονίζεται ως:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού} = \text{Πωλήσεις} / \text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}$$

4.2 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πάγιου Ενεργητικού

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας Πάγιου Ενεργητικού μιας επιχείρησης, εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησης αυτού σε σχέση με τις πωλήσεις. Δείχνει δηλαδή, τα έσοδα που δημιουργεί κάθε ευρώ που έχει επενδυθεί στο ενεργητικό της επιχείρησης. Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιήσει πωλήσεις. Επίσης, ο δείκτης αυτός δηλώνει αν η επιχείρηση υπερεπενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πάγιου ενεργητικού προκύπτει από τον τύπο:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού} = \text{Πωλήσεις} / \text{Πάγιο}$$

4.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

Ο αριθμοδείκτης αυτός επιτρέπει να δούμε πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της μέσα στη χρήση. Χρησιμοποιείται δηλαδή για να διαπιστωθεί η ταχύτητα με την οποία τα αποθέματα διατέθηκαν και αντικαταστάθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Η επιχείρηση έχει συμφέρον να ανακυκλώνει γρήγορα, και κατ' επέκταση πολλές φορές το χρόνο τα αποθέματα της. Μια υψηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων σημαίνει ικανότητα της επιχείρησης να πωλεί και κατ' επέκταση να ρευστοποιεί τα αποθέματά της. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς προσφέρει ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με το αν πωλούνται γρήγορα τα αποθέματα της επιχείρησης και περαιτέρω τρόπους για να βελτωθεί αυτό, όπως η βελτίωση του δικτύου διανομής, η μηχανογραφημένη υποστήριξη για την ευκολότερη διαχείριση τους κ.λ.π.

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων απεικονίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων} = \text{Πωλήσεις} / \text{Αποθέματα}$$

4.4 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πελατών

Ο αριθμοδείκτης αυτός δηλώνει την σχέση πωλήσεων και απαιτήσεων και είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την πελατειακή πολιτική της επιχείρησης. Ουσιαστικά συμβάλει στην αξιολόγηση ικανότητας της επιχείρησης να εισπράττει τις οφειλές των πελατών της προς αυτή και στην αξιολόγηση πολιτικής πωλήσεων και πιστώσεων προς τους πελάτες. Πρόκειται για ένα δείκτη αξιολόγησης της εισπραξιμότητας, καθώς όσο πιο υψηλός είναι, τόσο πιο γρήγορα και σε λιγότερες ημέρες εισπράττει μία επιχείρηση αυτά που της οφείλουν οι πελάτες της, ενισχύοντας την ρευστότητα της. Επίσης, αποτελεί σημαντικό παράγοντα που επιδρά στην απόφαση για factoring των υπολοίπων των πελατών της επιχείρησης. Προκειμένου να θεωρείται ικανοποιητική η Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων ο δείκτης πρέπει να παίρνει τιμή 3-4.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πελατών προκύπτει ως ακολούθως:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών} = \text{Πωλήσεις} / \text{Πελάτες}$$

4.5 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Διαθεσίμων

Ο αριθμοδείκτης αυτός προσδιορίζει τις φορές που ανανεώνονται τα διαθέσιμα κατά τη διάρκεια της χρήσεως, την ταχύτητα κυκλοφορίας δηλαδή των διαθεσίμων. Λόγω της σημασίας των διαθεσίμων, ο δείκτης αυτός έχει πολύ μεγάλη σημασία. Πολύ μεγάλη κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων μπορεί να σημαίνει έλλειψη διαθεσίμων, ενώ πολύ μικρή ταχύτητα μπορεί να σημαίνει πολύ περισσότερα διαθέσιμα από όσα χρειάζεται η επιχείρηση, με όλες τις σχετικές συνέπειες για αυτή.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας διαθεσίμων παρουσιάζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων = Πωλήσεις / Διαθέσιμα

4.6 Μέση Διάρκεια Αποθεμάτων

Ο δείκτης αυτός προσδιορίζει τον μέσο αριθμό ημερών που τα αποθέματα παραμένουν στην επιχείρηση, δηλαδή πόσες μέρες κατά μέσο όρο τα αποθέματα παρέμειναν στην επιχείρηση σε σχέση με τις πωλήσεις της κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μικρότερος είναι ο αριθμοδείκτης, δηλαδή όσο μεγαλύτερη η ταχύτητα περιστροφής, τόσο τα σταθερά έξοδα επιμερίζονται σε περισσότερες μονάδες προϊόντων και συνεπώς μειώνεται το κατά μονάδα κόστος, δηλαδή τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση. Για τον λόγο αυτόν, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να τηρούν το ελάχιστο ποσό αποθεμάτων που χρειάζονται, διότι έτσι ελαχιστοποιούν το κόστος κεφαλαίων που δεσμεύουν σε αποθέματα, μειώνουν τις δαπάνες αποθήκευσης και μειώνουν τον κίνδυνο μη πώλησης ή αλλοίωσης των αποθεμάτων.

Ο δείκτης της μέσης διάρκειας αποθεμάτων παρουσιάζεται ως:

Μέση διάρκεια αποθεμάτων = αποθέματα (365) / Πωλήσεις

4.7 Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο δείκτης αυτός προσδιορίζει τον μέσο αριθμό ημερών οι οποίες χρειάζονται για να εισπραχθούν οι εισπρακτέοι λογαριασμοί της επιχείρησης. Σε γενικές γραμμές, μια επιχείρηση η οποία παρέχει μεγάλη προθεσμία για την είσπραξη των απαιτήσεων της μπορεί να προσελκύσει πελάτες οι οποίοι θα ευνοηθούν από τη μη υποχρέωση άμεσης καταβολής του χρέους τους. Από την άλλη πλευρά όμως, μια αρκετά χαλαρή πολιτική είσπραξης απαιτήσεων μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας. Διαχρονική αύξηση του δείκτη, φανερώνει είτε αλλαγή πολιτικής της επιχείρησης απέναντι στους πελάτες της είτε αναποτελεσματικότητα του τμήματος πιστώσεων της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη είναι η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων της επιχείρησης, τόσο μεγαλύτεροι οι κίνδυνοι για τη δημιουργία επισφαλών απαιτήσεων.

Ο δείκτης μέσης διάρκειας είσπραξης απαιτήσεων απεικονίζεται ως:

Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων = Πελάτες (365) / Πωλήσεις

4.8 Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων

Ο δείκτης αυτός δείχνει το μέσο χρονικό διάστημα που πρέπει να περιμένουν οι προμηθευτές και γενικότερα οι δανειστές της επιχείρησης, μετά την πραγματοποίηση μιας πώλησης προς την επιχείρηση, για να πληρωθούν. Πίο συγκεκριμένα, η μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων παρουσιάζει σε μέρες το διάστημα που μεσολαβεί από την αγορά ως την αποπληρωμή των εμπορευμάτων και των πρώτων υλών προς τους προμηθευτές. Όσο πιο μικρός είναι ο δείκτης, τόσο λιγότερη πίστωση λαμβάνει η επιχείρηση από τους προμηθευτές της, γεγονός που συνεπάγεται ότι υπάρχει μικρή πιστοληπτική ικανότητα στον κλάδο. Για τον υπολογισμό της μέσης περιόδου πληρωμής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αγορές επί πίστωση, επειδή όμως το στοιχείο αυτό δεν είναι διαθέσιμο στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης οι αναλυτές χρησιμοποιούν το κόστος πωλήσεων.

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης μέσης διάρκειας πληρωμής υποχρεώσεων παρουσιάζεται με τον ακόλουθο τύπο:

Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων = Προμηθευτές (365) / Αγορές με πίστωση ή κόστος πωληθέντων

5. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Όπως είναι φυσικό, όλα τα παραπάνω συνδέονται με την αποδοτικότητα, η οποία επικεντρώνεται στο πόσο αποτελεσματική είναι μία οντότητα σε οικονομικούς όρους και κυρίως ως προς την διαχείριση των εσόδων και εξόδων για την δημιουργία κερδών. Ο όρος αποδοτικότητα συνδέεται συνήθως και με την αποτελεσματικότητα της διοίκησης. (Γκίκας, 2002)

5.1 Απόδοση Ίδιων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρο δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων του μετόχου. Με άλλα λόγια, μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτήν. Γενικά, ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ένας από τους πιο σημαντικούς αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συνολικής απόδοσης της εταιρείας.

Ο δείκτης της αποδοτικότητας των ίδιων κεφαλαίων παρουσιάζεται ως:

Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων = Καθαρά κέρδη / Ίδια κεφάλαια

5.2 Περιθώριο Μικτού Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης αυτός, γνωστός και ως μικτό περιθώριο κέρδους, είναι πολύ σημαντικός διότι παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων. Δείχνει δηλαδή τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης και την πολιτική τιμών αυτής. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους τόσο καλύτερη από απόψεως κερδών είναι η θέση της επιχείρησης διότι μπορεί να αντιμετωπίσει, χωρίς δυσκολία, μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Ένας υψηλός δείκτης μικτού κέρδους δείχνει την ικανότητα της διοίκησης μιας επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές.

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους παρουσιάζεται με τον ακόλουθο τύπο:

Μικτό περιθώριο κέρδους = Συνολικά κέρδη / Πωλήσεις

5.3 Περιθώριο Καθαρού Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης αυτός χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της συνολικής αποδοτικότητας της οικονομικής μονάδας, σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα και, συνεπώς, είναι πολύ χρήσιμος για τους μετόχους. Και αυτό διότι, εάν το καθαρό κέρδος δεν είναι αρκετό, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει μια ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης. Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό επί τοις εκατό (%) το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν. Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει το ποσοστό κέρδους που απομένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των άλλων εξόδων της επιχείρησης.

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους απεικονίζεται με τον ακόλουθο αριθμητικό τύπο:

$$\text{Καθαρό περιθώριο κέρδους} = \text{Καθαρά κέρδη} / \text{Πωλήσεις}$$

5.4 Συνολική Αποδοτικότητα Ενεργητικού

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα της οικονομικής μονάδας από όλες τις δραστηριότητες της, λειτουργικές και μη, που πέτυχε με την χρησιμοποίηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού της. Η πρόσθεση των τόκων εξουδετερώνει την επίδραση του τρόπου χρηματοδότησης του ενεργητικού επί των κερδών και επιτρέπει τις διαστρωματικές συγκρίσεις εταιριών με διαφορετικές δομές κεφαλαίων.

Η συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού απεικονίζεται ως ακολούθως:

$$\text{Συνολική αποδοτικότητα} = \text{Συνολικά κέρδη} / \text{Σύνολο ενεργητικού}$$

Κεφάλαιο 9: Εφαρμογή Αριθμοδεικτών Στις Οικονομικές Καταστάσεις Νοσοκομείων

Όπως έχουμε αναφέρει, η χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών μας καθοδηγούν, ώστε να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για την οικονομική θέση μίας οικονομικής μονάδας, καθώς και να συγκρίνουμε δύο ή περισσότερες εταιρίες μεταξύ τους. Μελετώντας τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις των εταιριών Ιατρικό Κέντρο Αθηνών Α.Ε. και Όμιλος Ιασώ,(Παράρτημα) θα προχωρήσουμε στον υπολογισμό και στον σχολιασμό των κυριότερων οικονομικών αριθμοδεικτών για τα έτη 2018, 2019 και 2020.

Πιο αναλυτικά, ο κύριος στόχος της παρούσας διπλωματικής είναι η αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής θέσης των ανωτέρω εταιριών, με την εξέταση της ρευστότητας, της πελατειακής πολιτικής και της πιστωτικής πολιτικής.

Η παραπάνω ανάλυση θα μας οδηγήσει με ασφάλεια, με δεδομένες τις πληροφορίες που έχουμε, σε συμπεράσματα σχετικά με την βιωσιμότητα των συγκεκριμένων εταιριών στον κλάδο τον οποίο ανταγωνίζονται.

1.Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας παρουσιάζουν την σχέση ανάμεσα στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίας οικονομικής μονάδας με τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού από τα οποία και θα αποπληρωθούν.

1.1.Γενική Ρευστότητα

Ο δείκτης της Γενικής Ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας υπολογίζεται ως ακολούθως:

Γενική Ρευστότητα =

Κυκλοφορούν ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όμιλος Ιασώ

2018	75.788.035,26/55.267.890,02	1,37
2019	54.653.196,62/30.445.193,95	1,79
2020	58.184.758,66/53.928.953,68	1,07

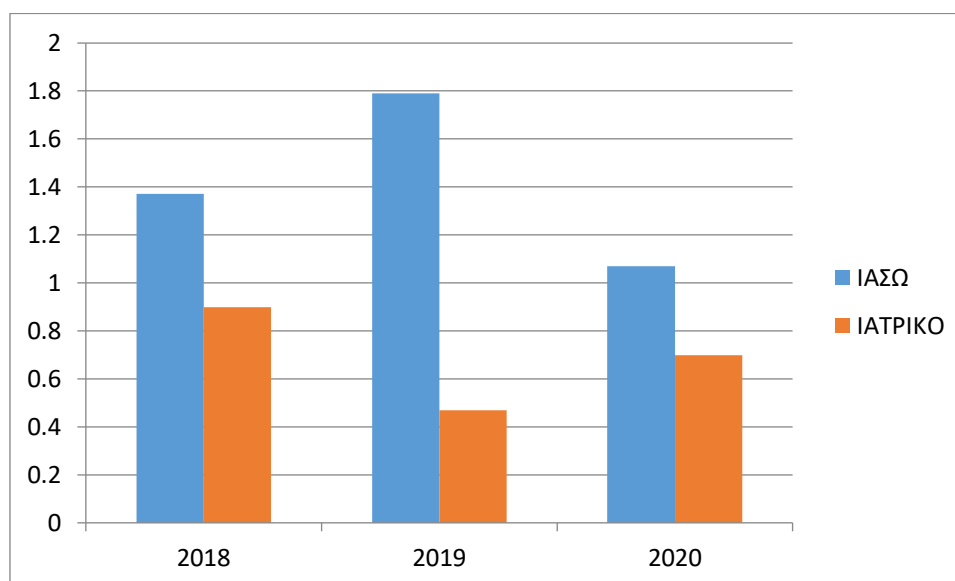
Πίνακας 1: Γενική ρευστότητα Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

2018	121.764.000/134.715.000	0,90
2019	110.969.000/236.116.000	0,47
2020	161.372.000/231.231.000	0,70

Πίνακας 2: Γενική Ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολουθώς θα παρουσιάσουμε διαγραμματικά τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 2: Γενική ρευστότητα

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετράει το περίσσειμα των ρευστών κεφαλαίων πάνω από τις τρέχουσες υποχρεώσεις . Εκφράζει μια στατική αντίληψη του ποιοί παραγωγικοί πόροι είναι διαθέσιμοι σε μια δεδομένη χρονική στιγμή για να ικανοποιήσουν υποχρεώσεις της στιγμής αυτής .

Υπολογίζοντας τον αριθμοδείκτη αυτό και για τις δύο εταιρίες διαπιστώνουμε πως στον Όμιλο Ιασώ ο δείκτης βρίσκεται συνεχώς και για τα τρία έτη πάνω από την μονάδα, γεγονός που υποδηλώνει πως η εταιρία μπορεί να αποπληρώσει επαρκώς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με φερεγγυότητα, ενώ παράλληλα φανερώνει μία υψηλή δανειοληπτική ικανότητα, εφόσον

χρειαστεί να απευθυνθεί σε τραπεζικά ιδρύματα στο μέλλον. Παρατάυτα, παρακολουθούμε μία πτωτική τάση στην τριετία που εξετάζουμε. Από την άλλη πλευρά βλέπουμε τον αριθμοδείκτη του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών να βρίσκεται και για τα τρία χρόνια κάτω από την μονάδα, κάτι που εγείρει επιφυλάξεις για την φερεγγυότητα της, καθώς επίσης μας επιδεικνύει την ανεπάρκεια των κονδυλίων του βραχυπρόθεσμου ενεργητικού να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του παθητικού.

Οι τιμές του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ για τα έτη 2018-2019-2020 είναι 1,37, 1,79, 1,07, γεγονός που φανερώνει μία καθοδική τάση το 2020 σχετικά με την προηγούμενη χρονιά. Για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών οι τιμές είναι αντίστοιχα 0,90, 0,47, 0,70, κάτι που αφήνει να εννοηθεί πως θα υπάρχει μία ανοδική τάση τα επόμενα χρόνια.

1.2.Άμεση Ρευστότητα

Ο δείκτης της Άμεσης Ρευστότητας μίας επιχείρησης απεικονίζεται ως ακολούθως:

$$\text{Άμεση ρευστότητα} = \frac{\text{(κυκλοφορούν ενεργητικό - Αποθέματα)}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	(75.880.035,26-2.091.548)/55.267.890,02	0,45
2019	(58.184.758,66-1.901.623,88)/53.928.953,68	1,04
2020	(54.653.196,62-2.929.895,46)/30.445.193,95	1,69

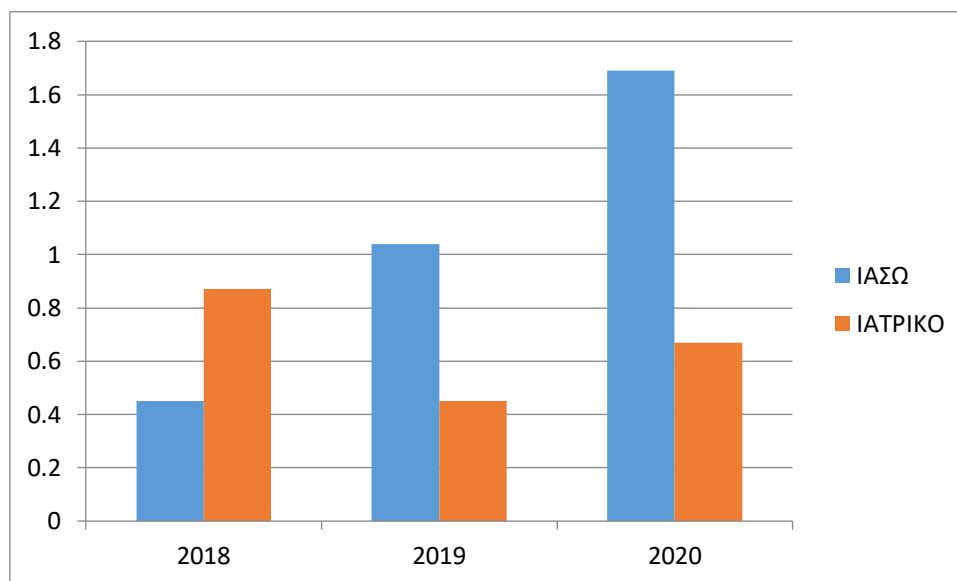
Πίνακας 3: Άμεση ρευστότητα Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

2018	(121.764.000-4.933.000)/134.715.000	0,87
2019	(110.969.000-5.865.000)/236.116.000	0,45
2020	(161.372.000-6.887.000)/231.231.000	0,67

Πίνακας 4: Άμεση ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 3: Άμεση ρευστότητα

Ο δείκτης αυτός μας δείχνει κατά πόσο μία επιχείρηση είναι ικανή να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αποτελεί ένα πιο αυστηρό μοντέλο από αυτό της γενικής ρευστότητας, καθώς αφαιρούνται από τον αριθμητή του κλάσματος τα αποθέματα. Προκειμένου αυτός ο δείκτης να κριθεί ικανοποιητικός θα πρέπει να έχει τιμή μεγαλύτερη της μονάδας. Όσο απομακρύνονται οι τιμές του δείκτη γενικής από την άμεση ρευστότητα, τόσο η επιχείρηση είναι εντάσεως αποθεμάτων.

Οι τιμές του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ για τα έτη 2018-2019-2020 είναι 0,45, 1,04, 1,69, κάτι που υποδηλώνει μία άνοδο της τιμής. Από την άλλη μεριά οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι 0,87, 0,45, 0,67, γεγονός που φανερώνει μία σχετική πτώση για τα χρόνια αναφοράς μας.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης, μετά των υπολογισμό των δεικτών για τις δύο εταιρίες καταλήγουμε πως οι τιμές για τον δείκτη στον Όμιλο Ιασώ τα δύο τελευταία χρόνια βρίσκονται πάνω από την μονάδα, γεγονός που καθιστά την εταιρία ικανή να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Παραταύτα, παρατηρούμε ότι για τα έτη 2018-2019 η εταιρία παρουσιάζεται ως εντάσεως αποθεμάτων λόγω της μεγάλης διαφοράς των τιμών του δείκτη της γενικής με την άμεση ρευστότητα, κάτι όμως που για το τελευταίο έτος ανατρέπεται. Αυτό σημαίνει ότι για τα έτη 2018-2019 η επιχείρηση έχει επενδύσει αρκετά κεφάλαια στα αποθέματα της, ενδεχομένως λόγω λήψη παραγγελιών ή να βρίσκεται σε ετοιμότητα λόγω ξαφνικής ζήτησης. Σε κάθε περίπτωση ο Όμιλος Ιασώ είναι ασφαλής και έχει ικανοποιητική διαχείριση των χρηματικών της διαθεσίμων και μάλιστα όταν οι συγκυρίες που επικρατούν στον Ελλαδικό χώρο είναι δυσμενείς. Εν αντιθέσει, παρατηρούμε πως οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι μικρότερες από την μονάδα, επιφυλάσσοντας αμφιβολίες για την ικανότητα εκπλήρωσης των

υποχρεώσεων της εταιρίας. Δεν υπάρχει καμία μεταβλητότητα στις τιμές του δείκτη της άμεσης και γενικής ρευστότητας, γεγονός που υποδηλώνει πως η επιχείρηση δεν είναι εντάσεως αποθεμάτων. Παραταύτα, επιβεβαιώνεται για άλλη μία φορά η αρνητική ρευστότητα που διαθέτει, καθώς αντιμετωπίζει μία σχετική στενότητα στα χρηματικά διαθέσιμα που έχουν.

1.3. Ταμειακή Ρευστοτητα

Ο δείκτης της ταμειακής ρευστότητας παρουσιάζεται με τον ακόλουθο αριθμητικό τύπο:

Ταμειακή Ρευστότητα Ταμειακά Διαθέσιμα/ βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όμιλος Ιασώ:

2018	25.128.139,27/55.267.890,02	0,45
2019	34.111.311,87/53.928.953,68	0,63
2020	29.000.175,22/30.445.193,95	0,95

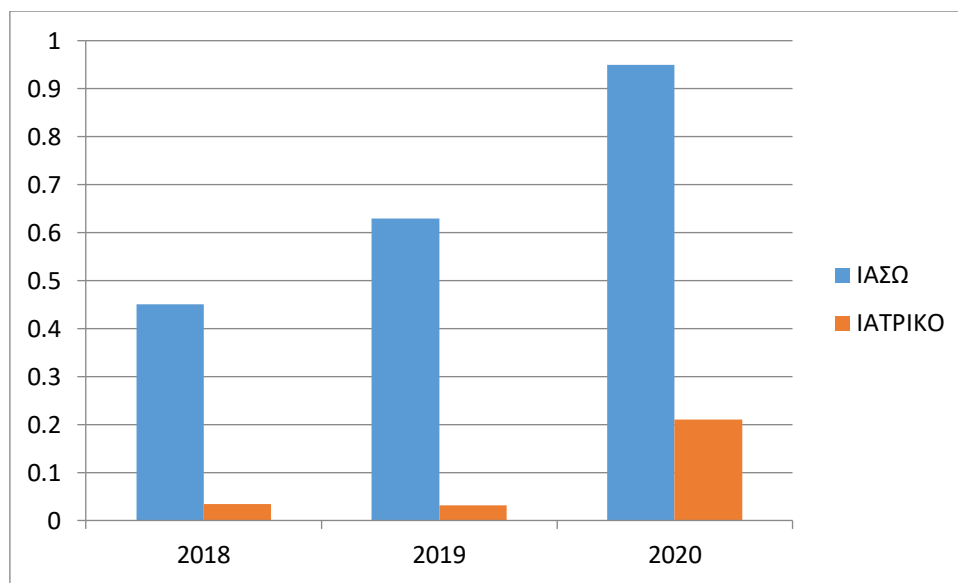
Πίνακας 5: Ταμειακή ρευστότητα Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό κέντρο Αθηνών:

2018	4.587.000/134.1714.000	0,034
2019	7.500.000/236.116.000	0,031
2020	49.258.000/231.231.000	0,21

Πίνακας 6: Ταμειακή ρευστότητα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 4: Ταμειακή ρευστότητα

Η ταμειακή ρευστότητα εκφράζει την ικανότητα μίας οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που έχει στη διάθεσή της.

Ο δείκτης της ταμειακής ρευστότητας για τον Όμιλο Ιατώ βρίσκεται κάτω από το μηδέν και κατά μέσο όρο είναι περίπου 0,68, γεγονός που υποδεικνύει πως η επιχείρηση έχει πολλές ανείσπρακτες απαιτήσεις. Το ίδιο παρατηρούμε και με το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, καθώς ο μέσος όρος του δείκτη είναι περίπου 0,10. Ουσιαστικά, υπάρχει αδυναμία και των δύο επιχειρήσεων να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους με βάση τα ταμειακά τους διαθέσιμα.

2. Αριθμοδείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Φερεγγυότητας

2.1 Ξένα/Ίδια

Ο δείκτης της δανειακής επιβάρυνσης παρουσιάζεται ως:

$$\text{Δανειακή επιβάρυνση} = \text{Ξένα} / \text{Ίδια}$$

Ομιλος Ιασώ:

2018	139.470.566,96/141.860.069,86	0,98
2018	131.559.264,48/129.187.794,69	1,02
2020	112.306.551,64/130.752.021,02	0,86

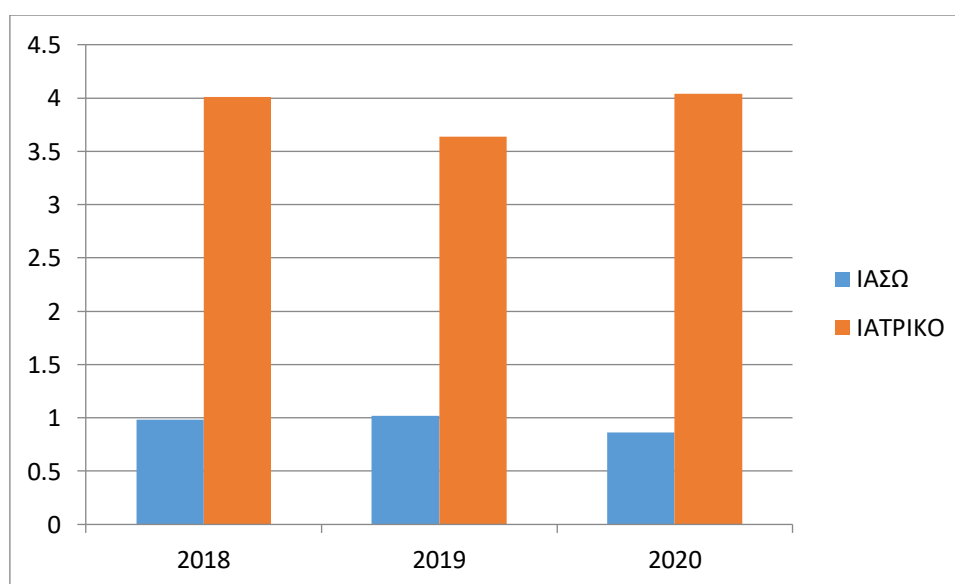
Πίνακας 7: Ξένα/Ίδια κεφάλαια Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	287.685.000/71.780.000	4,01
2019	288.789.000/79.325.000	3,64
2020	336.493.000/83.230.000	4,04

Πίνακας 8: Ξένα/Ίδια κεφάλαια Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 5: Ξένα/Ίδια

Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο υπερχρεωμένη είναι η επιχείρηση. Χρησιμοποιείται από τους δανειστές της επιχείρησης για να εκτιμήσουν τον βαθμό ασφάλειας που τους εξασφαλίζουν τα ίδια κεφάλαια, αλλά και από την διοίκηση και τους μετόχους της επιχείρησης για να διαπιστώσουν το επίπεδο στο οποίο έχει φθάσει η χρήση κεφαλαιακής μόχλευσης.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης διαπιστώνουμε ότι ο δείκτης για τον Όμιλο Ιασώ βρίσκεται κοντά στην μονάδα και κατά μέσο όρο κάτω από εκείνη. Αυτό δηλώνει πως η επιχείρηση δεν βασίζεται σε ξένα κεφάλαια αλλά αντιθέτως χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο ίδια κεφάλαια. Αντιθέτως, παρατηρούμε πως οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από την μονάδα, γεγονός που φανερώνει πως η επιχείρηση χρησιμοποιεί μεγαλύτερα ξένα κεφάλαια παρά ίδια. Το γεγονός αυτό την καθιστά μη εκλυστική στους επενδυτές.

2.2 Ξένα Μακροπρόθεσμα Κεφάλαια / Σύνολο Κεφαλαίων Μεγάλης Διάρκειας

Δανειακού χρέους= Ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια / Σύνολο κεφαλαίων μεγάλης διάρκειας

Όμιλος Ιασώ:

2018	84.202.676,94/141.860.069,86+84.202.676,94	0,37
2019	77.630.310,80/129.187.794,69+77.630.310,80	0,37
2020	81.861.357,69/130.752.021,02+81.861.357,69	0,38

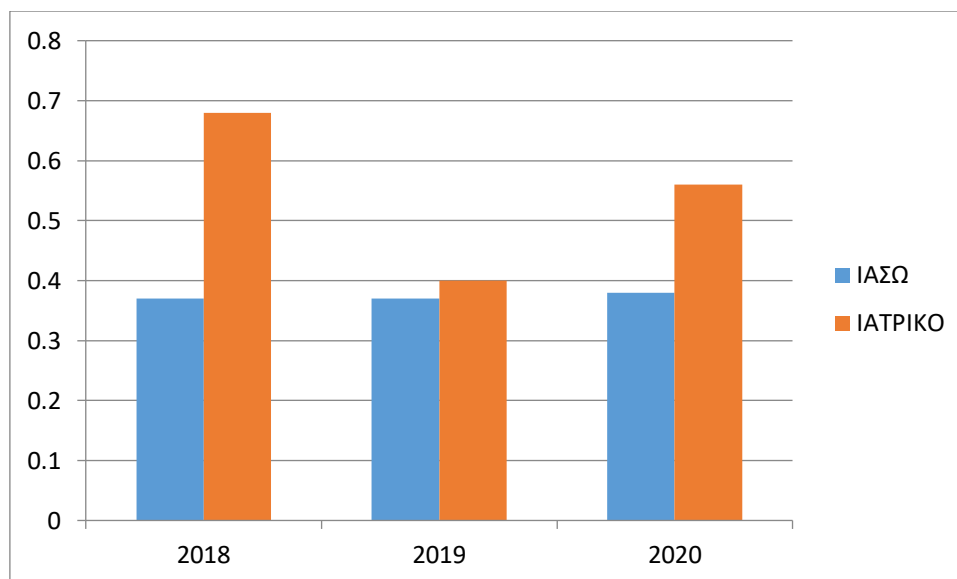
Πίνακας 9: Δανειακό χρέος Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	152.970.000/152.970.000+71.780.000	0,68
2019	52.673.000/52.673.000+79.325.000	0,40
2020	105.262.000/105.262.000+83.230.000	0,56

Πίνακας 10: Δανειακό χρέος Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 6: Δανειακό χρέος

Όπως αναφέρθηκε και στο θεωρητικό κομμάτι της παρούσας διπλωματικής εργασίας ο δείκτης του δανειακού χρέους μας παρουσιάζει σε ποσοστό τι μέρος καλύπτουν τα ξένα κεφάλαια στο σύνολο του παθητικού.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης διαπιστώνουμε ότι ο δείκτης για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 0,37 και για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών 0,55 αντίστοιχα. Όπως είναι φυσικό και με βάση τα παραπάνω στοιχεία των δεικτών ο Όμιλος Ιασώ βρίσκεται σε ευνοικότερη θέση από το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, καθώς οι τιμές του δείκτη είναι μικρότερες. Αυτό μας οδηγεί ευκόλως στο συμπέρασμα ότι τα ξένα κεφάλαια δεν κατέχουν μεγάλο μέρος στο παθητικό του Ομίλου Ιασώ και ότι υπάρχουν και άλλα κονδύλια πέρα του δανεισμού που χρηματοδοτούν τα στοιχεία του ενεργητικού.

2.3 Κάλυψη Τόκων

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης της κάλυψης τόκων παρουσιάζεται εν συνεχεία:

$$\text{Κάλυψη τόκων} = \text{Συνολικά κέρδη} / \text{Χρηματοπιστωτικά έξοδα}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	25.697.982,68/4.304.833,59	5,96
2019	20.322.213,85/3.356.940,99	6,05
2020	7.841.809,01/5.155.750,37	1,52

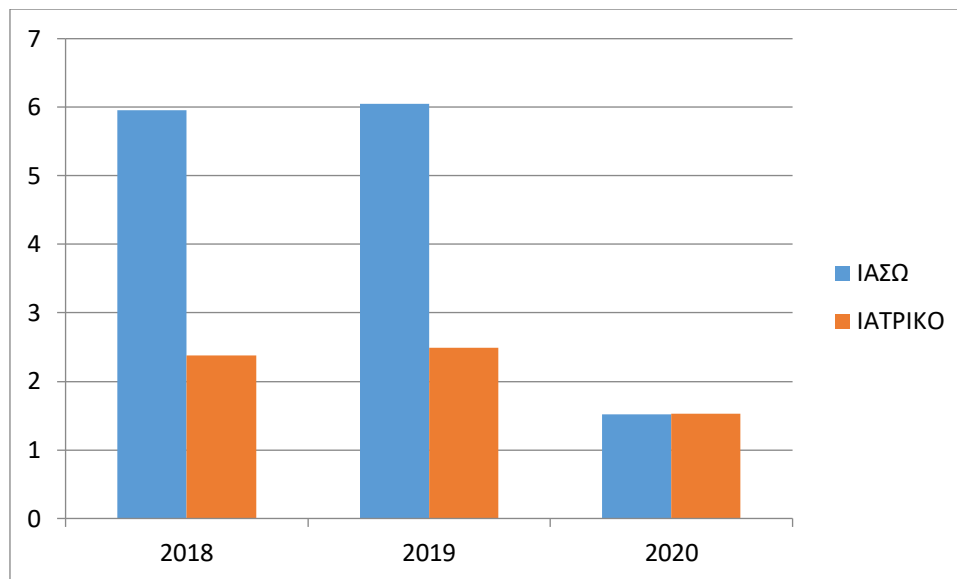
Πίνακας 11:Κάλυψη τόκων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	16.164.000/6.778.000	2,38
2019	16.709.000/6.699.000	2,49
2020	9.824.000/6.421.000	1,53

Πίνακας 12: Κάλυψη τόκων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 7:Κάλυψη τόκων

Ο Δείκτης Κάλυψης Τόκων (ΔΚΤ) φανερώνει την ευχέρεια της επιχείρησης να καλύψει τους (χρεωστικούς) τόκους των δανείων της από λειτουργικά πλεονάσματα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη αυτού τόσο μικρότερος θεωρείται ο κίνδυνος αδυναμίας ανταπόκρισης της επιχείρησης στις υποχρεώσεις προς τους δανειστές της. Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης οι τιμές του αριθμοδείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 4,51 για τα τρία έτη αναφοράς, γεγονός που υποδηλώνει πως η επιχείρηση είναι σε θέση να αποπληρώσει τους τόκους χωρίς κανέναν χρηματοπιστωτικό κίνδυνο. Από την άλλη μεριά παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 2,13 για τα τρία έτη, κάτι που φανερώνει την σχετική ικανότητα της εταιρίας για την αποπληρωμή των τόκων χωρίς κίνδυνο βιωσιμότητάς της. Εν συγκρίση όμως, ο Όμιλος Ιασώ βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση σε ό,τι αφορά την αποπληρωμή των χρηματοπιστωτικών τόκων.

3.Αριθμοδείκτες Αποτίμησης

3.1 Κέρδη Ανά Μετοχή

Ο δείκτης κέρδη ανά μετοχή παρουσιάζεται με τον αριθμητικό τύπο:

(Καθαρά έσοδα μετά από φόρους - Προτιμώμενα μερίσματα μετοχών) ÷ Μέσος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία

Όμιλος Ιασώ:

2018	0,1068
2019	-0,0352
2020	-0,0007

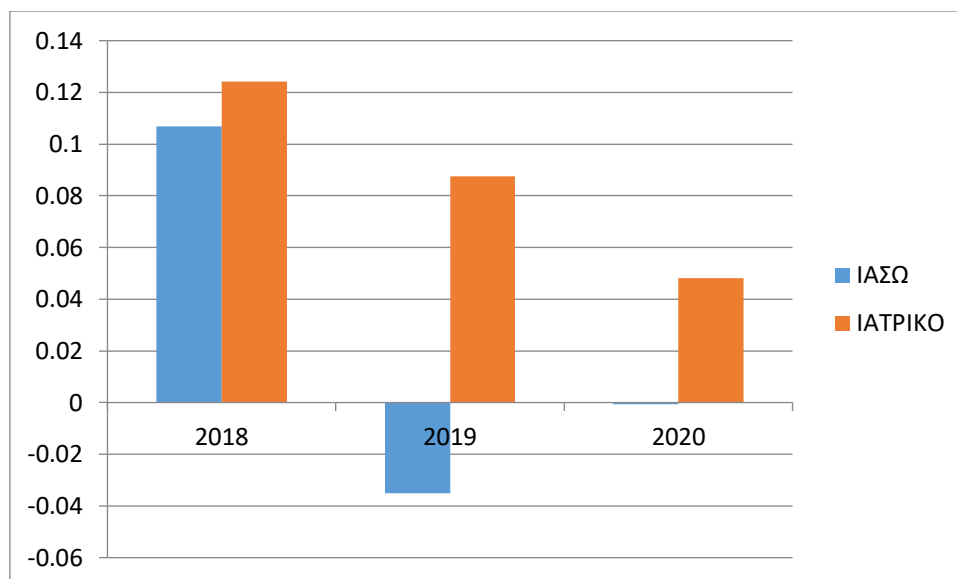
Πίνακας 13: Κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	0,1241
2019	0,0875
2020	0,0482

Πίνακας 14: Κέρδη ανά μετοχή Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 8: Κέρδη ανά μετοχή

Είναι πολύ χρήσιμο να παρακολουθείται ο δείκτης κερδών ανά μετοχή της εταιρείας σε μια γραμμή τάσης. Αν η τάση είναι θετική, τότε η εταιρεία είτε δημιουργεί ένα αυξανόμενο ποσό των κερδών είτε αγοράζει πίσω τις μετοχές της. Αντίθετα, μια πτωτική τάση μπορεί να σηματοδοτήσει στους επενδυτές ότι μια εταιρεία αντιμετωπίζει προβλήματα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της τιμής των μετοχών. Αξίζει να σημειωθεί το γεγονός πως και στις δύο εταιρίες μελέτης η τάση του δείκτη κέρδη ανά μετοχή είναι αρνητική, κάτι που εγείρει ανασφάλειες προς τους επενδυτές. Και στις δύο εξεταζόμενες περιπτώσεις οι τάσεις των κερδών ανά μετοχή είναι πτωτικές, έχοντας ως αποτέλεσμα το γεγονός αυτό να τις καθιστά μη ελκυστικές προς τους νέους επενδυτές.

4. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

4.1 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού απεικονίζεται ως:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	99.254.675,28/75.788.035,26	1,31
2019	95.714.068,55/58.184.758,66	1,64
2020	97.011.030,38/54.653.196,62	1.77

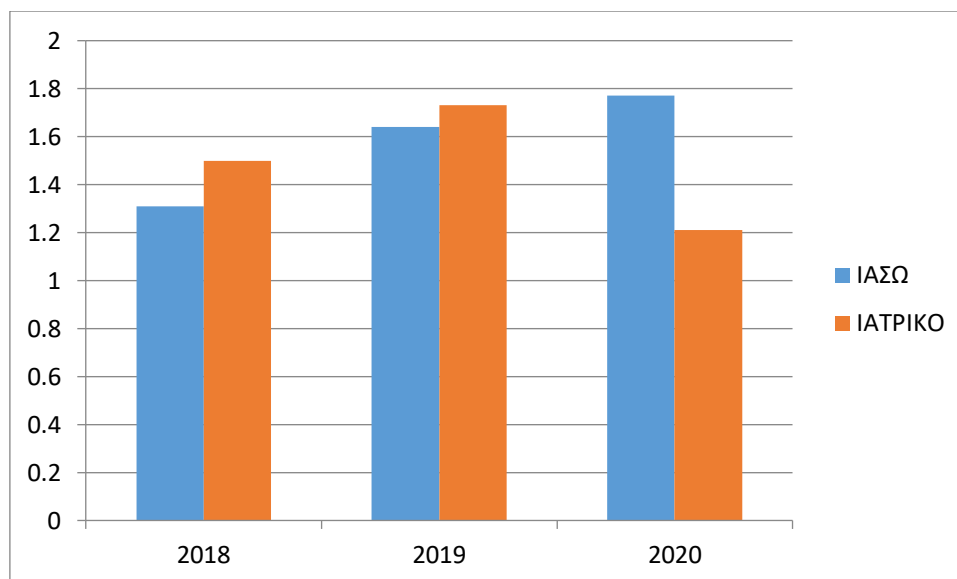
Πίνακας 15:Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	182.749.000/121.764.000	1.50
2019	192.273.000/110.969.000	1.73
2020	196.866.000/161.372.000	1.21

Πίνακας 16:Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 9:Κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού

Μία υψηλή τιμή του δείκτη αυτού φανερώνει ότι η επιχείρηση επιτυγχάνει αυξημένες πωλήσεις με ένα σχετικά μικρό ύψος από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος. Οι τιμές του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 1,57 φορές, δηλαδή βρίσκεται πάνω από την μονάδα και δηλώνει ότι η επιχείρηση επιτυγχάνει αυξημένες πωλήσεις με ένα σχετικά μικρό ύψος από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος. Το ίδιο συμβαίνει και με το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, όπου ο μέσος όρος των τιμών είναι 1,48 > 1.

4.2 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πάγιου Ενεργητικού

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πάγιου ενεργητικού προκύπτει από τον τύπο:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού} = \text{Πωλήσεις} / \text{Πάγιο}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	99.254.675,28/205.542.601,56	0,48
2019	95.714.068,55/202.562.360,51	0,47
2020	97.011.030,38/188.405.376,04	0,51

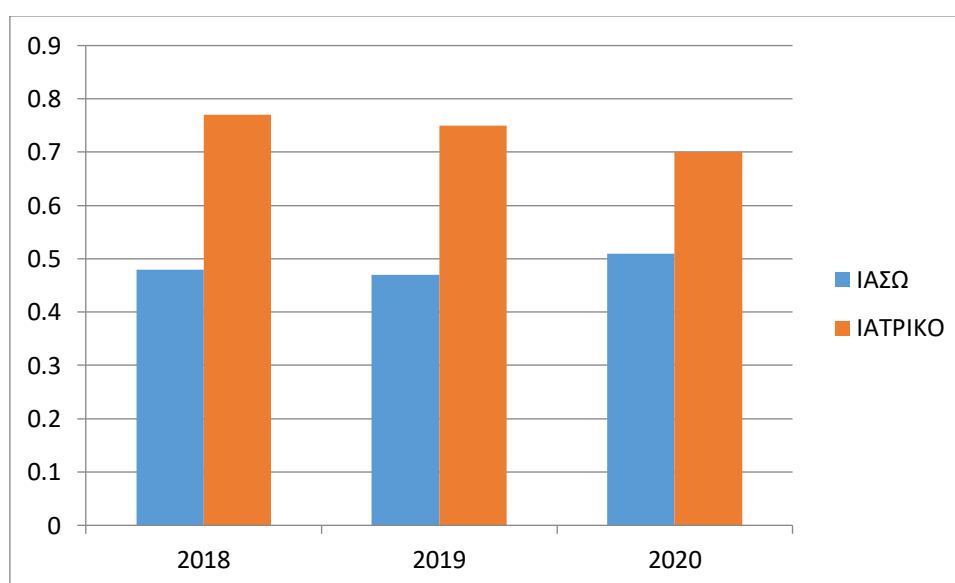
Πίνακας 17:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	182.749.000/237.701.000	0,77
2019	192.273.000/257.144.000	0,75
2020	196.866.000/258.352.000	0,76

Πίνακας 18:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολουθώς θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 10:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού

Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιήσει πωλήσεις. Επίσης, ο δείκτης αυτός δηλώνει αν η επιχείρηση υπερεπενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία σε σχέση με τις πωλήσεις της. Στην συγκεκριμένη μελέτη περιπτώσεων διαπιστώνουμε πως οι τιμές των δεικτών και των δύο επιχειρήσεων είναι κάτω από την μονάδα, και κατά μέσο όρο για τον Όμιλο Ιασώ 0,49 και για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών 0,76, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν εντατικά τα περιουσιακά τους στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιήσουν πωλήσεις.

4.3 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

Ο δείκτης της κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων απεικονίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων} = \text{Πωλήσεις} / \text{Αποθέματα}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	99.254.675,28/2.091.548,80	47,45
2019	95.714.068,55/1.901.623,88	50,33
2020	97.011.030,38/2.929.895,46	33,11

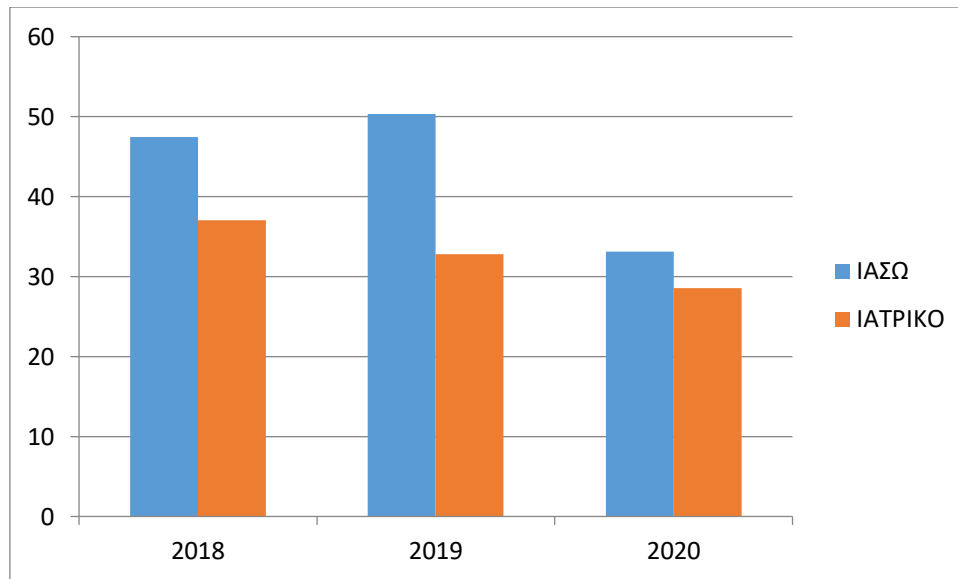
Πίνακας 19:Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	182.749.000/4.933.000	37,05
2018	192.273.000/5.865.000	32,78
2020	196.866.000/6.887.000	28,58

Πίνακας 20:Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 11:Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων

Η επιχείρηση έχει συμφέρον να ανακυκλώνει γρήγορα, και κατ' επέκταση πολλές φορές το χρόνο τα αποθέματά της. Μια υψηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων σημαίνει ικανότητα της επιχείρησης να πωλεί και κατ' επέκταση να ρευστοποιεί τα αποθέματά της. Όπως διαπιστώνουμε από τους υπολογισμούς μας, οι τιμές του δείκτη και για τις δύο επιχειρήσεις είναι μεγάλες, και κατά μέσο όρο 43,63 για τον Όμιλο Ιασώ και 32,80 για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, γεγονός που φανερώνει ότι και οι δύο εταιρίες ανακυκλώνουν πολλές φορές μέσα στον χρόνο τα αποθέματά τους με τον Όμιλο Ιασώ να υπερिशύει για λίγες μονάδες.

4.4 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Πελατών

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας πελατών προκύπτει ως ακολούθως:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών} = \text{Πωλήσεις} / \text{Πελάτες}$$

Ομιλος Ιασώ:

2018	99.254.675,28/37.614.510,33	2,64
2019	95.714.068,55/16.083.075,63	5,95
2020	97.011.030,38/13.446.824,45	7,21

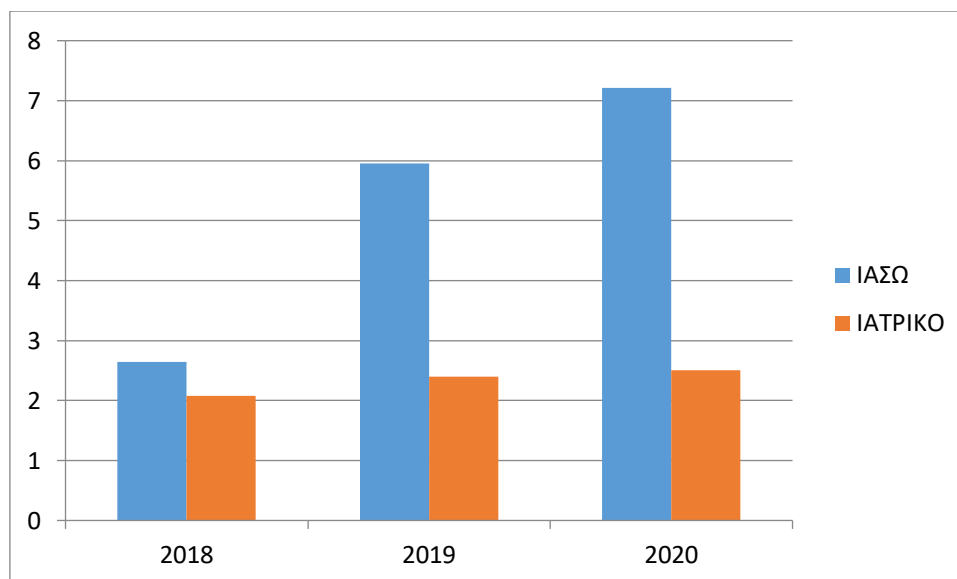
Πίνακας 21: Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	182.749.000/87.776.000	2,08
2019	192.273.000/79.804.000	2,40
2020	196.866.000/78.379.000	2,51

Πίνακας 22:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 12:Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατων

Προκειμένου να θεωρείται ικανοποιητική η Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων ο δείκτης πρέπει να παίρνει τιμή 3-4. Η τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 5,26, γεγονός που υποδηλώνει πως η επιχείρηση εισπράττει γρήγορα μέσα στο χρόνο τις απαιτήσεις της. Από την άλλη μεριά η τιμή του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 2,33, κάτι που φανερώνει ότι η εταιρία δεν εισπράττει τόσο γρήγορα τις εμπορικές της απαιτήσεις μέσα στο διάστημα του ενός έτους.

4.5 Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Διαθεσίμων

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας διαθεσίμων παρουσιάζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων} = \text{Πωλήσεις} / \text{Διαθέσιμα}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	99.254.675,28/25.128.139,27	3,95
2019	95.714.068,55/34.111.311,87	2,80
2020	97.011.030,38/29.000.175,22	3,35

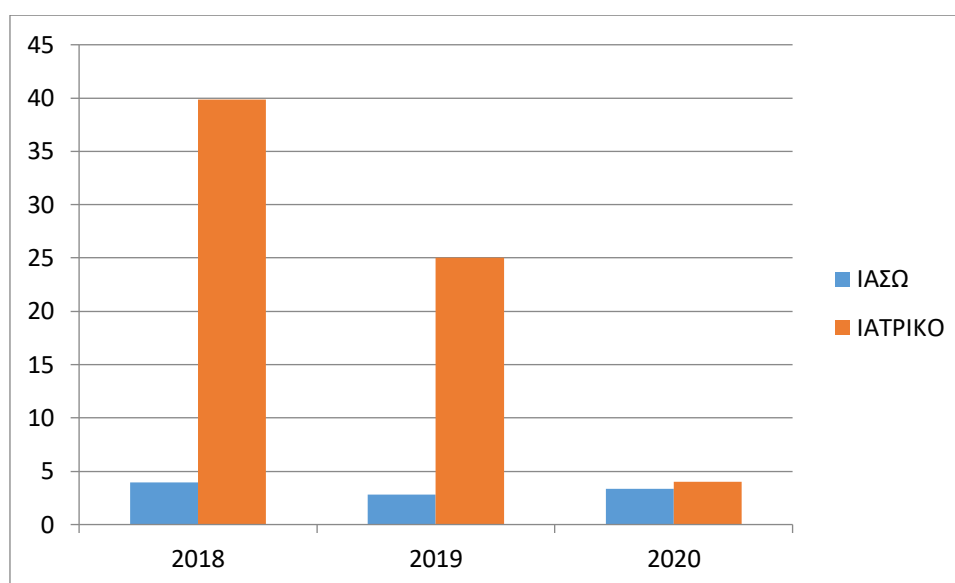
Πίνακας 23: Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	182.749.000/4.587.000	39,84
2019	192.273.000/7.500.000	25,63
2020	196.866.000/49.258.000	3,99

Πίνακας 24:Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολουθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 13:Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων

Λόγω της σημασίας των διαθεσίμων, ο δείκτης αυτός έχει πολύ μεγάλη σημασία. Πολύ μεγάλη κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων μπορεί να σημαίνει έλλειψη διαθεσίμων, ενώ πολύ μικρή ταχύτητα μπορεί να σημαίνει πολύ περισσότερα διαθέσιμα από όσα χρειάζεται η επιχείρηση, με όλες τις σχετικές συνέπειες για αυτή.

Η τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 3,36 για τα τρία έτη αναφοράς. Αυτό δηλώνει μία κανονική κυκλοφοριακή ταχύτητα των διαθεσίμων, δηλαδή η επιχείρηση διατηρεί τόσα διαθέσιμα όσα χρειάζεται. Από την άλλη πλευρά, αντιλαμβανόμαστε πως η τιμή του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 23,15, κάτι που φανερώνει πως η επιχείρηση διατηρεί μεγάλο αριθμό διαθεσίμων και παρεμποδίζει τις επενδύσεις τόσο σε πάγιο εξοπλισμό όσο και σε επέκταση δραστηριοτήτων.

4.6 Μέση Διάρκεια Αποθεμάτων

Ο δείκτης της μέσης διάρκειας αποθεμάτων παρουσιάζεται ως:

$$\text{Μέση διάρκεια αποθεμάτων} = \text{αποθέματα (365)} / \text{Πωλήσεις}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	$2.091.548,80 \cdot 365 / 99.254.675,28$	7,69
2019	$1.901.623,88 \cdot 365 / 95.714.068,55$	7,25
2020	$2.929.895,46 \cdot 365 / 97.011.030,38$	11,02

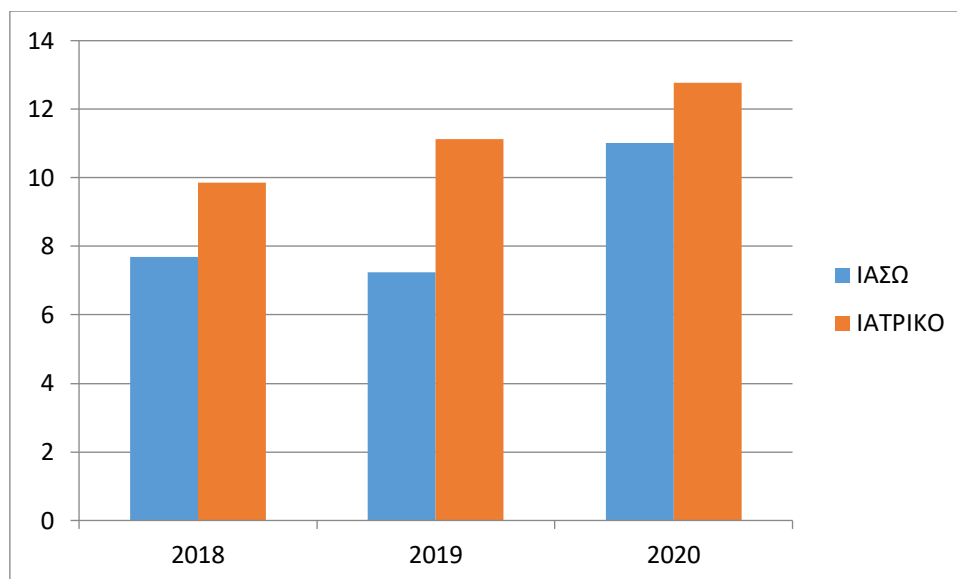
Πίνακας 25: Μέση διάρκεια αποθεμάτων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	$4.933.000 \cdot 365 / 182.749.000$	9,85
2019	$5.865.000 \cdot 365 / 192.273.000$	11,13
2020	$6.887.000 \cdot 365 / 196.866.000$	12,77

Πίνακας 26: Μέση διάρκεια αποθεμάτων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 14: Μέση διάρκεια αποθεμάτων

Όσο μικρότερος είναι ο αριθμοδείκτης, δηλαδή όσο μεγαλύτερη η ταχύτητα περιστροφής, τόσο τα σταθερά έξοδα επιμερίζονται σε περισσότερες μονάδες προϊόντων και συνεπώς μειώνεται το κατά μονάδα κόστος, δηλαδή τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση.

Η τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ και το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 8,65 και 11,25 αντίστοιχα. Ο δείκτης του Ομίλου Ιασώ είναι σαφώς μικρότερος από του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών γεγονός που υποδηλώνει ότι τηρεί το ελάχιστο ποσό αποθεμάτων που χρειάζεται, διότι έτσι ελαχιστοποιεί το κόστος κεφαλαίων που δεσμεύουν σε αποθέματα, μειώνουν τις δαπάνες αποθήκευσης και μειώνουν τον κίνδυνο μη πώλησης ή αλλοίωσης των αποθεμάτων.

4.7 Μέση Διάρκεια Είσπραξης Απαιτήσεων

Ο δείκτης μέσης διάρκειας είσπραξης απαιτήσεων απεικονίζεται ως:

Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων = Πελάτες (365) / Πωλήσεις

Ομιλος Ιασώ:

2018	$37.614.510,33 \cdot 365 / 99.254.675,28$	138,32
2019	$16.083.075,63 \cdot 365 / 95.714.068,35$	61,33
2020	$13.446.824,45 \cdot 365 / 97.011.030,38$	50,59

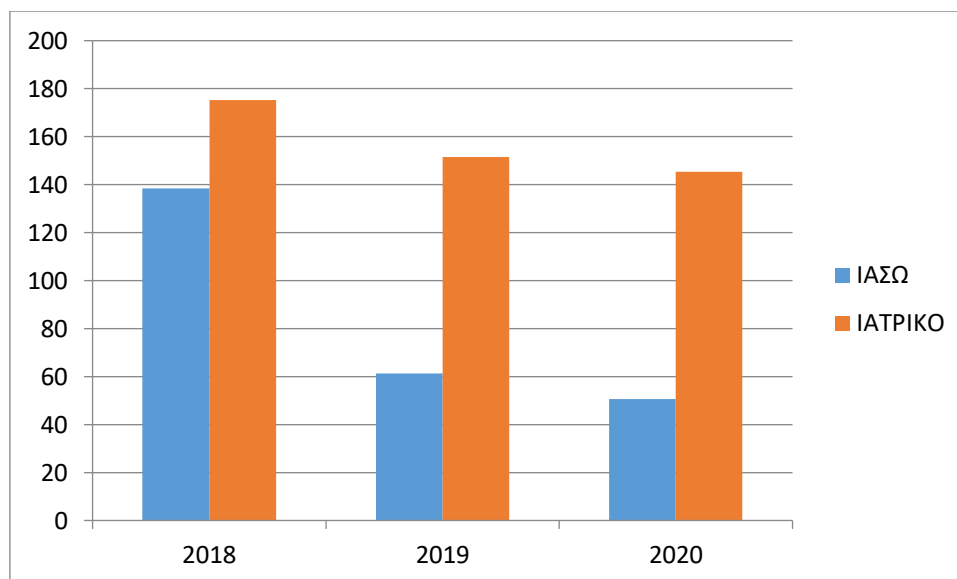
Πίνακας 27: Μέση Διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	$87.776.000 \cdot 365 / 182.749.000$	175,31
2019	$79.804.000 \cdot 365 / 192.273.000$	151,49
2020	$78.379.000 \cdot 365 / 196.866.000$	145,32

Πίνακας 28: Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 15: Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων

Διαχρονική αύξηση του δείκτη, φανερώνει είτε αλλαγή πολιτικής της επιχείρησης απέναντι στους πελάτες της είτε αναποτελεσματικότητα του τμήματος πιστώσεων της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερη είναι η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων της επιχείρησης, τόσο μεγαλύτεροι οι κίνδυνοι για τη δημιουργία επισφαλών απαιτήσεων.

Η μέση τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ και το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι 83,41 και 157,37 αντίστοιχα. Η τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι σχεδόν η μισή από του Ιατρικού Κέντρου, γεγονός που φανερώνει πως ο Όμιλος Ιασώ μπορεί να διαχειριστεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις εμπορικές του απαιτήσεις μειώνοντας τον κίνδυνο των επισφαλών απαιτήσεων. Εν αντιθέσει, το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών αντιμετωπίζει μεγαλύτερο κίνδυνο για την δημιουργία επισφαλών πελατών.

4.8 Μέση Διάρκεια Πληρωμής Υποχρεώσεων

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης μέσης διάρκειας πληρωμής υποχρεώσεων παρουσιάζεται με τον ακόλουθο τύπο:

Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων = Προμηθευτές (365) / Αγορές με πίστωση ή κόστος πωληθέντων

Ομιλος Ιασώ:

2018	22.492.764,39*365/77.057.823,97	106,54
2019	13.126.938,69*365/74.287.091,79	64,50
2020	12.575.203,26*365/77.710.843,50	59,06

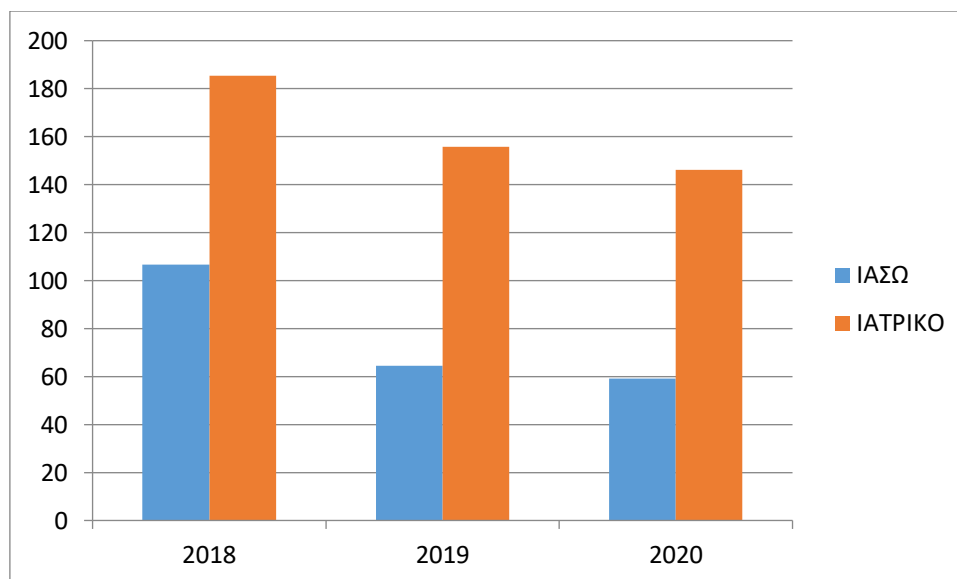
Πίνακας 29: Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	69.496.000*365/136.942.000	185,23
2019	63.682.000*365/149.253.000	155,74
2020	61.810.000*365/154.402.000	146,12

Πίνακας 30: Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 16: Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων

Η μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων παρουσιάζει σε μέρες το διάστημα που μεσολαβεί από την αγορά ως την αποπληρωμή των εμπορευμάτων και των πρώτων υλών προς τους προμηθευτές. Όσο πιο μικρός είναι ο δείκτης, τόσο λιγότερη πίστωση λαμβάνει η επιχείρηση από τους προμηθευτές της, γεγονός που συνεπάγεται ότι υπάρχει μικρή πιστοληπτική ικανότητα στον κλάδο.

Η μέση τιμή του δείκτη για τον Όμιλο Ιασώ και το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι 76,70 και 161,36 αντίστοιχα. Παρατηρούμε λοιπόν, πως και στις δύο εταιρίες οι τιμές του δείκτη είναι υψηλές, γεγονός που υποδηλώνει την μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα των δύο επιχειρήσεων. Παραταύτα, η τιμή του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι παραπάνω από την διπλάσια του Ομίλου Ιασώ ενισχύοντας έτσι την θέση της έναντι των προμηθευτών.

5. Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

5.1 Απόδοση Ίδιων Κεφαλαίων

Ο δείκτης της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζεται ως:

$$\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	19.692.629,68/141.860.069,86	0,14
2019	-10.178.465,18/129.1871794,69	-0,078
2020	4.157.308,72/130.752.021,02	0,032

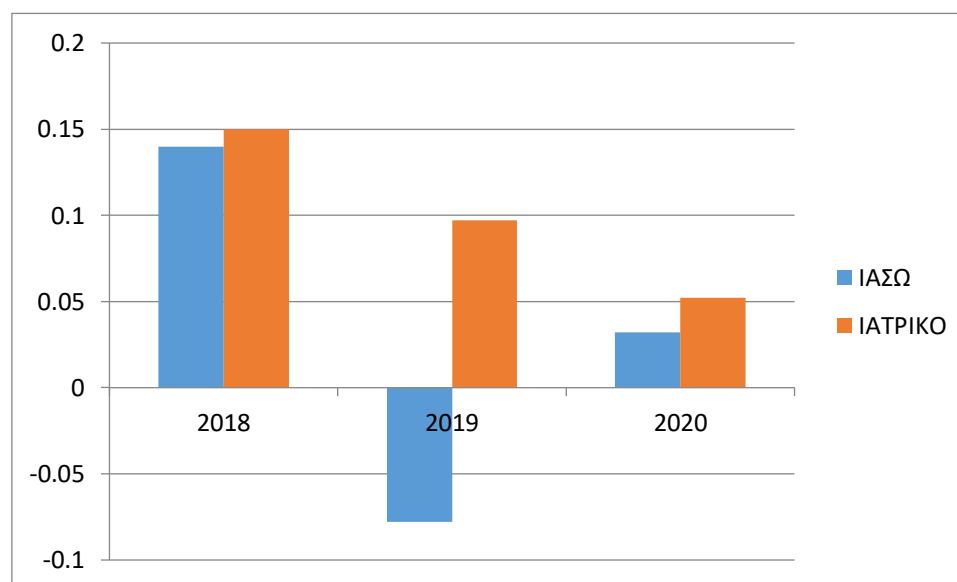
Πίνακας 31: Απόδοση ιδίων κεφαλαίων Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	10.882.000/71.780.000	0.15
2019	7.671.000/79.325.000	0.097
2020	4.235.000/23.230.000	0.052

Πίνακας 32: Απόδοση ιδίων κεφαλαίων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολουθώς θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 17: Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων

Απόδοση ιδίων κεφαλαίων είναι ένας χρηματοοικονομικός δείκτης που δείχνει πόσο αποδοτικά χρησιμοποιεί μια εταιρεία τα κεφάλαια της για να δημιουργήσει πρόσθετα έσοδα (κέρδη), και εκφράζεται σε ποσοστιαίες μονάδες. Χρησιμοποιείται ως ένδειξη αποτελεσματικότητας μιας εταιρείας,

δηλαδή πόσο κέρδος μπορεί να παράγει χρησιμοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους που επενδύθηκαν από τους μετόχους της (μετοχικό κεφάλαιο) και τα αποθεματικά της.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης οι τιμές του αριθμοδείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο -0,010 για τα τρία έτη αναφοράς, γεγονός που υποδηλώνει πως η επιχείρηση δεν αξιοποιεί επαρκώς τα διαθέσιμα κεφάλαια των μετόχων. Από την άλλη μεριά παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 0,010 για τα τρία έτη, κάτι που φανερώνει την σχετική ικανότητα της εταιρίας να αξιοποιεί τα διαθέσιμα κεφάλαια της ώστε να παράγει κέρδη.

5.2 Περιθώριο Μικτού Κέρδους

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους παρουσιάζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Μικτό περιθώριο κέρδους} = \text{Συνολικά κέρδη} / \text{Πωλήσεις}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	22.196.851,31/99.254.675,28	0,22
2019	214.269.976,76/95.714.068,55	0,22
2020	19.300.186,88/97.011.030,38	0,20

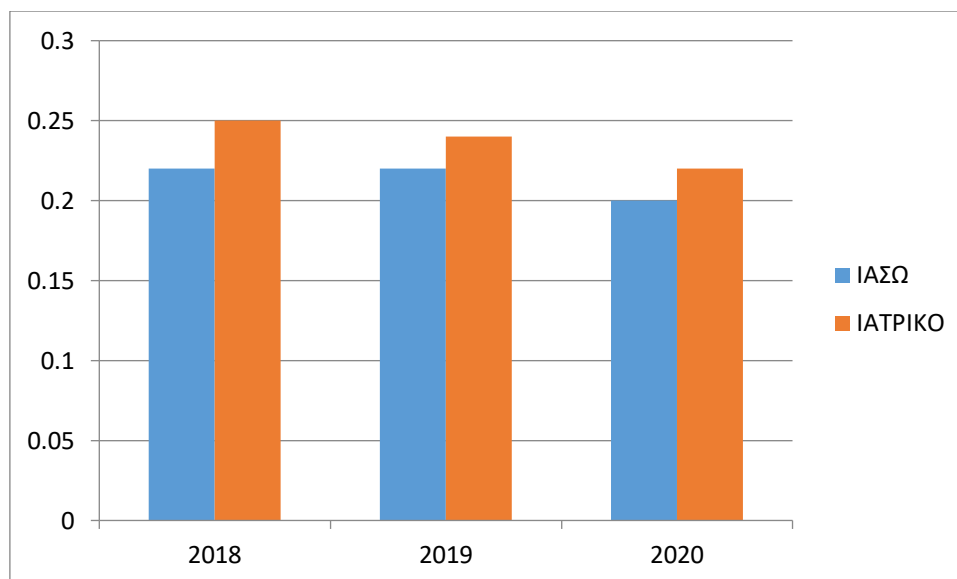
Πίνακας 33:Περιθώριο μικτού κέρδους Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	45.807.000/182.749.000	0,25
2019	47.750.000/197.273.000	0,24
2020	42.464.000/196.866.000	0,22

Πίνακας 34:Περιθώριο μικτού κέρδους Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 18:Περιθώριο μικτού κέρδους

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους τόσο καλύτερη από απόψεως κερδών είναι η θέση της επιχείρησης διότι μπορεί να αντιμετωπίσει, χωρίς δυσκολία, μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της.

Το μικτό κέρδος είναι το οικονομικό εκείνο περιθώριο με το οποίο κάθε οικονομική μονάδα καλύπτει:

- το λειτουργικό της κόστος που δεν απορροφάται από το κόστος παραγωγής,
- τους τόκους των δανειακών κεφαλαίων,
- τους τόκους ιδίων κεφαλαίων,
- την αυτοχρηματοδότηση νέων επενδύσεων, αναγκαίων για τη συνέχιση της δραστηριότητάς της,
- την πληρωμή των φόρων που αναλογούν στα αποτελέσματά της και
- τη διάθεση κερδών.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης οι τιμές του αριθμοδείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 0,21 για τα τρία έτη αναφοράς. Από την άλλη μεριά παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 0,24 για τα τρία έτη. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πολύ κοντά και για τις δύο εταιρίες, ενώ παράλληλα φανερώνει πως είναι ικανοποιητικές οι τιμές του προκειμένου οι δύο εταιρίες να πετυχαίνουν φθηνές αγορές πρώτων υλών.

5.3 Περιθώριο Καθαρού Κέρδους

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους απεικονίζεται με τον ακόλουθο αριθμητικό τύπο:

$$\text{Καθαρό περιθώριο κέρδους} = \text{Καθαρά κέρδη} / \text{Πωλήσεις}$$

Όμιλος Ιασώ:

2018	19.692.629,68/99.254.675,28	0,20
2019	-10.178.465,18/95.714.068,55	-0,11
2020	4.157.308,72/97.011.030,38	0,043

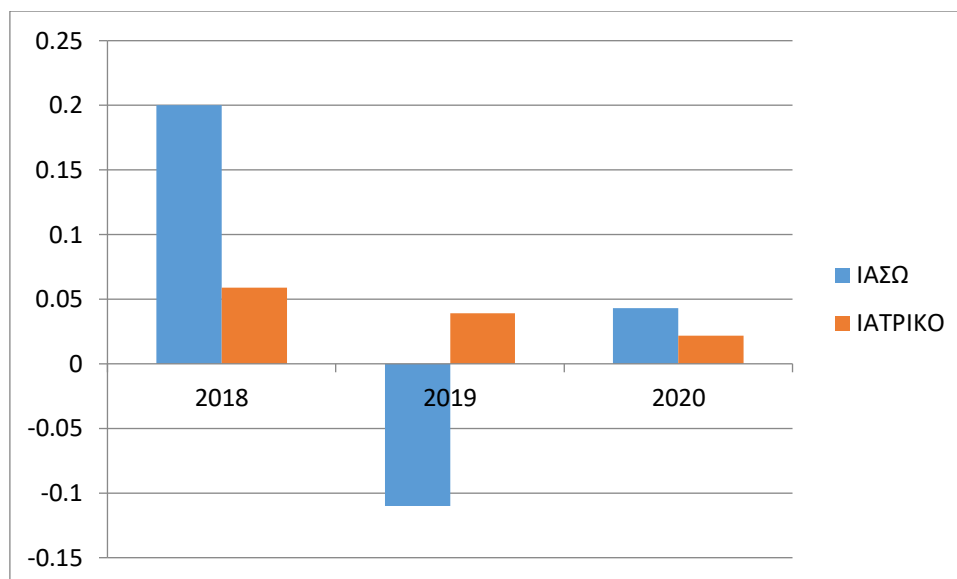
Πίνακας 35: Περιθώριο καθαρού κέρδους Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	10.882.000/182.749.000	0,059
2019	7.671.000/197.273.000	0,039
2020	4.235.000/196.866.000	0,022

Πίνακας 36: Περιθώριο καθαρού κέρδους Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 19:Περιθώριο καθαρού κέρδους

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πολύ χρήσιμος για τους μετόχους, και αυτό διότι, εάν το καθαρό κέρδος δεν είναι αρκετό, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει μια ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης οι τιμές του αριθμοδείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 0,044 για τα τρία έτη αναφοράς. Από την άλλη μεριά παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 0,04 για τα τρία έτη. Είναι φανερό λοιπόν, ότι εν συγκρίσει των δύο εταιριών ο αριθμοδείκτης έχει σχεδόν την ίδια τιμή για τα τρία έτη αναφοράς, παρόλαυτα παραμένει ιδιαίτερα χαμηλός κάτι που υποδηλώνει την δυσαρέσκια των επενδυτών.

5.4 Συνολική Αποδοτικότητα Ενεργητικού

Η συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού απεικονίζεται ως ακολούθως:

Συνολική αποδοτικότητα = Συνολικά κέρδη / Σύνολο ενεργητικού

Όμιλος Ιασώ:

2018	19.692.629,68/281.330.636,82	0,070
2019	-10.178.465,18/260.747.059,17	-0,039
2020	4.157.308,72/243.058.572,66	0,017

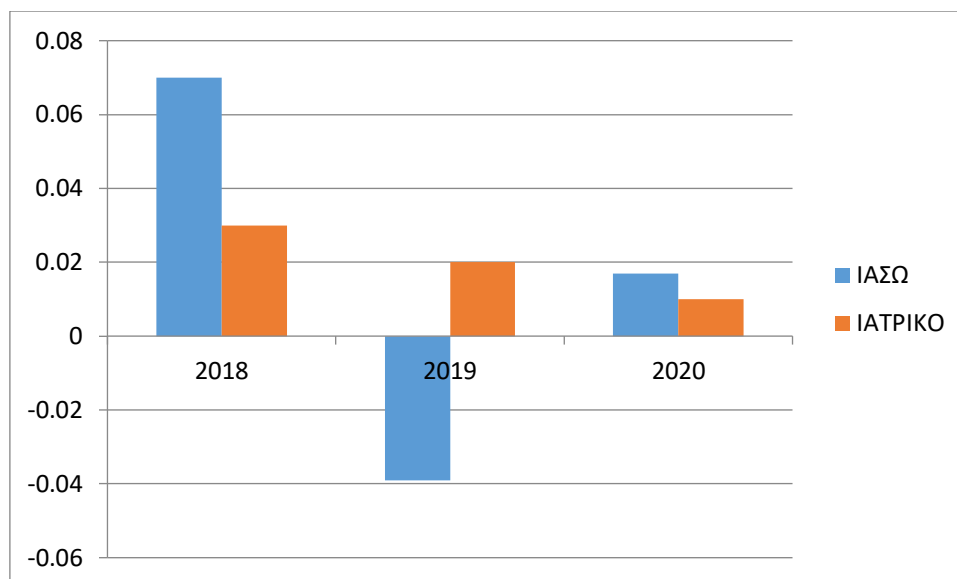
Πίνακας 37: Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού Ομίλου Ιασώ

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών:

2018	10.882.000/359.465.000	0,030
2019	7.671.000/368.114.000	0,020
2020	4.235.000/419.724.000	0,010

Πίνακας 38: Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού Ιατρικού Κέντρου Αθηνών

Ακολούθως θα παρουσιάσουμε τις μεταβολές των τιμών του δείκτη ανά έτος για κάθε εταιρία:

Διάγραμμα 20:Συνολική αποδοτικότητα ενεργητικού

Αυτός ο χρηματοοικονομικός δείκτης δηλώνει την σχέση αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης προ χρηματοοικονομικών εξόδων με το σύνολο του ενεργητικού και την εκτίμηση επιπέδου αποδοτικότητας περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Στην συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης οι τιμές του αριθμοδείκτη για τον Όμιλο Ιασώ είναι κατά μέσο όρο 0,016 για τα τρία έτη αναφοράς. Από την άλλη μεριά παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά μέσο όρο 0,20 για τα τρία έτη. Παρατηρούμε εκ νέου ότι οι τιμές για τις δύο επιχειρήσεις είναι πολύ κοντά, παραταύτα είναι ιδιαίτερα χαμηλές γεγονός που υποδηλώνει την μη χρησιμοποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων στην συμβολή των κερδών τους.

Συμπεράσματα

Στην σημερινή εποχή παρατηρούμε έντονα το φαινόμενο της αστάθειας στον χώρο των επιχειρήσεων γεγονός που απορρχει από τον υψηλό υφιστάμενο ανταγωνισμό σε έναν κλάδο. Έτσι λοιπόν, και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της υγείας παρουσιάζεται μεγάλος ανταγωνισμός κάτι που οδηγεί τις επιχειρήσεις στο να εντοπίσουν το συγκριτικό τους πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων και να διατηρήσουν ένα διαρκές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Αξίζει να σημειωθεί πως για να μπορέσει ένας οικονομικός οργανισμός να διακρίνει και να εξετάσει τα σημεία υπεροχής του, απαιτείται πληροφόρηση. Την πληροφόρηση αυτή μία επιχείρηση μπορεί να την αντλήσει μέσω των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων χρησιμοποιώντας ορισμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες προκειμένου να τις αναλύσει και να εξάγει τα χρήσιμα για αυτή συμπεράσματα.

Την ανωτέρω πληροφόρηση προφανώς την χρειάζεται και ο εξωτερικός παρατηρητής μίας επιχείρησης, δηλαδή ο επενδυτής. Ένας επενδυτής προκειμένου να προχωρήσει στην διάθεση χρηματικού ποσού για επένδυση σε μία εταιρία επιδιώκει να ελέγξει τα χρηματοοικονομικά δεδομένα της εν λόγω επιχείρησης και να αξιολογήσει την χρηματοοικονομική της θέση. Αυτή λοιπόν, η χρηματοοικονομική πληροφορία είναι αδήριτη ανάγκη να εξετάζεται ενδελεχώς από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στην παρούσα διπλωματική μελέτη, έχοντας ως πηγή πληροφόρησης τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις του Ομίλου Ιασώ και του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών, και χωρίς να μας παρέχετε κάποια εσωτερική πληροφόρηση αξιολογούμε την χρηματοοικονομική θέση των δύο εταιριών με την συμβολή των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Στην αρχή πραγματοποιήσαμε σε μία γενικότερη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης που επικρατεί τα έτη 2018-2018-2020 στην Ελλάδα. Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημάνουμε την εμφάνιση ης πανδημίας covid-19 που έκανε την εμφάνισή της στην Ελλάδα στις αρχές του 2020, γεγονός που προκάλεσε μεγάλες αλλαγές τόσο σε οικονομικό επίπεδο όσο και σε κοινωνικό. Οι αναστολές λειτουργία των καταστημάτων και η διάθεση των εργαζομένων σε αναστολή δημιούργησε μεγάλα οικονομικά προβλήματα. Επίσης, είναι πασιφανές πως ο κλάδος της υγείας επηρεάστηκε δραστικά τόσο σε θέματα διοικητικά όσο και λειτουργικά.

Εν συνεχεία, προχωρήσαμε σε μία ανάλυση του κλάδου της υγείας, η οποία βασίστηκε στο Υπόδειγμα του Porter. Μελέτησαμε τις πέντε δυνάμεις που καθορίζουν την ένταση του ανταγωνισμού στο κλάδο και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ο υφιστάμενος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου είναι ιδιαίτερα έντονος λόγω του μεγάλου αριθμού των επιχειρήσεων και του ρυθμού ανάπτυξης.

Έχοντας ως δεδομένα τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις, προχωρήσαμε στην πρακτική εφαρμογή των χρηματοοικονομικών δεικτών, προκειμένου να εξάγουμε συμπεράσματα για την χρηματοοικονομική κατάσταση των δύο εταιριών.

Ο πιο σημαντική κατηγορία δεικτών, με την οποία και ξεκινήσαμε, είναι οι δείκτες ρευστότητας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτών των δεικτών μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα σχετικά με την ικανότητα ή μη μίας επιχείρησης να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της με βάση τα κυκλοφορούντα στοιχεία της. Οι τιμές του δείκτη της γενικής ρευστότητας για τον Όμιλο Ιασώ είναι πάνω από την μονάδα, δίνοντας μας την πληροφορία ότι η επιχείρηση μπορεί με ευκολία να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Παρατηρώντας τους δείκτες της άμεσης ρευστότητας για την ίδια επιχείρηση, διαπιστώνουμε πως και σε αυτή την περίπτωση οι τιμές του δείκτη είναι πάνω από την μονάδα, ωστόσο τα έτη 2018-2019 συμπεραίνουμε ότι η εταιρία είναι εντάσεως αποθεμάτων, διότι υπάρχει μεγάλη μεταβλητότητα μεταξύ του δείκτη της άμεσης και της γενικής ρευστότητας. Από την άλλη πλευρά οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών παρατηρούμε ότι βρίσκονται κάτω από την μονάδα επηρεάζοντας σημαντικά την φερεγγυότητα της οικονομικής μονάδας και δυσκολεύοντας την θέση της έναντι των τραπεζικών και επενδυτικών ιδρυμάτων. Όσον αφορά τον δείκτη της ταμειακής ρευστότητας, γίνεται αντιληπτό μέσα από την παραπάνω ανάλυση ότι οι τιμές του δείκτη είναι κάτω από την μονάδα και για τις δύο επιχειρήσεις υποδηλώνοντας με αυτόν τον τρόπο την αδυναμία αποπληρωμής των υποχρεώσεων μέσω των ταμειακών διαθεσίμων.

Μία δεύτερη κατηγορία χρηματοοικονομικών δεικτών είναι της κεφαλαιακής διάρθρωσης των επιχειρήσεων. Οι δείκτες αυτοί μας βοηθούν να κατανοήσουμε πως έχουν χρηματοδοτηθεί τα στοιχεία του ενεργητικού από τα κονδύλια του παθητικού. Ουσιαστικά, μας αποκαλύπτουν αν μία επιχείρηση είναι δομημένη με ξένα ή με ίδια κεφάλαια. Ο δείκτης για τον Όμιλο Ιασώ βρίσκεται κοντά στην μονάδα και κατά μέσο όρο κάτω από εκείνη. Αυτό δηλώνει πως η επιχείρηση δεν βασίζεται σε ξένα κεφάλαια αλλά αντιθέτως χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο ίδια κεφάλαια. Αντιθέτως, παρατηρούμε πως οι τιμές του δείκτη για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι κατά πολύ μεγαλύτερες από την μονάδα, γεγονός που φανερώνει πως η επιχείρηση χρησιμοποιεί μεγαλύτερα ξένα κεφάλαια παρά ίδια. Σύμφωνα με τα ανωτέρω ο Όμιλος Ιασώ κρίνεται πιο προσελκίσιμος από τους επενδυτές από ότι το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, καθώς δεν υπάρχει στην πρώτη περίπτωση μεγάλος κίνδυνος σε μία επένδυση. Επιπλέον, από την ανάλυση του δείκτη της κάλυψης τόκων μπορούμε εύκολα να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος Ιασώ μπορεί ευκολότερα να καλύψει τους τόκους χωρίς να έχει κάποιον χρηματοπιστωτικό κίνδυνο. Εν αντιθέσει, με το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών που φαίνεται να καταφέρνει να αποπληρώνει τους τόκους αλλά όχι με την ευχέρεια του Ομίλου Ιασώ.

Η Τρίτη κατηγορία δεικτών είναι αυτή της αποτίμησης, και σε αυτή την κατηγορία υπάγεται ο δείκτης κέρδη ανά μετοχή. Στην συγκεκριμένη μελέτη, διαπιστώνουμε ότι σε βάθος τριετίας η τάση των κερδών ανά μετοχή και στις δύο εξεταζόμενες επιχειρήσεις είναι πτωτική, καθιστώντας τις μη εκλυστικές προς τους νέους επενδυτές.

Η τέταρτη κατηγορία χρηματοοικονομικών δεικτών που κρίνεται απαραίτητη για υπολογισμό είναι η δείκτης δραστηριότητας των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τον δείκτη της κυκλοφορίας του ενεργητικού, διαπιστώνουμε ότι και οι δύο επιχειρήσεις πραγματοποιούν υψηλές πωλήσεις, χρησιμοποιώντας λιγότερο το κυκλοφορούν ενεργητικό. Επιπλέον, σύμφωνα με τον δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας πάγιου ενεργητικού εξάγουμε το συμπέρασμα πως και οι δύο επιχειρήσεις προκειμένου να πραγματοποιήσουν πωλήσεις χρησιμοποιούν εντατικά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους. Όσον αφορά την κυκλοφοριακή ταχύτητα των αποθεμάτων, όπως έχουμε ήδη αναφέρει μία επιχείρηση έχει συμφέρον να ανακυκλώνει γρήγορα, και κατ' επέκταση πολλές φορές το χρόνο τα αποθέματα της. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι και οι δύο εταιρίες ανακυκλώνουν τα αποθέματα τους πολλές φορές τον χρόνο. Από τον δείκτη της κυκλοφοριακής ταχύτητας των πελατών συμπεραίνουμε ότι ο Όμιλος Ιασώ εισπράττει πιο γρήγορα συγκριτικά με το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών τις εμπορικές απαιτήσεις της από τους πελάτες, βοηθώντας την έτσι και στην εξασφάλιση της ρευστότητας της. Ένας άλλος δείκτης είναι αυτός της κυκλοφοριακής ταχύτητας των διαθεσίμων, ο οποίος μετά από υπολογισμούς μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο Όμιλος Ιασώ διατηρεί τόσο διαθέσιμα όσα του είναι απαραίτητα, ενώ το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών διατηρεί μεγάλο απόθεμα σε ταμειακά διαθέσιμα, γεγονός που εμποδίζει τις επενδύσεις.

Η Πέμπτη και τελευταία κατηγορία δεικτών είναι οι δείκτες της αποδοτικότητας. Ο δείκτης της απόδοσης των ίδιων κεφαλαίων είναι αρνητικός για τον Όμιλο Ιασώ, καθώς δεν αξιοποιεί επαρκώς τα κεφάλαια των μετόχων, ενώ για το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών είναι θετικός. Ο δείκτης περιθωρίου μεικτού κέρδους είναι πολύ κοντά και για τις δύο εταιρίες, ενώ παράλληλα φανερώνει πως είναι ικανοποιητικές οι τιμές του προκειμένου οι δύο εταιρίες να πετυχαίνουν φθηνές αγορές πρώτων υλών. Επιπροσθέτως, ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους παραμένει χαμηλός και για τις δύο εταιρίες, γεγονός που προκαλεί την δυσaréσκεια των επενδυτών. Τέλος, ο δείκτης συνολικής αποδοτικότητας πάγιου ενεργητικού είναι ιδιαίτερα χαμηλός και για τις δύο επιχειρήσεις, γεγονός που υποδηλώνει την μη χρησιμοποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων στην συμβολή των κερδών τους.

Καταλήγοντας, και οι δύο επιχειρήσεις βρίσκονται σε σχετικά καλή χρηματοοικονομική κατάσταση με τον Όμιλο Ιασώ να βρίσκεται σε λίγο πιο ευνοϊκή θέση έναντι του Ιατρικού Κέντρου Αθηνών, σύμφωνα πάντα με τις δημοσιευμένες λογιστικές καταστάσεις και χωρίς καμία εσωτερική πληροφόρηση.

Παράρτημα

Χρηματοοικονομική θέση Ομίλου Ιασώ 2018

	ΟΟΜΙΛΟΣ		ΗΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/ (ζημίες) προφύρων	19.672.459,07	6.199.276,74	-4.014.067,15	-26.087.617,48
Πλέον/ μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	8.154.511,04	9.744.184,71	4.796.020,49	4.714.333,05
Προβλέψεις	1.413.406,56	2.033.241,36	881.561,54	1.721.538,74
Κέρδη/ζημίες από πώληση θυγατρικής	-6.731.484,48	0,00	500.000,00	0,00
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	-107.770,74	0,00	19.958.495,38	36.625.557,24
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	4.778.905,90	5.272.967,73	1.988.543,20	1.961.938,32
Αποτελέσματα (Εσοδα, έξοδα, κέρδη & ζημίες) επενδ. δραστ./τας	-52.314,57	3.773.951,41	-34.666,54	3.791.510,63
Λοιπές προσαρμογές	7.471.829,56	17.133.844,57	4.167.685,49	8.761.665,11
	34.599.542,34	44.157.466,52	28.243.572,41	31.488.925,61
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης				
Μείωση/(Αύξηση) αποθεμάτων	617.678,54	-156.646,75	316.108,55	33.264,46
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων	-12.439.235,73	-16.556.552,28	-5.129.098,73	-9.921.674,70
(Αύξηση)/Μείωση λοιπών λογαριασμών ενεργητικού	-22.044,40	10.553,86	0,00	8.359,97
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	-1.901.794,16	-10.321.103,24	-653.228,04	-6.115.508,56
Εκροή προβλέψεων	-300.000,00	-5.000,00	-300.000,00	-5.000,00
	-14.545.395,75	-27.028.748,41	-5.766.218,22	-16.000.558,83
Καθαρά σταμιακά έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες	20.554.146,59	17.128.718,11	22.477.354,19	15.488.366,78
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Καταβληθέντες τόκοι	-3.629.923,39	-4.416.924,21	-1.861.179,17	-1.866.121,43
Καταβληθείς φόροι εισοδήματος	-328.892,20	-75.230,67	0,00	0,00
Καθαρά σταμιακά έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες (Α)	16.595.331,00	12.636.563,23	20.616.175,02	13.622.245,35
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	-3.922.672,96	-4.425.102,97	-3.351.868,01	-3.407.097,48
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	-342.833,01	-92.439,29	-341.640,59	-83.273,35
Πωλήσεις ενσώματων παγίων	232.057,46	219.690,32	232.057,46	219.690,32
(Αγορές)/Πωλήσεις επενδύσεων σε θυγατρικές	18.468.614,46	0,00	19.446.000,00	-2.040.100,00
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων				
σεύλο γαζιά μεσω αποτελεσμάτων	650.000,00	0,00	650.000,00	0,00
Τόκοι που εισπράχθηκαν	68.638,11	76.917,84	50.990,08	61.108,62
Εισπράξεις/Πληρωμές σε συνδεδεμένα μέρη	0,00	0,00	-1.830.343,47	-3.022.315,78
Καθαρά σταμιακά έσοδα από επενδυτικές δραστηριότητες (Β)	15.153.804,06	-4.220.934,10	14.855.195,47	-8.271.987,67
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-191.365,34	-105.578,34	-168.925,34	-105.578,34
Δάνεια αναληφθέντα	2.060.000,00	0,00	0,00	0,00
Αποπληρωμή δανεισμού	-24.811.532,54	-6.105.020,23	-24.476.997,74	-5.256.002,26
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	-195.822,44	-184.905,63	0,00	0,00
Καθαρά σταμιακά έσοδα από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ)	-23.138.720,32	-6.395.504,20	-24.645.923,08	-5.361.580,60
Καθαρή (μείωση)/αύξηση σταμιακά διαθέσιμα και εισοδήματα (Α+Β+Γ)	8.610.414,74	2.020.124,93	10.825.447,41	-11.322,92
Ταμιακά διαθέσιμα και εισοδήματα στην αρχή της χρήσης	15.976.794,05	14.497.599,60	10.234.370,22	10.245.693,14
Ταμιακά διαθέσιμα που περιλαμβάνονται στα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται από την προεπίσχεση	540.930,48	-540.930,48	0,00	0,00
Ταμιακά διαθέσιμα και εισοδήματα στο τέλος της χρήσης	25.128.139,27	15.976.794,05	21.059.817,63	10.234.370,22

Οικονομική κατάσταση 1: Ισολογισμός Ομίλου Ιασώ 2018

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Ομίλου ΙΑΣΩ 2018

	Σημείωση	ΟΟΜΙΛΟΣ	
		1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Κύκλος εργασιών(μετάRebate&Clawback)	4,5	99.254.675,28	114.156.024,23
Κόστος πωληθέντων		77.057.823,97	92.496.526,82
Μικτά κέρδη/(ζημίες)		22.196.851,31	21.659.497,41
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	15	3.218.208,74	4.514.723,00
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		-3.861.352,70	-4.998.374,80
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως		-3.353.481,37	-5.034.260,90
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	16	-656.754,34	-1.208.080,44
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτ/των και αποσβέσεων (EBITDA)		25.697.982,68	24.677.688,98
Αποσβέσεις	6,7	-8.154.511,04	-9.744.184,71
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		17.543.471,64	14.933.504,27
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	17	68.638,11	78.667,84
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	17	-4.304.833,59	-5.272.967,73
Κέρδη/Ζημίες από Αναπροσαρμογή Εύλογης αξίας			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακινήτων	26	107.770,74	0,00
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	18	6.257.412,17	-3.539.927,64
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων		19.672.459,07	6.199.276,74
Φόρος Εισοδήματος	20	-7.996.452,80	4.310.979,12
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους (Α)		11.676.006,27	10.510.255,86
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής	22	13.041.359,62	12.495.830,86
Μηελέγχουσες συμμετοχές		-1.365.353,35	-1.985.575,00
Λοιπά συνολικά έσοδα			
Στοιχεία που δεν θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Κέρδη/Ζημίες από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων	6,26	7.395.951,49	0,00
Αναγνώριση αναλογιστικών κερδών/ζημιών	14	-15.905,67	-39.136,54
Αναβαλλόμενος Φόρος	21	-1.845.011,43	11.349,60
Προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας λόγω σταδιακής αλλαγής φορολογικού συντελεστή από 29% σε 25%	21	2.481.589,02	0,00
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα			
Αποτίμηση διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων		0,00	3.549.869,90
Φόρος διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	21	0,00	-1.029.462,28
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		8.016.623,41	2.492.620,68
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		19.692.629,68	13.002.876,54
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		20.580.983,24	14.984.961,00
Μηελέγχουσες συμμετοχές		-888.353,56	-1.982.084,46
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά σε€	22	0,1068	0,1023

Οικονομική κατάσταση 2: Αποτελέσματα Ομίλου Ιασώ 2018

Χρηματοοικονομική θέση Ομίλου Ιασώ 2019-2020

		ΟΟΜΙΑΟΣ	ΟΟΜΙΑΟΣ	ΗΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΗΕΤΑΙΡΕΙΑ
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	<i>Σημείωση</i>				
Μηκυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ίδιο χρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	6	166.224.729,78	200.435.818,78	115.085.767,59	106.093.536,39
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	13.628.229,48	0,00	0,00	0,00
Πάγια περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	7	1.222.653,29	1.298.417,00	91.776,29	0,00
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	9	7.241.685,19	671.804,43	7.241.685,17	664.510,03
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	10	0,00	0,00	13.235.443,00	14.607.755,00
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	24	0,00	0,00	0,00	364.123,25
Δάνεια και απαιτήσεις	11	0,00	0,00	47.540.289,45	44.707.289,45
Λοιπά μακροπρόθεσμα απαιτήσεις	32	88.078,30	156.260,30	68.646,19	110.670,19
Σύνολο μηκυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		188.405.376,04	202.562.300,51	183.263.607,69	166.547.884,31
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	13	2.929.895,46	1.901.623,88	1.867.011,54	1.072.025,70
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	12	13.446.824,45	16.083.075,63	11.768.998,70	14.262.343,92
Λοιπά απαιτήσεις	12	9.276.301,49	6.088.747,28	8.217.326,19	7.997.452,81
Ταμιακά διαθέσιμα και συσώματα	14	29.000.175,22	34.111.311,87	25.510.573,77	30.602.263,03
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		54.653.196,62	58.184.758,66	47.363.910,20	53.934.085,46
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		243.058.572,66	260.747.059,17	230.627.517,89	220.481.969,77
		ΟΟΜΙΑΟΣ	ΟΟΜΙΑΟΣ	ΗΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΗΕΤΑΙΡΕΙΑ
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο (122.156.754 μετ. Χ€0,44)	28	53.748.971,76	53.748.971,76	53.748.971,76	53.748.971,76
Αποθεματικά Υπέροτάρτιο	28	17.343.682,04	17.343.682,04	17.343.682,04	17.343.682,04
Αποθεματικά έσοδα λογιστικής αξίας	30	50.920.701,97	46.235.656,23	39.828.946,75	33.958.820,27
Λοιπά αποθεματικά	30	8.825.652,41	8.869.395,44	8.635.399,42	8.583.800,62
Ίδιες μετοχές	29	-303.608,58	-50.674,91	-303.608,58	(50.674,91)
Κέρδη (ζημίες) εις νέον		2.886.139,26	9.100.017,90	10.957.094,81	11.345.420,33
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων μετόχων μητρικής		133.421.538,86	135.247.048,46	130.210.486,20	124.930.020,11
Μη ελέγχου σε συμμετοχές	10,10,1	-2.669.517,84	-6.059.253,77	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		130.752.021,02	129.187.794,69	130.210.486,20	124.930.020,11
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμα υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	15	63.093.384,87	66.337.805,71	63.093.384,87	66.337.805,71
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	24	7.524.754,60	2.095.392,60	5.234.025,04	0,00
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	35	469.831,39	639.200,61	63.225,29	0,00
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	17	3.003.919,55	3.538.181,53	2.585.412,79	2.867.743,61
Λοιπά μακροπρόθεσμα υποχρεώσεις	33	5.032.538,98	2.488.266,97	2.653.267,74	50.021,85
Λοιπά μακροπρόθεσμα προβλέψεις	34	2.736.928,30	2.531.463,38	2.694.723,49	2.487.067,51
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		81.861.357,69	77.630.310,80	76.324.039,22	71.742.638,68
Βραχυπρόθεσμα υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις	16,1	12.575.203,26	13.126.938,69	7.800.176,34	9.676.044,82
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	35	262.184,02	219.627,70	29.589,53	0,00
Τρέχον φόρο εισοδήματος	23	71.495,79	11.893,00	0,00	0,00
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	15	7.264.083,30	23.713.155,19	7.264.083,30	4.261.791,67
Λοιπά βραχυπρόθεσμα υποχρεώσεις	16,2	10.272.227,58	16.857.339,10	8.999.143,30	9.871.474,49
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		30.445.193,95	53.928.953,68	24.092.992,47	23.809.310,98
Σύνολο Υποχρεώσεων		112.306.551,64	131.559.264,48	100.417.031,69	95.551.949,66
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		243.058.572,66	260.747.059,17	230.627.517,89	220.481.969,77

Οικονομική κατάσταση 3: Ισοζυμός Ομίλου Ιασώ 2019-2020

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Ομίλου ΙΑΣΩ 2019-2020

	Σημείωση	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
		1/1 - 31/12/2020	1/1 - 31/12/2019
Κύκλος εργασιών (μετά Rebate & Clawback)	4,5	97.011.030,38	95.714.068,55
Κόστος πωληθέντων		<u>77.710.843,50</u>	<u>74.287.091,79</u>
Μικτά κέρδη/(ζημίες)		<u>19.300.186,88</u>	<u>21.426.976,76</u>
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	18	4.797.342,91	3.394.832,42
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		-5.690.227,45	-4.845.296,30
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως		-2.406.671,61	-4.666.244,78
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	19	<u>-3.491.960,23</u>	<u>-15.174.605,97</u>
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών απο/των και αποσβέσεων (EBITDA)		<u>20.322.213,85</u>	<u>7.841.809,01</u>
Αποσβέσεις	6,7,9	<u>-7.813.543,35</u>	<u>-7.706.146,88</u>
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		<u>12.508.670,50</u>	<u>135.662,13</u>
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	20	50.105,78	99.489,30
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	20	-3.356.940,99	-5.155.750,37
Κέρδη/Ζημίες από Αναπροσαρμογή Εύλογης αξίας			
Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων	6	-1.231.397,96	0,00
Κέρδος/ Ζημία από πώληση θυγατρικής εταιρείας	10,2	-4.310.454,31	0,00
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	21	<u>0,00</u>	<u>-3.971.140,10</u>
Κέρδη/(ζημίες) προφύρων		<u>3.659.983,02</u>	<u>-8.891.739,04</u>
Φόρος Εισοδήματος	23	<u>-4.558.146,07</u>	<u>-1.927.714,25</u>
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους (Α)		<u>-898.163,05</u>	<u>-10.819.453,29</u>
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής	25	-7.289,32	-4.304.102,43
Μηελέγχουσες συμμετοχές		-890.873,73	-6.515.350,86
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
<i>Στοιχεία που δεν θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα</i>			
Κέρδη/Ζημίες από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων	6,30	5.904.831,44	0,00
Αναγνώριση αναλογιστικών κερδών/ζημιών	17	579.102,90	-70.455,53
Αναβαλλόμενος Φόρος	24	-1.428.462,57	16.909,33
Προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας λόγω αλλαγής φορολογικού συστήματος	24	0,00	694.534,31
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Β)		<u>5.055.471,77</u>	<u>640.988,11</u>
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (Α)+(Β)		<u>4.157.308,72</u>	<u>-10.178.465,18</u>
Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής		4.483.634,26	-3.697.565,43
Μηελέγχουσες συμμετοχές		-326.325,54	-6.480.899,75
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά σε €	25	<u>-0,0007</u>	<u>-0,0352</u>

Οικονομική κατάσταση 4: Αποτελέσματα Ομίλου Ιαώ 2019-2020

Χρηματοοικονομική Θέση Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ενεργητικό					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	19	227.318	224.389	215.319	212.344
Επενδυτικά ακίνητα	19	1.656	-	1.656	-
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	20	697	437	689	426
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		323	281	323	281
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	21	-	-	19.992	20.072
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	22	7.707	7.668	7.681	7.638
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		237.701	232.776	245.660	240.761
Αποθέματα	23	4.933	4.535	4.732	4.370
Εμπορικές απαιτήσεις	24	87.776	102.519	87.616	102.350
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία		1.673	-	1.673	-
Λοιπές απαιτήσεις	25	22.795	18.400	24.080	20.813
Ταμειακά διαθέσιμα και ομόλογα	26	4.587	3.228	3.519	2.872
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		121.764	128.683	121.620	130.406
Σύνολο ενεργητικού		359.465	361.459	367.280	371.167
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	27	26.888	26.888	26.888	26.888
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	27	19.777	19.777	19.777	19.777
Αποθεματικά	27	18.231	18.232	17.860	17.860
Αποτελέσματα εις νέο		6.726	-1.718	6.134	640
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		71.622	63.180	70.659	65.165
Μη ελέγχου σε συμμετοχές		158	161	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		71.780	63.342	70.659	65.165

Υποχρεώσεις							
Μακροπρόθεσμες	δανειακές	28	110.999	203	110.811	-	
υποχρεώσεις							
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζομένους		29	10.446	10.428	10.347	10.326	
Μακροπρόθεσμες εμπορικές & λοιπές υποχρεώσεις		30	6.630	1.864	4.901	1.864	
Αναβαλλόμενες	φορολογικές	22	24.895	28.252	24.888	28.243	
υποχρεώσεις							
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			152.970	40.747	150.947	40.432	
Φόροι πληρωτέοι			9.011	7.501	8.160	6.257	
Βραχυπρόθεσμες	δανειακές υποχρεώσεις	28	21.678	143.129	19.354	140.814	
Εμπορικές υποχρεώσεις		31	69.496	73.191	86.188	88.000	
Συμβατικές υποχρεώσεις			8.346	-	8.346	-	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		32	26.184	33.549	23.626	30.498	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			134.715	257.370	145.674	265.569	
Σύνολο υποχρεώσεων			287.685	298.117	296.621	306.001	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων			359.465	361.459	367.280	371.167	

Οικονομική κατάσταση 5: Ισολογισμός Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018

Σελιδιαδες Ευρώ	Σημ.	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κύκλοεργασιών	8	182.749	169.267	176.623	164.028
Κόστοςπωλήσεων	10	-136.942	-132.570	-135.108	-131.190
Μικτάκέρδη		45.807	36.696	41.515	32.838
Λοιπάέσοδα	9	3.347	5.359	2.983	4.695
Έξοδαδιοίκησης	11	-27.042	-24.543	-24.971	-22.521
Έξοδαδιάθεσης	12	-5.948	-3.397	-5.938	-2.998
Λοιπάέξοδα	15	-	-163	-	-167
Λειτουργικάκέρδη		16.164	13.953	13.589	11.847
Χρηματοοικονομικάέσοδα		23	3	48	64
Χρηματοοικονομικάέξοδα		-6.778	-8.159	-7.912	-7.879
Καθαρόχρηματοοικονομικόαποτέλεσμα	16	-6.755	-8.156	-7.864	-7.815
Κέρδηπροφύρων		9.409	5.797	5.725	4.031
Φόροςεισοδήματοςέσοδο	17	1.413	-3.111	2.089	-2.536
(-)έξοδο					
Κέρδημετάφόρων		10.822	2.686	7.814	1.495
Αποδίδονταισε:					
Ιδιοκτήτεςτημητρικής		10.763	2.627	-	-
Μηελέγχουσεςσυμμετοχές		59	60	-	-
Κέρδηανάμετοχή	18	0,1241	0,0303	0,0901	0,0172

Οικονομική κατάσταση 6:Αποτελέσματα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2018

Χρηματοοικονομική Θέση Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2019-2020

	Σημ.	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
Ενεργητικό					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	19	249.270	248.002	235.534	234.298
Επενδυτικά ακίνητα	20	1.623	1.640	1.623	1.640
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	21	1.077	1.188	1.063	1.183
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	22	450	399	3.773	398
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	23	-	-	20.009	19.992
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	24	5.932	5.915	5.841	5.828
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		258.352	257.144	267.843	263.340
Αποθέματα	25	6.887	5.865	6.590	5.432
Εμπορικές απαιτήσεις	26	78.379	79.804	77.834	79.215
Λοιπές απαιτήσεις	27	26.848	17.801	25.011	19.429
Ταμειακά διαθέσιμα και ομόλογα	28	49.258	7.500	47.815	6.009
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		161.372	110.969	157.250	110.085
Σύνολο ενεργητικού		419.724	368.114	425.092	373.425
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	29	26.888	26.888	26.888	26.888
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	29	19.777	19.777	19.777	19.777
Αποθεματικά	29	18.236	18.208	17.860	17.860
Αποτελέσματα εις νέο		18.422	14.211	12.502	10.761
Ίδια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της εταιρείας		83.324	79.085	77.027	75.286
Μη ελέγχου συμμετοχές		-93	240	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		83.230	79.325	77.027	75.286

Υποχρεώσεις						
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	δανειακές	30	39.509	11.243	37.626	9.352
Υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους	καθορισμένων	31	11.034	10.969	10.921	10.865
Μακροπρόθεσμες ώσεις	εμπορικές & λοιπές υποχρε	32	30.304	6.417	30.304	5.956
Αναβαλλόμενες υποχρεώσεις	φορολογικές	24	24.415	24.043	24.351	23.978
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			105.262	52.673	103.202	50.150
Φόροι πληρωτέοι			20.653	8.934	19.158	7.905
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις		30	113.150	125.446	110.515	123.095
Εμπορικές υποχρεώσεις		33	61.810	63.682	81.920	81.355
Λοιπές υποχρεώσεις	βραχυπρόθεσμες	34	35.618	38.054	33.272	35.633
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			231.231	236.116	244.864	247.988
Σύνολο υποχρεώσεων			336.493	288.789	348.065	298.139
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων			419.724	368.114	425.092	373.425

Οικονομική κατάσταση 7: Ισολογισμός Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2019-2020

Κατάσταση αποτελεσμάτων Ιατρικό Κέντρο Αθηνών 2019-2020

<i>Σε χιλιάδες Ευρώ</i>					
	Σημ.	1/1-31/12/2020	1/1-31/12/2019	1/1-31/12/2020	1/1-31/12/2019
Κύκλοεργασιών	8	196.866	197.273	192.604	190.671
Κόστος πωλήσεων	10	-154.402	-149.523	-155.046	-148.257
Μικτά κέρδη		42.464	47.750	37.557	42.413
Λοιπά έσοδα	9	3.098	3.213	2.038	2.660
Έξοδα διοίκησης	11	-30.140	-28.275	-27.661	-26.419
Έξοδα διάθεσης	12	-5.589	-5.940	-5.445	-5.812
Λοιπά έξοδα	15	-9	-39	-9	-39
Λειτουργικά κέρδη		9.824	16.709	6.480	12.804
Χρηματοοικονομικά έσοδα		2.101	761	2.235	635
Χρηματοοικονομικά έξοδα		-6.421	-6.699	-6.675	-6.512
Καθαρό χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	16	-4.320	-5.938	-4.439	-5.877
Κέρδη προφύρων		5.504	10.771	2.041	6.927
Φόρος εισοδήματος	17	-1.269	-3.101	-283	-2.199
Κέρδη μετά φόρων		4.235	7.671	1.758	4.728
Αποδίδονται σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		4.185	7.589	-	-
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		50	82	-	-
Κέρδη ανά μετοχή	18	0,0482	0,0875	0,0203	0,0545

Οικονομική κατάσταση 8: Αποτελέσματα Ιατρικού Κέντρου Αθηνών 2019-2020

Παραπομπές

Βιβλιογραφία

- Γεωργόπουλος Ν., Στρατηγικό Μάνατζμεντ, Μπένου Γ., 3η Έκδοση, Αθήνα, 2013
- Γκίκας Δ., Η Ανάλυση και οι Χρήσεις των Λογιστικών Καταστάσεων, Εκδόσεις Μπένου Γ., Αθήνα, 2002
- K.r.subramanyam, Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Brockenhill, Μεταφρασμένο στην Ελληνική γλώσσα
- Συκιανάκης Ν., Παπαδέας Π., Ανάλυση και Διερεύνηση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Αθήνα 2014
- Νιάρχος, Α. Ν.Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων. 7η Έκδοση. Εκδόσεις Σταμούλη, 2004
- Bernstein, L. and Wild, J. Analysis of Financial Statements, New York: McGrawHill, 2000
- Αποστόλου Κ. Απόστολος, Ανάλυση λογιστικών και χρηματοοικονομικών καταστάσεων (ηλεκτρονικό βιβλίο) με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/3760>
- Τουρνά Ε., Χρηματοοικονομική Λογιστική (Ηλ. Βιβλίο), ΣΕΑΒ, Αθήνα, 2015 με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/946>
- Πρασάς Β., Εργατική Νομοθεσία και Μισθοδοσία, Οικονομικές Εκδόσεις Ε.Ε., Θεσσαλονίκη, 2021

Αρθρογραφία

- Οι ιστότοποι των εταιριών Ομίλου Ιασώ και Ιατρικό Κέντρο Αθηνών με τις ακόλουθες διαδικτυακές παραπομπές:
<https://www.iaso.gr/>
<https://www.iatriko.gr/el/iatriko-kentro-athinon?cl=610>
- Ελληνική Στατιστική Αρχή, με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.statistics.gr>
- Φορολογικός διαδικτυακός ιστότοπος, με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.taxheaven.gr>
- Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://oe-e.gr/>
- Ινστιτούτο Σετε, Οι επιπτώσεις του Covid-19 και οι προοπτικές ανάπτυξης
- Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, Η ελληνική Οικονομία, με διαδικτυακή παραπομπή: <http://iobe.gr/>
- Financial Business Systems, Η Μέγιστη ικανότητα αποπληρωμής υποχρεώσεων, Δύο διαφορετικές προσεγγίσεις, ενδιαφέρουσες και χρήσιμες για τις επιχειρήσεις, με διαδικτυακή παραπομπή:
<http://www.fbs.com.gr/arthra/megisti-ikanotita-apopliromis-ipoxreoseon/>
- Deloitte, Ψηφιακός Μετασχηματισμός στον κλάδο της υγείας. Ιανουάριος 2020
- Δημοκρατική, Έρευνα: Τα προβλήματα του ΕΣΥ σήμερα- Τι μπορεί να αλλάξει, με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.dimokratiki.gr/10-02-2020/ereyna-ta-provlimata-toy-esy-simera-ti-mporei-na-allaxei/>
- Define Business Terms, Οι πέντες δυνάμεις του Porter, με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.definebusinessterms.com/el/%CE%BF%CE%B9-5-%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%AC%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CF%8C%CF%81%CF%84%CE%B5%CF%81/>
- Win Online Training, Επιχειρηματικό Σχέδιο (Ανάλυση SWOT-PEST), με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://winonline.training>

- Oenet.gr, Υποχρεώσεις κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τέλους χρήσης και υποβαλλόμενα στοιχεία στο Γ.Ε.ΜΗ. από τις επιχειρήσεις με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.oenet.gr/%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%B1/%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%87%CF%81%CE%B5%CF%89%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%83-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%83-%CF%87%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%85%CF%80%CE%BF%CE%B2%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%B3%CE%B5-%CE%BC%CE%B7-%CE%B1%CF%80%CE%BF-%CF%84%CE%B9%CF%83-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%83>
- Insurance Daily News, Γιατί ο κορωνοϊός «χτύπησε» και την ιδιωτική υγεία με διαδικτυακή παραπομπή:
<https://www.insurancedaily.gr/giati-o-koronoios-chtypise-kai-tin-idiotiki-ygeia/>
- ΦΕΚ Α43/28-02-20020, Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις
- Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.eopyy.gov.gr/>
- Νόμος 5733/1932 «Περί των Κοινωνικών Ασφαλίσεων»
- E-forologia, Ενοποίηση ταμείων..ένα παλαιότερο ζήτημα ξανά στις μέρες μας, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=192717>

- Κοινωνικό Ιατρείο Αλληλεγγύης Θεσσαλονίκης, Το Εθνικό Σύστημα Υγείας Στην Ελλάδα, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.kiathess.gr/gr/yliko/arthra/338-to-esy-stin-ellada>
- Καθημερινή, Το «νέο», ελπιδοφόρο Εθνικό Σύστημα Υγείας στη χώρα μας, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.kathimerini.gr/society/561390052/to-neo-elpidoforo-ethniko-systima-ygeias-sti-chora-mas/>
- Οργανισμός Έρευνας και Ανάλυσης Διανέοσις, Βελτιώνοντας Το Σύστημα Υγείας, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.dianeosis.org/2016/03/greek-health-proposals/>
- Υπουργείο Υγείας, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.moh.gov.gr/>
- Taxheaven, Αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων, δραστηριοτήτων, δομών, εργασιών, κ.λπ. σε όλη την περίοδο της πανδημίας (αναλυτικά διαστήματα, Κ.Α.Δ., αποφάσεις, εγκύκλιοι, κ.λπ.), με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.taxheaven.gr/news/50551/anastolh-leitoyrgias-epixeirhsewn-drasthriothtwn-domwn-ergasiwn-klp-se-olh-thn-periodo-ths-pandhmias-analytika-diasthmata-kad-apofaseis-egkyklloi-klp-synexhs-enhmerwsh>
- Capital.gr, Ο "χάρτης" των μεγάλων ιδιωτικών θεραπευτηρίων - Τι ανήκει σε ποιον, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3521491/o-xartis-ton-megalon-idiotikon-therapeutirion-ti-anikei-se-poion>
- ΦΕΚ 130/23-07-2021, Ν. 4820/2021: Άρθρο 206: Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού
- The tocs.gr, Κορονοϊός-Μεγάλη πίεση στο ΕΣΥ: Άλλες 70 κλίνες ΜΕΘ στην Αττική - Δίνονται εξιτήρια για να αδειάσουν κλίνες με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.thetoc.gr/ygeia/article/covid-19-exantlountai-oi-meth-sta-oria-tous-oi-antoxes-ton-nosokomeion/>
- Capital.gr, Πόσο κινδυνεύει η Ελλάδα από νέο μνημόνιο, με διαδικτυακή παραπομπή: <https://www.capital.gr/oikonomia/3525577/poso-kinduneuei-i-ellada-apo-neo-mnimonio>